

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 65

Rozeslána dne 21. července 2000

Cena Kč 45,80

O B S A H:

215. Zákon, kterým se mění zákon č. 436/1991 Sb., o některých opatřeních v soudnictví, o volbách přísedících, jejich zproštění a odvolání z funkce a o státní správě soudů České republiky, ve znění pozdějších předpisů
216. Zákon, kterým se mění zákon č. 115/1995 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících právních předpisů
217. Zákon, kterým se mění zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 10/1993 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1993, o změně a doplnění některých zákonů České národní rady a některých dalších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze
218. Zákon o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)
219. Zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích
220. Zákon o změnách některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích
-

215

ZÁKON

ze dne 27. června 2000,

**kterým se mění zákon č. 436/1991 Sb., o některých opatřeních v soudnictví,
o volbách přísedících, jejich zproštění a odvolání z funkce a o státní správě soudů České republiky,
ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

**Změna zákona o některých opatřeních v soudnictví,
o volbách přísedících, jejich zproštění
a odvolání z funkce a o státní správě soudů
České republiky**

Čl. I

Zákon č. 436/1991 Sb., o některých opatřeních v soudnictví, o volbách přísedících, jejich zproštění a odvolání z funkce a o státní správě soudů České republiky, ve znění zákona č. 580/1991 Sb., zákona č. 23/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 284/1993 Sb., zákona č. 240/1995 Sb. a zákona č. 202/1997 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se slova „zřídit některé soudy pro vyřizování věcí určitého druhu z obvodu jednoho nebo několika krajských soudů,“ zrušují a za slova „některých okresních“ se vkládají slova „a krajských“.

2. Část první včetně poznámek pod čarou č. 1) a 2) se zrušuje.

3. V § 5 se slova „Obvodní soud pro Prahu 6 koná“ nahrazují slovy „Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, koná Obvodní soud pro Prahu 6“ a slova „mezinárodní smlouvy vyhlášené ve Sbírce zákonů“ se nahrazují slovy „vyhlášené mezinárodní smlouvy“.

4. § 5a zní:

„§ 5a

Městský soud v Praze rozhoduje jako soud prvního stupně ve věcech obchodního rejstříku, rejstříku obecně prospěšných společností a nadačního rejstříku z obvodu Městského soudu v Praze a Krajského soudu v Praze.“

5. V § 7 odst. 1 se za slovo „krajů“ doplňují slova „podle zákona o územním členění státu“.

Dosavadní poznámka pod čarou č. 5) se zrušuje, a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

6. V § 7 se odstavce 3 až 5 zrušují.

7. V § 23 se odstavec 4 zrušuje.

8. V § 37 odstavec 1 zní:

„(1) Ustanovení tohoto zákona o krajských soudech se vztahují, není-li stanoveno jinak, i na Městský soud v Praze.“

ČÁST DRUHÁ

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

Čl. II

1. Věci projednávané Krajským obchodním soudem v Praze, v nichž do dne nabytí účinnosti tohoto zákona nebude pravomocně rozhodnuto ve věci samé, a věci, v nichž bylo pravomocně rozhodnuto ve věci samé, ale je třeba, aby soud provedl další úkony, převezme a dokončí Městský soud v Praze. Věci projednávané Krajským obchodním soudem v Brně, v nichž do dne nabytí účinnosti tohoto zákona nebude pravomocně rozhodnuto ve věci samé, a věci, v nichž bylo pravomocně rozhodnuto ve věci samé, ale je třeba, aby soud provedl další úkony, převezme a dokončí Krajský soud v Brně. Věci projednávané Krajským obchodním soudem v Ostravě, v nichž do dne nabytí účinnosti tohoto zákona nebude pravomocně rozhodnuto ve věci samé, a věci, v nichž bylo pravomocně rozhodnuto ve věci samé, ale je třeba, aby soud provedl další úkony, převezme a dokončí Krajský soud v Ostravě.

2. Soudci přidělení k výkonu funkce ke Krajskému obchodnímu soudu v Praze se stávají dnem nabytí účinnosti tohoto zákona soudci přidělenými k výkonu funkce k Městskému soudu v Praze. Soudci přidělení k výkonu funkce ke Krajskému obchodnímu soudu v Brně se stávají dnem nabytí účinnosti tohoto zákona soudci přidělenými k výkonu funkce ke Krajskému soudu v Brně. Soudci přidělení k výkonu funkce ke Krajskému obchodnímu soudu v Ostravě se stávají dnem nabytí účinnosti tohoto zákona soudci přidělenými k výkonu funkce ke Krajskému soudu v Ostravě.

3. Zaměstnanci Krajského obchodního soudu v Praze, kteří jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona v pracovním poměru ke Krajskému obchodnímu soudu v Praze, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stávají zaměstnanci Městského soudu v Praze. Zaměstnanci Krajského obchodního soudu v Brně, kteří jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona v pracovním poměru ke Krajskému obchodnímu soudu v Brně, se

dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stávají zaměstnanci Krajského soudu v Brně. Zaměstnanci Krajského obchodního soudu v Ostravě, kteří jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona v pracovním poměru ke Krajskému obchodnímu soudu v Ostravě, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stávají zaměstnanci Krajského soudu v Ostravě. Pracovní, funkční a platové zařazení těchto zaměstnanců se nemění.

4. Práva a závazky Krajského obchodního soudu v Praze přecházejí dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na Městský soud v Praze. Práva a závazky Krajského obchodního soudu v Brně přecházejí dnem na-

bytí účinnosti tohoto zákona na Krajský soud v Brně. Práva a závazky Krajského obchodního soudu v Ostravě přecházejí dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na Krajský soud v Ostravě.

ČÁST TŘETÍ ÚČINNOST

Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

216

ZÁKON

ze dne 27. června 2000,

**kterým se mění zákon č. 115/1995 Sb., o vinohradnictví a vinařství
a o změně některých souvisejících právních předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 115/1995 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících právních předpisů, se mění takto:

1. § 1 včetně nadpisu zní:

„§ 1

Předmět úpravy

Zákon upravuje ochranu révy vinné pěstované na vinicích stanovením vinařských regionů, vinařských oblastí, vinařských obcí a viničních tratí, ochranu vína uváděného do oběhu stanovením podmínek jeho výroby, zařídování a označování. Zákon dále upravuje vinohradnickou a vinařskou evidenci, podmínky dovozu vína a dozor nad dodržováním povinností.“

2. § 2 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 1) a 1a) zní:

„§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) révou vinnou odrůdy rodu *Vitis*,¹⁾
- b) genetickými zdroji využívané druhy, odrůdy a kříženci rodu *Vitis*,¹⁾
- c) révou sazenicí sazenice naroubované révy vinné nebo zakořeněné řízky révy podnožové pro účely vinohradnictví,
- d) vinicí pozemek nebo pozemky s trvalým porostem révy vinné nebo révy podnožové o celkové ploše nejméně 1 000 m² u jednoho pěstitele; pozemek nebo pozemky s trvalým porostem révy vinné nebo révy podnožové o celkové ploše méně než 1 000 m² u jednoho pěstitele, pokud na žádost pěstitele předloženou Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu ústavu zemědělskému (dále jen „ústav“) po 1. lednu 2001 přidělí ústav tomuto pozemku nebo těmto pozemkům registrační číslo nebo registrační čísla,
- e) viniční tratí soubor pozemků a částí pozemků, které pro svoji geografickou polohu, svažitost, délku oslunění a půdně klimatické vlastnosti jsou vhodné pro pěstování révy vinné; při stanovení

viničních tratí se přihlíží k historickým hlediskům posuzovaného území,

- f) čerstvými vinnými hrozny zralé nebo mírně zaslhlé plody révy vinné, které mohou být běžným zpracovatelským způsobem rozdrčeny nebo lisovány a které mohou samovolně alkoholově kvasit,
- g) vinohradnictvím výsadba a pěstování révy vinné na vinici k produkci vinných hroznů, sklizeň hroznů nebo révových roubů, výsadba a pěstování révy podnožové, výroba sazenic révy vinné nebo sazenic révy podnožové,
- h) pěstitelem révy vinné nebo podnožové osoba, která se zabývá vinohradnictvím,
- i) rmutem nezkvašené nebo zkvašené rozdrčené hrozny révy vinné,
- j) hroznovým mostem tekutý neředěný produkt získaný přirozenou cestou nebo fyzikálním postupem z čerstvých vinných hroznů, v němž obsah alkoholu nepřekračuje 1 % objemové,
- k) zahuštěným hroznovým mostem nekaramelizovaný hroznový most, který byl vyroben částečným odstraněním vody a vykazuje minimální hodnotu cukrnatosti 51 %. Ministerstvo zemědělství (dále jen „ministerstvo“) stanoví vyhláškou postup jeho získávání,
- l) hroznovou šťávou tekutý produkt získaný z hroznů, upravený zejména chemickými konzervačními prostředky, s výjimkou oxidu siřičitého, nebo pasterací, popřípadě zahuštěním a následným zředěním vodou, u kterého je dočasně zamezen proces samovolného kvašení, a jehož obsah alkoholu nepřekračuje 1 % objemové, určený pro výrobu nealkoholických nápojů,
- m) burčákem částečně prokvašený hroznový most obsahující nejméně 1 % objemové skutečného obsahu alkoholu a nejvýše tři pětiny celkového obsahu alkoholu,
- n) matolinami zkvašený nebo nezkašený zbytek po lisování čerstvých vinných hroznů,
- o) vínem produkt, který byl získán úplným nebo částečným alkoholovým kvašením rmutu nebo hroznového mostu z odrůd révy vinné, registrovaných ve Státní odrůdové knize,¹⁾ a odrůd uvedených v § 7 odst. 1 písm. b) a c), pro výrobu stolního vína,
- p) vínem z dovozu víno vyrobené mimo území Čes-

ké republiky a dovezené do České republiky nebo víno vyrobené na území České republiky z dovezených hroznů, rmutu nebo moštu,

- r) vinnými kaly zbytky, které se usazují v nádobách obsahujících víno po kvašení nebo během skladování či povoleného ošetřování vína, stejně jako zbytky vzniklé filtrací nebo odstředěním tohoto produktu nebo moštu,
- s) matolinovým vínem alkoholický nápoj získaný kvašením neošetřených, vodou nasáklých matolin bez přídavku cukru nebo vyluhováním prokvašených matolin vodou,
- t) vínem z vinných kalů alkoholický nápoj získaný z vinných kalů bez přídavku cukru,
- u) stupněm cukernatosti obsah zkvasitelných cukrů v hroznech, vyjádřený v kilogramech na 100 litrů hroznového moštu,
- v) skutečným obsahem alkoholu v procentech objemových počet objemových jednotek čistého alkoholu, které výrobek obsahuje při 20 °C ve 100 objemových jednotkách výrobku,
- w) možným obsahem alkoholu v procentech objemových počet objemových jednotek čistého alkoholu při 20 °C, které mohou vzniknout úplným prokvašením cukrů obsažených ve 100 objemových jednotkách výrobku,
- x) celkovým obsahem alkoholu v procentech objemových součet skutečného a možného obsahu alkoholu v objemových jednotkách výrobku,
- y) kupáží soubor složek stanovených prováděcím právním předpisem pro jednotlivé druhy šumivých vín,
- z) tiráží soubor složek stanovených prováděcím předpisem přidávaných do kupáže za účelem druhotného kvašení,
- aa) tirážním likérem produkt, který se přidává do kupáže za účelem zahájení druhotného kvašení při výrobě šumivých vín,
- bb) expedičním likérem produkt, který se přidává do šumivého vína za účelem dosažení požadované chuti a jehož složky stanoví prováděcí právní předpis,
- cc) školením vína technologický postup při výrobě vína vedoucí k odstranění nežádoucích látek a zvýšení jakosti vína. Ministerstvo stanoví podrobnosti technologického postupu vyhláškou,
- dd) vinařstvím zpracování hroznů, rmutů, moštů nebo vína na víno, stáčení, školení, skladování a plnění vína do obalů, označování vína a vinných produktů a uvádění vína a vinných produktů do oběhu,
- ee) výrobcem vína podnikatel,^{1a)} který se zabývá vinařstvím,
- ff) uváděním do oběhu nabízení k prodeji, prodeji nebo jiné formy nabízení ke spotřebě; skladování,

přeprava pro potřeby prodeje a dovoz od data proclení za účelem prodeje.

¹⁾ Zákon č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění zákona č. 357/1999 Sb.

^{1a)} § 2 obchodního zákoníku.“.

3. V § 5 odst. 1 se slovo „a“ nahrazuje čárkou a na konci odstavce se doplňují slova „a viniční tratě“.

4. V § 5 odst. 3 za slovem „oblasti“ se slovo „a“ nahrazuje čárkou a na konci odstavce se doplňují slova „a viniční tratě“.

5. V § 5 odst. 4 se za slovem „oblasti“ slovo „a“ nahrazuje čárkou a na konci odstavce se doplňují slova „a viniční tratě“.

6. V § 5 odstavec 5 zní:

„(5) Vinařské oblasti jsou tvořeny vinařskými obcemi, ve kterých jsou stanoveny viniční tratě.“.

7. V § 5 se za odstavec 7 vkládají nové odstavce 8 a 9, které znějí:

„(8) Vinařské obce tvoří katastrální území obcí.“⁴⁾

(9) Viniční trať tvoří ucelené území v jedné nebo více vinařských obcích v téže vinařské oblasti vymezené souborem pozemků a částí pozemků stanovených v prováděcím právním předpisu.“.

Dosavadní odstavec 8 se označuje jako odstavec 10.

8. V § 5 odst. 10 se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:

„b) seznam viničních tratí v jednotlivých vinařských oblastech a obcích, včetně jejich vymezení,“.

Dosavadní písmeno b) se označuje jako písmeno c).

9. V § 5 odst. 9 písm. c) se slovo „révové“ zrušuje.

10. § 6 včetně nadpisu zní:

„§ 6

Třídění vína

Víno domácího původu uváděné do oběhu se třídí na

- a) stolní víno,
- b) jakostní víno,
- c) víno s přívlastkem,
- d) šumivé víno,
- e) perlivé víno,
- f) aromatizované víno,
- g) likérové víno.“.

11. § 7 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 4b) zní:

„§ 7

Stolní víno

(1) Stolní víno smí být vyráběno pouze z hroznů sklizených na území České republiky, které dosáhly nejméně 11 stupňů cukernatosti, nebo rmutu, moštu nebo vína z těchto hroznů, získaných

- a) z odrůd registrovaných jako odrůdy moštové podle zvláštního právního předpisu,^{4b)}
- b) z odrůd registrovaných jako stolní, které nesplňují požadavky pro tržní jakost stolních hroznů stanovenou technickou normou, nebo
- c) z odrůd neregistrovaných, které byly vysazeny před 1. zářím 1995 nebo které byly vysazeny pro pokusné účely včetně registrace odrůd, šlechtění a genetických zdrojů.

(2) Stolní víno nesmí být označeno názvem odrůdy ani názvem odvozeným od názvu odrůdy nebo názvem podobným, názvem vinařské oblasti, vinařské obce, viniční tratě, zeměpisným údajem, ani žádnými jinými zavádějícími údaji, kromě údajů stanovených v § 13 odst. 1 a § 13a, popřípadě prováděcím právním předpisem.

(3) Ministerstvo může v případě nepříznivých povětrnostních podmínek v daném sklizňovém ročníku stanovit prováděcím právním předpisem, že se stolní víno vyrobí i z méně vyzrálých hroznů, které dosáhly alespoň 10 stupňů cukernatosti.

^{4b)} § 6 zákona č. 92/1996 Sb.“.

12. § 8 včetně nadpisu zní:

„§ 8

Jakostní víno

(1) Jakostní víno smí být vyráběno z hroznů moštových odrůd sklizených ve vinařských oblastech v České republice, které dosáhly nejméně 15 stupňů cukernatosti, nebo ze rmutu nebo moštu z těchto hroznů, pouze ve dvou druzích, a to jako odrůdové jakostní víno nebo známkové jakostní víno.

(2) Odrůdové jakostní víno musí obsahovat nejméně 85 % vína vyrobeného z odrůdy uvedené na obalu.

(3) Znamkové jakostní víno smí být vyráběno pouze smísením odrůdových jakostních vín.“.

13. V nadpisu pod § 9 se slovo „révové“ zrušuje.

14. V § 9 odstavec 1 zní:

„(1) Víno s přívlastkem smí být vyráběno pouze jako kabinet, pozdní sběr, výběr z hroznů, výběr z bobulí, ledové víno nebo slámové víno, a to z hroznů, rmutu nebo moštu jedné odrůdy révy vinné stanovené pro vinařskou oblast prováděcím právním předpisem, sklizených ve viničních tratích. Víno s přívlastkem

musí obsahovat nejméně 85 % vína vyrobeného z odrůdy uvedené na obalu.“.

15. V § 9 se za odstavec 4 vkládají nové odstavce 5 až 7, které znějí:

„(5) Druh výběr z bobulí je dovoleno vyrábět jen z vybraných bobulí, které dosáhly nejméně 27 stupňů cukernatosti.

(6) Druh ledové víno je dovoleno vyrábět jen z hroznů, které byly sklizeny při teplotách minus 6 °C a nižších, v průběhu sklizně a zpracování zůstaly zmrazeny a získaný mošt vykazoval nejméně 27 stupňů cukernatosti.

(7) Druh slámové víno je dovoleno vyrábět jen z hroznů, které byly před zpracováním skladovány na slámě či rákosu nebo byly zavěšeny ve větraném prostoru po dobu alespoň 3 měsíců a získaný mošt vykazoval nejméně 27 stupňů cukernatosti.“.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 8.

16. V § 9 odst. 8 se slovo „révové“ zrušuje a za slovo „hroznů“ se vkládají slova „sklizených ve viničních tratích“.

17. Za § 9 se vkládají nové § 9a až 9e, které včetně nadpisů a poznámek pod čarou č. 5a), 5b) a 5c) znějí:

„§ 9a

Šumivé víno

(1) Šumivé víno lze vyrábět v jakostních druzích

- a) šumivé víno,
- b) jakostní šumivé víno (sekt),
- c) jakostní šumivé víno vinařské oblasti (sekt vinařské oblasti),
- d) pěstitelský sekt.

(2) Druh šumivé víno nelze označit jako sekt a smí být vyráběn prvotním nebo druhotným kvašením vín za podmínky, že celkový obsah alkoholu kupáže použitý k výrobě dosáhne nejméně 8,5 % objemových a přetlak v lahvi při teplotě 20 °C nejméně 0,3 MPa.

(3) Jakostní šumivé víno (sekt) lze vyrábět prvotním nebo druhotným kvašením tuzemských moštů a vín nebo vín z dovozu, z odrůd, které jsou povoleny v zemi původu pro výrobu jakostního vína, a tato skutečnost je doložena na průvodním certifikátu, jestliže

- a) přetlak v lahvi při teplotě 20 °C musí vykazovat nejméně 0,35 MPa, s výjimkou lahví o objemu do 0,25 l, kde přetlak musí být nejméně 0,3 MPa,
- b) celková doba výroby při kvašení v tancích musí být nejméně 60 dnů v období do 31. prosince 2001 a nejméně 120 dnů v období od 1. ledna 2002,
- c) celková doba výroby při kvašení v lahvích musí být nejméně 9 měsíců,
- d) doba kvašení (od počátku kvašení až do odkalení)

v tancích bez míchacího zařízení musí být nejméně 60 dnů, při použití míchacího zařízení nejméně 30 dnů,

- e) celkový obsah alkoholu kupáže použité k výrobě musí být nejméně 9 % objemových; při použití kupáže s jednou odrůdou nejméně 8,5 % objemových,
- f) skutečný obsah alkoholu v hotovém výrobku musí být nejméně 10 % objemových.

(4) Jako aromatický sekt lze označit jakostní šumivé víno aromatické, jestliže při jeho výrobě

- a) bylo použito pouze prvotní kvašení kupáže z moštů pouze odrůdy Irsai Oliver, Muškát moravský, Muškát Ottonel, Tramín červený nebo Müller – Thurgau,
- b) nebylo použito expedičního likéru,
- c) skutečný obsah alkoholu ve výrobku je nejméně 6 % objemových,
- d) řízení kvasného procesu bylo prováděno pouze chlazením nebo jiným fyzikálním způsobem,
- e) přetlak v lahvi s hotovým výrobkem je nejméně 0,30 MPa,
- f) celková doba výroby trvá nejméně 30 dnů.

(5) Sekt vinařské oblasti lze vyrábět druhotným kvašením kupáže z jakostních odrůdových vín vinařských oblastí, a to jen uvnitř vinařské oblasti, v níž byly sklizeny hrozny pro jeho výrobu, jestliže

- a) přetlak v lahvi při teplotě 20 °C je nejméně 0,35 MPa, s výjimkou lahví o objemu do 0,25 l, kde přetlak musí být nejméně 0,3 MPa,
- b) celková doba výroby včetně zrání byla nejméně
 1. 6 měsíců (180 dnů) při kvašení v tancích,
 2. 9 měsíců (270 dnů) při kvašení v lahvích,
- c) doba kvašení byla nejméně 90 dnů; při kvašení v tancích za použití míchacího zařízení nejméně 30 dnů,
- d) celkový obsah alkoholu kupáže použité k výrobě byl nejméně 9 % objemových; při použití kupáže s jednou odrůdou nejméně 8,5 % objemových,
- e) skutečný obsah alkoholu v hotovém výrobku je nejméně 10 % objemových.

(6) Názvem sekt vinařské oblasti lze označit aromatický sekt při splnění zvláštních podmínek výroby uvedených v odstavci 4 a za podmínky, že byl vyroben uvnitř vinařské oblasti, v níž byly sklizeny hrozny vhodné k výrobě jakostního vína, ze kterých byl aromatický sekt vinařské oblasti získán.

(7) Druh pěstitelský sekt smí být vyráběn a takto označen, jen pokud jsou splněny základní podmínky výroby uvedené v odstavci 5 a vlastní výroba se uskuteční u pěstitele révy vinné, jejíž hrozny byly použity k výrobě.

§ 9b

Perlivé víno

(1) Perlivé víno nesmí být označováno jako šumivé víno nebo jako druh sektu (§ 9a); lze je vyrábět z tuzemských vín stolních nebo jakostních sycením oxidem uhličitým.

(2) Perlivé víno musí vykazovat nejméně 9 % objemových celkového obsahu alkoholu a nejméně 7 % objemových skutečného obsahu alkoholu; přetlak v lahvi při teplotě 20 °C musí být v rozsahu 0,1 až 0,25 MPa.

§ 9c

Aromatizované víno

(1) Aromatizované víno lze vyrábět z vína nebo hroznového moštu nebo z vykvašeného hroznového moštu a jejich směsí, s přídavkem vody, nejvýše však 15 %, jejich aromatizací pomocí přírodních aromatických látek nebo povolených^{5a)} aromatických extraktů, aromatických bylin nebo koření, popřípadě povolených^{5a)} přídatných látek ochucujících. K dosazení je možno použít sacharózu, hroznový mošt nebo zahuštěný hroznový mošt. K doalkoholizování se smí použít přírodní líh tak, aby skutečný obsah alkoholu v konečném výrobku dosahoval nejméně 14,5 % a nejvýše 22 % objemových.

(2) Název aromatizované víno se smí nahradit označením

- a) vermut za podmínky, že aromatizace podle odstavce 1 byla provedena aromatickými látkami získanými z pelyňku a přislazení bylo provedeno pouze karamelizovaným cukrem, sacharózou nebo hroznovým moštem nebo zahuštěným hroznovým moštem,
- b) hořké aromatizované víno vykazující charakteristickou hořkou chuť s označením hlavních použitých aromatických látek. Pokud byla použita k aromatizaci látka chinin, označí se jen jako víno s chininem. Pokud bylo použito k aromatizaci přírodních látek z pelyňku a hořce a za předpokladu dosažení žlutého nebo červeného zabarvení povolenými přísadami, smí se označit jen názvem Americano.

§ 9d

Likérové víno

(1) Likérové víno smí být vyráběno jako

- a) likérové víno,
- b) jakostní likérové víno vinařské oblasti.

(2) Likérová vína podle odstavce 1 musí vykazovat nejméně 15 % objemových a nejvýše 22 % objemových skutečného obsahu alkoholu a nejméně 17,5 % objemových celkového obsahu alkoholu.

(3) Likérová vína lze vyrábět

- a) z hroznového moštu,
- b) z vína,
- c) ze směsi hroznového moštu a vína s tím, že u jakostního likérového vína vinařské oblasti musí užitá vína a mošt pocházet z vinařské oblasti a registrovaných odrůd, nebo
- d) z vinného destilátu.

§ 9e

Víno a výrobky z hroznů révy vinné z dovozu

(1) Víno nebo výrobky z hroznů révy vinné z dovozu lze dovážet do České republiky a uvádět je do oběhu, jestliže

- a) odpovídají požadavkům na zdravotní nezávadnost stanoveným zvláštními právními předpisy,^{5a)}
- b) dodávku vína provází osvědčení obsahující výsledky rozborů, vystavené příslušným inspekčním orgánem v zemi původu, prokazující, že dodávka splňuje požadavky na jakost stanovené předpisy platnými v zemi původu. Pokud dovozce nezajistí předložení uvedeného osvědčení, dodávka nebude propuštěna do volného oběhu.^{5c)}

(2) Výrobce může použít k výrobě vína rmut nebo mošt z dovozu v době od 1. září do 31. října téhož roku pouze v případě, že použití dovezených rmutů a moštů bude v daném roce stanoveno ministerstvem na základě vyhodnocení celkové bilance výroby a spotřeby vína vyhláškou.

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou vzor osvědčení podle odstavce 1 písm. b).

(4) Víno z dovozu nebo víno vyrobené z hroznů révy vinné, rmutu nebo moštu z dovozu lze smístit s vínem vyrobeným z hroznů sklizených na území České republiky tak, aby každá z použitých složek byla zastoupena ve vyrobené směsi vína nejméně 15 %; takto vyrobená směs vína musí být označena jako směs vína z dovozu s vínem domácího původu.

^{5a)} Vyhláška č. 298/1997 Sb., kterou se stanoví chemické požadavky na zdravotní nezávadnost jednotlivých druhů potravin a potravinových surovin, podmínky jejich použití, jejich označování na obalech, požadavky na čistotu a identitu přídatných látek a potravních doplňků a mikrobiologické požadavky na potravní doplňky a látky přídatné, ve znění pozdějších předpisů.

^{5b)} Vyhláška č. 294/1997 Sb., o mikrobiologických požadavcích na potraviny, způsobu jejich kontroly a hodnocení, ve znění vyhlášky č. 91/1999 Sb.
Vyhláška č. 298/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

^{5c)} Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

18. V nadpisu § 10 se slovo „révového“ zrušuje.

19. V § 10 odst. 1 se slova „révového“ a „révové“ zrušují a za slovo „hroznů“ se vkládají slova „rmutů a moštů“.

20. V § 10 odst. 1 se slova „a zvláštními předpisy⁶⁾“ nahrazují slovy „právními předpisy a zvláštními právními předpisy^{5a)}“.

21. V § 10 odst. 2 se slovo „révového“ zrušuje a slova „předpisy a zvláštními předpisy⁷⁾“ se nahrazují slovy „právními předpisy a zvláštními právními předpisy^{5a)}“.

22. V § 10 odst. 3 se slovo „révového“ zrušuje.

23. V § 10 odst. 4 písm. a) se slova „o třídění a“ a slovo „révového“ zrušují.

24. V § 10 odst. 4 písm. b) se slovo „révového“ zrušuje.

25. V § 10 odst. 4 se písmeno c) zrušuje.

Dosavadní písmeno d) se označuje jako písmeno c).

26. V § 10 se za odstavec 4 doplňuje nový odstavec 5, který zní:

„(5) Každá fyzická nebo právnická osoba zpracovávající hrozny, rmut nebo mošt je povinna učinit opatření zabráňující zneužití vinných kalů a matolin k výrobě nápojů k přímé spotřebě.“

27. V § 11 nadpis a) a písmeno a) znějí:

„§ 11

Omezení při výrobě a uvádění vína do oběhu

Je zakázáno

- a) doslazovat hroznové mošty nebo rmuty pro výrobu stolních a jakostních vín rafinovaným cukrem nebo zahuštěným hroznovým moštem

1. nad 21 stupňů cukernatosti pro výrobu vín bílých, nejvýše však o 7 stupňů cukernatosti,
2. nad 22 stupňů cukernatosti pro výrobu vín červených, nejvýše však o 7 stupňů cukernatosti.“

28. V § 11 se za nové písmeno a) vkládá nové písmeno b), které včetně poznámky pod čarou č. 8a) zní:

„b) přislažovat stolní víno přírodními nebo náhradními sladidly,^{8a)} s výjimkou hroznového moštu nebo zahuštěného hroznového moštu, nad 2 % objemová celkového obsahu alkoholu.

^{8a)} Vyhláška č. 334/1997 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro přírodní sladidla, med, nečokoládové cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa s cukrem, čokoládu a čokoládové cukrovinky.

Vyhláška č. 298/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Dosavadní písmena b) až h) se označují jako písmena c) až i).

29. V § 11 písm. c) se slovo „révové“ zrušuje.

30. V § 11 písm. d) se slovo „révová“ a slova „konzervování použitím dávek“ zrušují.

31. V § 11 písm. e) bodě 1 se slovo „révové“ zrušuje.

32. V § 11 písm. e) bodě 2 se slovo „révového“ zrušuje.

33. V § 11 písm. e) bodě 3 se slova „révového“ zrušují a slova „révového moštu“ se nahrazují slovy „hroznového moštu“.

34. V § 11 písm. f) se slovo „révové“ zrušuje.

35. V § 11 písm. g) se slovo „révové“ zrušuje.

36. V § 11 písm. g) bodě 1 se slovo „révového“ nahrazuje slovem „hroznového“.

37. V § 11 písm. g) bodě 2 se slova „révový“ a „révové“ zrušují a před slovo „mošt“ se vkládá slovo „hroznový“.

38. V § 11 písm. g) bodě 4 se slovo „kvasničných“ nahrazuje slovem „vinných“.

39. V § 11 písm. g) bodě 5 se slovo „révového“ zrušuje.

40. V § 11 písm. h) bodě 1 se část věty za slovem „vína“ zrušuje.

41. V § 11 písm. i) se slovo „révové“ zrušuje.

42. V § 11 písm. i) bodě 4 se na konci doplňují slova, která včetně poznámky pod čarou č. 9a) znějí: „nebo § 13a nebo klamavě označené, padělané nebo nedovoleně napodobené,^{9a)}“

^{9a)} Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.“

43. V § 11 písm. i) bodě 5 se část věty za čárkou zrušuje.

44. V § 11 písm. i) se za bod 5 doplňuje bod 6, který zní:

„6. při dovozu dodávku nedoprovází osvědčení podle § 9e.“

45. V § 11 se za písmeno i) doplňují písmena j) a k), která znějí:

„j) nabízet k prodeji vína určená pro spotřebitele spolu s víny ovocnými a jinými vinnými nápoji, pokud tato ovocná vína a jiné vinné nápoje nejsou odděleně umístěny a zřetelně označeny,

k) uvádět do oběhu za účelem přímé spotřeby víno a jiné alkoholické nápoje z vinných kalů, matolin

a moštů zahuštěných a následně zředěných vodou.“

46. V § 12 odst. 1 se slova „révové“ a „révového“ zrušují.

47. V § 12 odst. 1 se odkaz na poznámku pod čarou č. 7) nahrazuje odkazem na poznámku pod čarou č. 9b), která zní:

„^{9b)} Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 45/1966 Sb., o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 294/1997 Sb., ve znění vyhlášky č. 91/1999 Sb. Směrnice Ministerstva zdravotnictví ČSR o hygienických požadavcích na kovové obaly, uveřejněné ve sbírce Hygienické předpisy pod č. 68, svazek 60/1985 (registrované v částce č. 34/1985 Sb.).

Směrnice Ministerstva zdravotnictví ČSR o hygienických požadavcích na plasty a předměty z plastů přicházející do styku s požívatiny, uveřejněné ve sbírce Hygienické předpisy pod č. 48, svazek 42/1978, ve znění výnosu uveřejněného ve sbírce Hygienické předpisy pod č. 73/1989, svazek 65/1989 (registrované v částkách č. 13/1978 Sb. a 8/1989 Sb.).“

48. V § 12 odst. 1 se poslední věta zrušuje.

49. § 13 včetně poznámek pod čarou č. 9c), 9d) a 10) zní:

„§ 13

Označování

(1) Vína uvedená v § 6, s výjimkou vín dovezených, musí být při uvádění do oběhu označena těmito údaji:

- a) obchodním jménem a sídlem výrobce, popřípadě distributora, který uvádí víno do oběhu,
- b) názvem vína podle zařazení uvedeného v § 6, popřípadě v § 8, 9, 9a, 9c nebo 9d,
- c) obsahem balení v ml, cl, l nebo hl,
- d) označením šarže,^{9c)}
- e) skutečným obsahem alkoholu v procentech objemových,
- f) u vín určených k vývozu údajem, že víno bylo vyrobeno v České republice.

(2) Odrůdové jakostní víno se kromě údajů uvedených v odstavci 1 označí těmito údaji:

- a) názvem vinařské oblasti, ve které byly sklizeny hrozny pro jeho výrobu,
- b) názvem odrůdy, ze které bylo vyrobeno.

(3) Víno s přívlastkem se kromě údajů uvedených v odstavci 1 označí těmito údaji:

- a) názvem přívlastku a evidenčním číslem jakosti, pod kterým bylo vydáno rozhodnutí ministerstva o jeho zařazení,

- b) názvem vinařské oblasti a vinařské obce,
- c) rokem sklizně hroznů.

(4) Šumivé víno se kromě údajů uvedených v odstavci 1 označí těmito údaji:

- a) názvem druhu vína podle § 9a odst. 1,
- b) názvem místa, kde byla uskutečněna výroba vína, pokud toto místo je odlišné od sídla výrobce,
- c) názvem vinařské oblasti, ve které byly sklizeny hrozny, pokud jde o sekt vinařské oblasti,
- d) názvem odrůdy nebo údajem, že víno bylo vyrobeno z hroznů aromatických odrůd, jedná-li se o aromatický sekt,
- e) údajem, že při výrobě vína bylo použito vína nebo hroznů z dovozu, bylo-li těchto při výrobě vína užito.

(5) Víno z dovozu musí být označeno na obale určeném pro spotřebitele

- a) obchodním jménem a sídlem dovozce, popřípadě distributora,
- b) obchodním jménem a sídlem tuzemského výrobce, pokud bylo dovezené víno dále zpracováno,
- c) označením směs vína z dovozu s vínem domácího původu, bylo-li takto vyrobeno,
- d) zemí původu vína z dovozu,
- e) údaji uvedenými v odstavci 1 písm. c) a e),
- f) názvem druhu vína uvedeným na osvědčení vystaveném podle § 9e odst. 1 písm. b).

(6) Údaje podle odstavců 1 až 5 uvedené na obalu určeném pro spotřebitele musí být v jazyce českém.

(7) Údaje uvedené v odstavci 1 písm. a), b) a d) je osoba, která uvádí tuzemské víno do oběhu, povinna uvést v obchodních listinách,^{9d)} zejména na fakturách a dodacích listech.

(8) Údaje uvedené v odstavci 5 písm. a), b) a c) a označení šarže je osoba, která uvádí dovezené víno do oběhu, povinna uvést v obchodních listinách, zejména na fakturách a dodacích listech.

(9) Ministerstvo stanoví vyhláškou přípustné odchylky od obsahu balení určeného pro spotřebitele; pokud je označen údaj o obsahu balení symbolem „e“, odchylky musí odpovídat požadavkům a způsobu jejich stanovení uvedeným ve zvláštním právním předpisu.¹⁰⁾

^{9c)} § 2 písm. s) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

^{9d)} Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů.

50. Za § 13 se vkládá nový § 13a, který zní:

„§ 13a

(1) Kromě údajů uvedených v § 13 lze vína a výrobky z hroznů révy vinné uváděné do oběhu označit na jejich obalu těmito dalšími údaji:

- a) údajem o barvě vína,
- b) u odrůdového jakostního vína
 1. názvem vinařské obce,
 2. názvem viniční trati,
 3. rokem lahvování nebo plnění vína do obalů,
- c) u známkového jakostního vína
 1. názvem známky, pod kterou bylo víno vyrobeno a uváděno do oběhu,
 2. názvem odrůdy nebo odrůd vína, z nichž bylo víno vyrobeno; pokud je součástí názvu známkového vína geografický údaj, musí být víno vyrobeno z hroznů révy vinné vypěstovaných v rámci vinařské oblasti, která odpovídá uvedenému geografickému údaji,
- d) u vína s přívlastkem
 1. názvem viniční trati, ze které byly sklizeny hrozny révy vinné pro výrobu vína,
 2. rokem lahvování nebo plnění vína do obalů,
 3. názvem odrůdy vína,
- e) u šumivého vína jakostního (sektu)
 1. názvem odrůdy a názvem regionu, ze kterého pocházejí hrozny révy vinné uvedených odrůd,
 2. druhem použité technologie výroby,
- f) u aromatizovaného vína
 1. názvem vermut, pokud byly splněny požadavky na jeho výrobu [§ 9c odst. 2 písm. a)],
 2. názvem hořké aromatizované víno nebo víno s chininem nebo Americano, pokud byly splněny požadavky na výrobu těchto vín [§ 9c odst. 2 písm. b)],
- g) u likérového vína
 1. názvem likérové víno, pokud byly splněny požadavky na jeho výrobu (§ 9d odst. 2 a 3),
 2. názvem jakostní likérové víno vinařské oblasti, pokud byly splněny požadavky na jeho výrobu [§ 9d odst. 3 písm. c)],
- h) slovním vyjádřením obsahu zbytku cukru ve víně.

(2) Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem

- a) podrobnosti při uvádění údajů na obalu vína nebo výrobků z hroznů révy vinné,
- b) další podrobnosti označování vína a výrobků z hroznů révy vinné.

(3) Jiné údaje kromě údajů uvedených v § 13 a 13a nelze uvádět na obalech určených pro spotřebitele, s výjimkou údajů uvedených v prováděcím právním předpisu.

51. § 14 včetně nadpisu zní:

„§ 14

Hodnocení a zatřídění vín

(1) Hodnocení a zatřídění podléhá

- a) odrůdové jakostní víno a víno s přívlastkem,
- b) víno z dovozu plněné do jiných obalů než určených pro spotřebitele.

(2) Výrobci a dovozci jsou povinni před uvedením vína do oběhu u těch druhů vín, které podléhají ohodnocení a zatřídění podle odstavce 1, požádat ministerstvo o odběr vzorků vína, vyrobeného z hroznů révy vinné, vypěstovaných v České republice, z každoroční sklizně, o jeho ohodnocení a zatřídění, a u vína z dovozu mají tutéž povinnost po jeho proclení, a to ve lhůtě do 30 dnů.

(3) Po ohodnocení vína podle odstavce 1 ministerstvo rozhodne, zda toto víno lze uvést do oběhu; v kladném případě ministerstvo rozhodne o zatřídění vína podle § 6.

(4) Víno, které nebylo zatříděno podle odstavce 3, nesmí být uváděno do oběhu a nesmí být ani dále použito pro výrobu vína.

(5) Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem způsob odběru a velikost vzorků révových vín uvedených v odstavci 1 a postup při jejich hodnocení.“

52. V nadpisu pod § 15 se slovo „révového“ zrušuje; dosavadní text se označuje jako odstavec 1 a slova „révového“ a „révové“ se zrušují.

53. V § 15 se doplňuje odstavec 2, který zní:

„(2) Burčák lze vyrábět za účelem prodeje a prodávat pouze v období od 15. srpna do 30. listopadu kalendářního roku sklizně hroznů révy vinné, z nichž byl vyroben hroznový mošt, resp. burčák.“

54. § 16 včetně nadpisu zní:

„§ 16

Skladování vína

(1) Víno určené k uvádění do oběhu lze skladovat pouze v temných skladovacích prostorech bez přístupu přímého denního světla.

(2) Víno při skladování v nádobách nebo lahvích musí být řádně označeno, aby nemohlo dojít k nežádoucí záměně a aby bylo možné kdykoliv prokázat jeho původ a jedinečnost.“

55. V § 17 odst. 1 se za slova „veškeré vinice“ vkládají slova „a viniční tratě“ a na konci druhé věty se slovo „číslo“ nahrazuje slovem „čísla“.

56. V § 17 odstavec 2 zní:

„(2) Pěstitel révy vinné nebo podnožové (dále jen „pěstitel“) je povinen požádat ústav o přidělení registračního čísla k pozemkům do 30 dnů od provedení výsadby vinice. Ustanovení zvláštních právních předpisů nejsou dotčena.¹¹⁾“

57. V § 17 odst. 3 se slova „révy vinné“ zrušují a slova „jednoho měsíce ode dne“ se nahrazují slovy „30 dnů“.

58. V § 17 odstavec 4 zní:

„(4) Pěstitel je povinen oznámit ústavu zrušení vinice a veškeré změny údajů v evidenčních listech pozemků osázených révou vinnou do 30 dnů po provedení změny. Ministerstvo stanoví vyhláškou formulář pro oznamování uvedených změn ústavu.“

59. V § 18 odst. 1 se slova „révy vinné“ zrušují a za slovo „povinen“ se vkládá slovo „průběžně“.

60. V § 18 odstavec 2 zní:

„(2) Výrobce vína je povinen vést průběžně evidenci o hmotnosti a cukernatosti nakoupených nebo zpracovaných hroznů révy vinné, rmutů, o objemu hroznového moštu, o hmotnosti nakoupeného nebo zpracovaného cukru, rafinovaného cukru, o zásobách vína, o objemu vyrobeného vína, o zásobách vína a o veškerých úkonech s vínem.“

61. V § 18 odst. 4 se za číslici „3“ vkládají slova „musí být provedena bezprostředně po dokončení úkonu“.

62. V § 18 se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

„(5) Výkaz s údaji o zásobách vína k 31. červenci kalendářního roku výrobce vína zašle nejpozději do 7. srpna téhož kalendářního roku ministerstvu; souhrnný výkaz s údaji podle odstavce 3 ke dni 30. listopadu kalendářního roku zašle výrobce vína ministerstvu nejpozději do 10. prosince téhož kalendářního roku.“

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 6.

63. V § 18 odst. 6 se slovo „révového“ zrušuje.

64. V § 21 odst. 2 se slovo „révového“ zrušuje.

65. V § 22 odst. 1 se slovo „révového“ zrušuje.

66. V § 22 odst. 2 se za slovem „pěstiteli“ slova „révy vinné“ zrušují.

67. V § 22 odstavec 3 včetně poznámky pod čarou č. 12a) zní:

„(3) Inspektor^{12a)} uloží

- a) výrobci vína nebo osobě, která uvádí do oběhu víno, jež neodpovídá zatřídění podle § 6 v důsledku nesprávné manipulace s vínem po zatřídění podle § 14, zákaz jeho uvádění do oběhu,^{12a)}
- b) výrobci vína nebo osobě, která uvádí víno do

oběhu, při podezření ze zdravotní závadnosti vína pozastavení uvádění vína do oběhu do doby rozhodnutí o zdravotní závadnosti. Pozastavení uvádění do oběhu bude uloženo formou opatření podle zvláštního právního předpisu,^{12a)}

- c) výrobci vína nebo osobě, která uvádí víno do oběhu v rozporu s tímto zákonem, zákaz jeho uvádění do oběhu.

^{12a)} Zákon č. 63/1986 Sb., o České zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění zákona č. 110/1997 Sb.“.

68. V § 23 odst. 1 písmeno a) zní:

- „a) uvedené v § 4 a 17, pokutu až do výše 100 000 Kč,“.

69. V § 23 odstavec 2 zní:

„(2) Inspekce uloží výrobci vína nebo osobě, která víno skladuje nebo uvádí do oběhu, za porušení některé z povinností uvedených

- a) v § 12, 13a, 15 nebo 16 a 18 pokutu až do výše 100 000 Kč, a byla-li některá z těchto povinností porušena opětovně, pokutu až do výše 300 000 Kč,
b) v § 7, 8, 9, 9a, 9b, 9c, 9d, 9e, 10, 11, 13 a 14 pokutu až do výše 300 000 Kč, a byla-li některá z těchto povinností porušena opětovně, pokutu až do výše 500 000 Kč,

- c) v § 11 písm. i) bodě 1, pokud ztěžuje nebo maří výkon dozoru anebo neprovede rozhodnutí inspekce k odstranění zjištěných nedostatků a jejich příčin ve stanovené lhůtě, pokutu do výše 500 000 Kč, a byla-li některá z těchto povinností porušena opětovně, pokutu až do výše 2 000 000 Kč, nebo

- d) v rozhodnutí, kterým mu bylo uloženo opatření

podle zvláštního právního předpisu,^{12a)} pokutu až do výše 100 000 Kč.“.

70. V § 23 odst. 3 se slova „odstavce 2 písm. a), c) a e)“ nahrazují slovy „odstavce 2 písm. a), b) a c)“.

71. V § 23 odst. 5 se slova „jednoho roku“ nahrazují slovy „dvou let“.

Čl. II

1. Pěstitel je povinen do 1 roku od účinnosti tohoto zákona oznámit ústavu údaje o vinicích vysázených před účinností tohoto zákona stanovené prováděcím právním předpisem.

2. Víno vyrobené přede dnem účinnosti se posuzuje a lze je označovat podle dosavadních právních předpisů.

3. Víno vyrobené po dni účinnosti tohoto zákona lze označovat podle dosavadních právních předpisů do 31. prosince 2001.

4. Výkaz s údaji o zásobách vína podle § 18 odst. 5 zašle výrobce vína ministerstvu v roce 2000 nejpozději do 15. listopadu 2000.

Čl. III

Zrušuje se vyhláška Ministerstva zemědělství č. 189/1995 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících právních předpisů.

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti třicátým dnem po dni vyhlášení, s výjimkou § 9e odst. 1 písm. b), které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

217

ZÁKON

ze dne 27. června 2000,

kterým se mění zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výděлку, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 10/1993 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1993, o změně a doplnění některých zákonů České národní rady a některých dalších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

**Změna zákona o mzdě,
odměně za pracovní pohotovost
a o průměrném výděлку**

Čl. I

Zákon č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výděлку, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 74/1994 Sb. a zákona č. 118/1995 Sb., se mění takto:

1. § 2 včetně poznámky pod čarou č. 1) zní:

„§ 2

Tento zákon neupravuje poskytování mzdy a odměny za pracovní pohotovost zaměstnancům, jejichž platové poměry stanoví zvláštní právní předpis.¹⁾

¹⁾ Například zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců a o změně a doplnění zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 155/2000 Sb.“.

2. V § 3 se slovo „pracovník“ nahrazuje slovem „zaměstnanec“.

3. V § 4 odst. 2 na konci věty první se tečka nahrazuje čárkou a doplňují se slova „a to podle její složitosti, odpovědnosti a namáhavosti, podle obtížnosti pracovních podmínek, pracovní výkonnosti a dosažovaných pracovních výsledků.“, ve větě druhé se za slova „se nepovažují“ vkládá slovo „další“ a slova „podle zvláštních předpisů“ se zrušují.

4. V § 4 odstavec 4 zní:

„(4) Mzda přísluší nejméně ve výši a za podmínek stanovených tímto zákonem a zákoníkem práce.“.

5. V § 4 se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který včetně poznámky pod čarou č. 3a) zní:

„(5) Je-li statutární orgán zaměstnancem, určuje mu mzdu orgán, který jej do funkce jmenuje nebo volí, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.^{3a)}

^{3a)} Například § 5 odst. 2 písm. f) zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance.“.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 6.

6. V § 4 odst. 6 se za slova „podle tohoto zákona“ vkládají slova „nebo zákoníku práce“.

7. Za § 4 se vkládá nový § 4a, který včetně nadpisu zní:

„§ 4a

**Stejná mzda za stejnou práci
a za práci stejné hodnoty**

(1) Podmínky pro poskytování mzdy musí být stejné pro muže a ženy. Zaměstnancům, kteří vykonávají stejnou práci nebo práci stejné hodnoty, přísluší stejná mzda. Stejnou práci nebo práci stejné hodnoty se rozumí práce stejné nebo srovnatelné složitosti, odpovědnosti a namáhavosti, která se koná ve stejných nebo srovnatelných pracovních podmínkách, při stejných nebo srovnatelných pracovních schopnostech a pracovní způsobilosti zaměstnance a při stejné nebo srovnatelné pracovní výkonnosti a výsledcích práce, a to v pracovním poměru ke stejnému zaměstnavateli.

(2) Složitost, odpovědnost a namáhavost práce se posuzuje podle stupně vzdělání, rozsahu dalšího vzdělání a praktických znalostí a dovedností požadovaných pro výkon této práce, podle složitosti předmětu práce a pracovní činnosti, podle organizační a řídicí náročnosti, podle míry odpovědnosti za škody a za zdraví

a bezpečnost, podle fyzické, smyslové a duševní zátěže a působení negativních vlivů práce.

(3) Pracovní podmínky se posuzují podle obtížnosti pracovních režimů vyplývajících z rozvržení pracovní doby, například do směn, dnů pracovního klidu, na práci v noci nebo práci přesčas, podle škodlivosti, zdravotní závadnosti nebo obtížnosti práce dané působením jiných negativních vlivů pracovního prostředí a podle rizikovitosti pracovního prostředí.

(4) Pracovní schopnosti a pracovní způsobilost zaměstnance se posuzují podle odborné a duševní způsobilosti, smyslových předpokladů, popřípadě podle tělesné způsobilosti konat danou práci.

(5) Pracovní výkonnost se posuzuje podle intenzity a kvality prováděných prací a výsledky práce se posuzují podle množství a kvality.“

8. § 5 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 4) a 4a) zní:

„§ 5

Mzda a náhradní volno za práci přesčas

(1) Za dobu práce přesčas⁴⁾ přísluší zaměstnanci mzda, na kterou mu vznikl za tuto dobu nárok, (dále jen „dosažená mzda“) a příplatek nejméně ve výši 25 % průměrného výdělku, pokud se zaměstnavatel se zaměstnancem nedohodli na poskytnutí náhradního volna v rozsahu práce konané přesčas místo příplatku. Neposkytne-li zaměstnavatel zaměstnanci náhradní volno do konce třetího kalendářního měsíce po výkonu práce přesčas nebo v jinak dohodnuté době, přísluší zaměstnanci k dosažené mzdě příplatek podle věty první.

(2) Pokud byla mzda sjednána v kolektivní nebo v pracovní smlouvě již s přihlédnutím k případné práci přesčas, příplatek ani náhradní volno podle odstavce 1 nepřísluší. V kolektivní nebo v pracovní smlouvě lze sjednat mzdu již s přihlédnutím k případné práci přesčas, je-li současně sjednán v rámci stanoveného limitu práce přesčas^{4a)} nejvyšší rozsah práce přesčas, kterou může zaměstnavatel zaměstnanci nařídit.

⁴⁾ § 83 odst. 6 zákoníku práce.

^{4a)} § 96 odst. 1 zákoníku práce.“

9. V § 6 odstavce 1 a 2 včetně poznámky pod čarou č. 4b) znějí:

„(1) Za dobu práce ve svátek^{4b)} přísluší zaměstnanci dosažená mzda a náhradní volno v rozsahu práce konané ve svátek, které mu bude poskytnuto nejpozději do konce třetího kalendářního měsíce následujícího po výkonu práce ve svátek nebo v jinak dohodnuté době. Za dobu čerpání náhradního volna přísluší zaměstnanci náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku. Zaměstnavatel se může se zaměstnancem dohodnout na poskytnutí příplatku k dosažené mzdě nej-

méně ve výši průměrného výdělku místo náhradního volna.

(2) Zaměstnanci, který nepracoval proto, že svátek připadl na jeho obvyklý pracovní den, přísluší náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku nebo jeho části za mzdu nebo část mzdy, která mu ušla v důsledku svátku.

^{4b)} Zákon č. 93/1951 Sb., o státních svátcích, o dnech pracovního klidu a o památných a významných dnech, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 204/1990 Sb., o prohlášení šestého července, dne upálení mistra Jana Husa, za státní svátek České republiky.“

10. § 7 včetně nadpisu zní:

„§ 7

Mzda za práci ve ztíženém a zdraví škodlivém pracovním prostředí a za práci v noci

Za práci ve ztíženém a zdraví škodlivém pracovním prostředí a za práci v noci přísluší zaměstnanci dosažená mzda a příplatek ve výši a za podmínek stanovených nařízením vlády; v kolektivní smlouvě lze stanovit jinou výši uvedeného příplatku.“

11. V § 8 odstavec 1 zní:

„(1) Je-li zaměstnanec převeden na jinou práci, než je uvedena v pracovní smlouvě, za níž přísluší nižší mzda, z důvodu

- a) ohrožení nemocí z povolání,
- b) karantény nařízené podle předpisů o opatřeních proti přenosným nemocem,
- c) odvrácení živelní události nebo jiné hrozící nehody nebo ke zmírnění jejich bezprostředních následků,
- d) prostoje, který zaměstnanec nezavinil, nebo pro přerušení práce způsobené nepříznivými povětrnostními vlivy,

přísluší mu po dobu převedení ke mzdě doplatek do výše průměrného výdělku. Okruh důvodů podle písmen a) až d) lze v kolektivní smlouvě rozšířit o další důvody převedení na jinou práci a pro tyto další důvody lze sjednat jinou výši doplatku ke mzdě.“

12. V § 8 odst. 3 se slova „České republiky a vláda Slovenské republiky“ zrušují.

13. V § 8 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Je-li zaměstnanec převeden podle § 37 odst. 2 písm. b) zákoníku práce na jinou práci, než byla sjednána, přísluší mu mzda podle vykonávané práce; nebude-li však zaměstnanec pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin spáchaný při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním ke škodě na majetku zaměstnavatele, přísluší mu za dobu převedení

doplatek do výše průměrného výdělku, kterého dosahoval před převedením.“.

14. § 10 včetně nadpisu zní:

„§ 10

Splatnost mzdy

(1) Mzda je splatná po vykonání práce, a to nejpozději v kalendářním měsíci následujícím po měsíci, ve kterém vznikl zaměstnanci nárok na mzdu nebo na některou její složku, pokud nebylo v pracovní smlouvě nebo v kolektivní smlouvě sjednáno kratší než měsíční období splatnosti mzdy.

(2) V rámci období uvedeného v odstavci 1 určí zaměstnavatel po projednání s příslušným odborovým orgánem pravidelný termín výplaty mzdy, není-li tento termín sjednán v kolektivní smlouvě.

(3) Zaměstnavatel vyplatí zaměstnanci před nastoupením dovolené na zotavenou mzdu splatnou během dovolené, případně-li termín výplaty na období dovolené, pokud se se zaměstnancem nedohodli jinak. Jestliže to neumožňuje technika výpočtu mzdy, poskytne mu přiměřenou zálohu a zbývající část mzdy mu vyplatí nejpozději v nejbližším pravidelném termínu výplaty mzdy následujícím po dovolené.

(4) Při skončení pracovního poměru vyplatí zaměstnavatel zaměstnanci na jeho žádost mzdu splatnou za měsíční období v den skončení pracovního poměru. Jestliže to neumožňuje technika výpočtu mezd, vyplatí mu mzdu nejpozději v nejbližším pravidelném termínu výplaty mzdy následujícím po dni skončení pracovního poměru.“.

15. V § 11 odstavec 1 včetně poznámky pod čarou č. 4c) zní:

„(1) Mzda se vyplácí zaměstnanci v zákonných penězích.^{4c)} Zaměstnancům s místem výkonu práce podle pracovní smlouvy v zahraničí lze s jejich souhlasem poskytovat mzdu nebo její část v dohodnuté cizí měně, pokud je k této měně vyhlášen Českou národní bankou kurz devizového trhu nebo přepočítací poměr.

^{4c)} § 16 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb.“.

16. V § 11 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Mzda se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru. Pro zaokrouhlování mzdy v cizí měně platí přiměřeně ustanovení věty první.“.

Dosavadní odstavce 2 až 5 se označují jako odstavce 3 až 6.

17. V § 11 odstavec 3 zní:

„(3) Mzda se vyplácí v pracovní době a na pracovišti, nebylo-li v kolektivní smlouvě nebo v pracovní

smlouvě dohodnuto jinak. Nemůže-li se zaměstnanec dostavit k výplatě z vážných důvodů, zašle mu zaměstnavatel mzdu v den stanovený pro její výplatu, popřípadě nejpozději v nejbližší následující pracovní den na svůj náklad a nebezpečí, pokud se se zaměstnancem nedohodli jinak.“.

18. V § 11 odst. 6 se slova „na jeho účet u československého peněžního ústavu“ nahrazují slovy včetně poznámek pod čarou č. 5a) a 5b) „na svůj náklad a nebezpečí na jeden účet zaměstnance u banky nebo pobočky zahraniční banky^{5a)} nebo spořitelního či úvěrního družstva,^{5b)} a to nejpozději v pravidelném termínu výplaty mzdy, pokud se zaměstnancem nesjedná písemně jiný termín

^{5a)} Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

^{5b)} Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 100/2000 Sb.“.

19. V § 11 se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) Pro přepočet mzdy nebo její části na cizí měnu se použije kurz devizového trhu nebo přepočítací poměr vyhlášený Českou národní bankou platný v den, ve kterém zaměstnavatel nakupuje cizí měnu pro účel výplaty mzdy.“.

20. § 12 zní:

„§ 12

Srážky ze mzdy

(1) Srážky ze mzdy lze provést jen na základě dohody o srážkách ze mzdy. Jinak může zaměstnavatel srazit ze mzdy jen

- a) zálohu na daň z příjmů fyzických osob,
- b) pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné veřejného zdravotního pojištění,
- c) zálohu na mzdu, kterou je zaměstnanec povinen vrátit proto, že nebyly splněny podmínky pro přiznání této mzdy,
- d) částky postižené výkonem rozhodnutí nařízeným soudem, správním úřadem nebo orgánem zmocněným k tomu zákonem,
- e) nevyúčtovanou zálohu na cestovní náhrady,
- f) náborové a jiné příspěvky, které byly zaměstnanci vyplaceny v náboru a které je zaměstnanec povinen podle právních předpisů vrátit,
- g) náhradu mzdy za dovolenou na zotavenou, na niž zaměstnanec ztratil nárok, popřípadě na niž mu nárok nevznikl,
- h) přeplatky na dávkách nemocenského pojištění,

důchodového pojištění a státní sociální podpory a neprávem přijaté částky dávek sociálního zabezpečení, pokud je zaměstnanec povinen tyto přeplatky a neprávem přijaté částky vrátit na základě vykonatelného rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů.

(2) Pořadí srážek ze mzdy stanoví vláda nařízením.“

21. V § 13 odstavec 3 včetně poznámek pod čarou č. 6) a 6a) zní:

„(3) Výše naturální mzdy se vyjadřuje v peněžní formě tak, aby odpovídala ceně, kterou zaměstnavatel účtuje za srovnatelné výrobky, výkony, práce a služby ostatním odběratelům,⁶⁾ obvyklé ceně^{6a)} nebo částce, o kterou je úhrada zaměstnance za výrobky, výkony, práce a služby poskytnuté zaměstnavatelem nižší než obvyklá cena.

⁶⁾ Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

^{6a)} Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění zákona č. 121/2000 Sb.“

22. V § 14 se na konci odstavce 1 doplňuje tato věta: „Do mzdy se pro tyto účely nezahrnuje mzda za práci přesčas, příplatek za práci ve svátek a příplatek za práci ve ztíženém a zdraví škodlivém pracovním prostředí a za práci v noci podle tohoto zákona.“

23. V § 14 odstavec 2 zní:

„(2) Vláda stanoví nařízením minimální mzdové tarify odstupňované podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti práce a vyjádřené tarifními stupni, popřípadě podmínky pro určení minimálních mzdových tarifů a jejich výše.“

24. V § 15 se slova „jedné desetiny hodinové minimální mzdy“ nahrazují slovy „20 % průměrného hodinového výdělku při pracovní pohotovosti na pracovišti nebo 10 % průměrného hodinového výdělku při pracovní pohotovosti mimo pracoviště“.

25. § 16 zní:

„§ 16

(1) Zaměstnavatel může určit množství práce a požadované tempo. Přitom je povinen vzít v úvahu fyziologické a neuropsychické možnosti zaměstnanců, předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a čas na přirozené potřeby, jídlo a oddech. Množství požadované práce a pracovní tempo lze stanovit též normou spotřeby práce.

(2) Zaměstnavatel je povinen zabezpečit, aby podmínky uvedené v odstavci 1 a předpoklady pro uplatnění norem spotřeby práce byly vytvořeny před zahájením práce. Zaměstnavatel je rovněž povinen se-

známit zaměstnance s požadovaným množstvím práce, s pracovním tempem, případně s normami spotřeby práce před zahájením práce a nesmí je zpětně měnit.

(3) Množství požadované práce a pracovního tempa a zavádění a změny norem spotřeby práce určuje zaměstnavatel po projednání s příslušným odborovým orgánem, není-li tato úprava provedena v kolektivní smlouvě, pokud u zaměstnavatele odborová organizace působí.“

26. V § 17 se za odstavec 6 vkládá nový odstavec 7, který včetně poznámky pod čarou č. 11) zní:

„(7) U zaměstnance, který byl pro ohrožení nemocí z povolání nebo pro dosažení nejvyšší přípustné expozice převeden na jinou práci¹¹⁾ a u něhož byla nemoc z povolání zjištěna teprve po tomto převedení, se vychází při výpočtu náhrady za ztrátu na výdělek, pokud je to pro zaměstnance výhodnější, z průměrného výdělku zjištěného naposled před dnem převedení na jinou práci.

¹¹⁾ § 37 odst. 1 písm. a) zákoníku práce.“

Dosavadní odstavce 7 až 11 se označují jako odstavce 8 až 12.

27. V § 17 odstavec 9 zní:

„(9) Jestliže je zaměstnanci v rozhodném období účtována k výplatě mzda (část mzdy), která je poskytována za delší období než kalendářní čtvrtletí, určí se pro účely zjišťování průměrného výdělku její poměrná část připadající na kalendářní čtvrtletí; zbývající část (části) této mzdy se zahrne do hrubé mzdy při zjišťování průměrného výdělku v dalším období (dalších obdobích). Počet dalších období se určí podle celkové doby, za niž se mzda poskytuje. Do hrubé mzdy se pro účely zjišťování průměrného výdělku zahrne v rozhodném období poměrná část mzdy podle věty první odpovídající odpracované době.“

28. V § 18 se na začátek odstavce 1 vkládá nová věta, která zní: „Mzda musí být sjednána nebo stanovena písemně před výkonem práce, za kterou tato mzda přísluší.“

29. V § 18 odstavec 2 zní:

„(2) Zaměstnavatel je povinen umožnit zaměstnanci nahlížet do právních předpisů, které upravují poskytování mzdy, a do vnitřního mzdového předpisu, jestliže jím stanoví poskytování mezd. Neplatný je vnitřní mzdový předpis nebo jeho část, pokud nebyl vydán písemně nebo byl vydán v rozporu s právními předpisy.“

30. § 19 zní:

„§ 19

Ustanovení § 4a odst. 1, § 10, 11 a 12 se vztahují

obdobně na odměnu za pracovní pohotovost a náhradu mzdy, pokud jde o jejich rovné poskytování mužům a ženám, splatnost, výplatu a provádění srážek.“

31. § 20 se zrušuje.

32. § 22 zní:

„§ 22

Pokud tento zákon nestanoví jinak, řídí se pracovní právní vztahy zákoníkem práce.“

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech

Čl. II

Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 40/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 201/1997 Sb., zákona č. 225/1999 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., se mění takto:

1. § 1 včetně poznámek pod čarou č. 1), 2) a 3) zní:

„§ 1

(1) Tento zákon upravuje poskytování platu a odměny za pracovní pohotovost zaměstnancům zaměstnavatele, kterým je

- a) Česká republika (dále jen „stát“),
- b) příspěvková organizace, jejíž výdaje na platy a odměny za pracovní pohotovost jsou zabezpečovány jejím finančním vztahem k rozpočtu zřizovatele nebo z úhrad podle zvláštních zákonů,
- c) státní fond,¹⁾
- d) územní samosprávný celek.²⁾

(2) Tento zákon neupravuje poskytování platu a odměny za pracovní pohotovost zaměstnancům, jejichž platové poměry stanoví zvláštní zákon,³⁾ a občanům cizích států, kteří jsou zaměstnanci státu s místem výkonu práce mimo území České republiky.

¹⁾ Například zákon č. 472/1992 Sb., o Státním fondu tržní regulace v zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění zákona č. 334/1992 Sb.

²⁾ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení). Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze.

³⁾ Například zákon č. 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců a o změně a doplnění

zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 155/2000 Sb.“

2. V § 2 se slovo „pracovník“ nahrazuje slovem „zaměstnanec“.

3. V § 3 odstavce 3 a 4 znějí:

„(3) Mužům a ženám přísluší za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty stejný plat. Stejnou prací nebo prací stejné hodnoty se rozumí práce stejné nebo srovnatelné složitosti, odpovědnosti a namáhavosti, která se koná ve stejných nebo srovnatelných pracovních podmínkách, při stejných nebo srovnatelných pracovních schopnostech a pracovní způsobilosti zaměstnance, při stejné nebo srovnatelné pracovní výkonnosti a výsledcích práce, a to v pracovním poměru ke stejnému zaměstnavateli.

(4) Zaměstnavatel poskytuje zaměstnanci plat podle tohoto zákona, zákoníku práce, prováděcího předpisu vydaného podle § 23 a v jejich rámci podle kolektivní smlouvy, popřípadě vnitřního platového předpisu. Neplatný je vnitřní platový předpis, který nebyl vydán písemně, nebo jeho část, která je v rozporu s právními předpisy.“

4. V § 3 se doplňuje odstavec 5, který včetně poznámky pod čarou č. 5) zní:

„(5) Vedoucímu zaměstnanci, který je statutárním orgánem zaměstnavatele nebo vedoucím organizační složky státu⁵⁾ (dále jen „statutární orgán“), určuje plat podle tohoto zákona, zákoníku práce a prováděcího předpisu vydaného podle § 23 orgán, který ho do funkce jmenoval nebo ustanovil, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Vzniká-li pracovní poměr volbou, určuje plat zaměstnanci orgán, který ho do funkce zvolil nebo kterému tato povinnost vyplývá ze zvláštního zákona.

⁵⁾ § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.“

5. V § 3 se doplňuje odstavec 6, který včetně poznámky pod čarou č. 6) zní:

„(6) Plat nesmí být nižší než minimální mzda.⁶⁾“

⁶⁾ Nařízení vlády č. 303/1995 Sb., o minimální mzdě, ve znění pozdějších předpisů.“

6. § 4 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 6a) zní:

„§ 4

Platové třídy a minimální platové tarify

(1) Zaměstnanec se zařadí do platové třídy na základě druhu práce a v jeho rámci na něm požadovaných nejnáročnějších prací a plnění kvalifikačních

předpokladů, popřípadě kvalifikačních požadavků, pokud zaměstnavatel stanovil kvalifikační požadavky vnitřním platovým předpisem. Vedoucí zaměstnanec^{6a)} se zařadí do platové třídy podle nejnáročnějších prací, jejichž výkon odborně řídí nebo které sám vykonává. V souladu s charakteristikami platových tříd uvedenými v příloze k tomuto zákonu stanoví prováděcí předpis vydaný podle § 23 katalog prací a kvalifikační předpoklady vzdělání pro výkon prací zařazených do jednotlivých platových tříd.

(2) Zaměstnanci náleží platový tarif stanovený pro platovou třídu, do které je zařazen, ve výši a za podmínek stanovených prováděcím předpisem vydaným podle § 23.

(3) Pro platové třídy platí v období od 1. ledna 2001 do 31. prosince 2001 tyto minimální platové tarify:

platová třída	minimální platový tarif v Kč měsíčně
1	3 250
2	3 550
3	3 850
4	4 250
5	4 700
6	5 150
7	5 700
8	6 350
9	7 000
10	7 750
11	8 800
12	10 000.

(4) Pro platové třídy platí od 1. ledna 2002 tyto minimální platové tarify:

platová třída	minimální platový tarif v Kč měsíčně
1	3 550
2	3 850
3	4 150
4	4 500
5	4 900
6	5 300
7	5 750
8	6 200
9	6 750
10	7 300
11	7 900
12	8 700
13	9 700
14	10 850
15	12 150
16	13 600.

7. V § 5 odst. 1 se slova „zaměstnavatele, kterým je ústřední orgán státní správy“ nahrazují slovy „v organizační složce státu, kterou je správní úřad“.

8. V § 5 odst. 1 se slova „Úřad pro legislativu a veřejnou správu České republiky“ nahrazují slovy „Kancelář Veřejného ochránce práv, Úřad pro ochranu osobních údajů,“ a slova „Úřadu pro legislativu a veřejnou správu České republiky“ se nahrazují slovy „Kanceláře Veřejného ochránce práv, Úřadu pro ochranu osobních údajů,“.

9. V § 5 se odstavec 5 zrušuje.

10. § 9 včetně nadpisu zní:

„§ 9

Hodnostní příplatek

Zaměstnanci, který je příslušníkem ozbrojených sil a bezpečnostních sborů a služeb ve služebním poměru, příslušníkem orgánů celní správy a příslušníkem Hasičského záchranného sboru České republiky, přísluší hodnostní příplatek, který činí:

hodnost	hodnostní příplatek v Kč měsíčně
rotný, celní čekatel	1 200
rotmistr, strážmistr, celní strážmistr	1 300
nadrotmistr, nadstrážmistr, celní nadstrážmistr	1 400
štábní rotný, vrchní celní nadstrážmistr	1 600
podpraporčík	1 800
praporčík	1 900
nadpraporčík, celní asistent	2 000
štábní praporčík, celní kontrolor	2 200
podporučík, vrchní celní kontrolor	2 400
poručík, celní inspektor	2 600
nadporučík, vrchní celní inspektor	2 800
kapitán, celní rada	3 000
major, vrchní celní rada	3 200
podplukovník	3 400
plukovník, ministerský celní rada	3 600
brigádní generál	3 900
generálmajor, celní prezident	4 100
generálporučík	4 300
armádní generál	4 600.“

11. V § 10 odst. 2 se za slova „s přihlédnutím k případné práci přesčas“ vkládají slova „v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce“.

12. V § 11 odstavec 3 zní:

„(3) Zaměstnanci ozbrojených sil a bezpečnostních sborů vyslanému v rámci jednotky mnohonárodních sil nebo mezinárodních policejních sborů Organizace spojených národů mimo území České republiky se po dobu působení v zahraničí poskytne zvláštní příplatek v jiné než české měně za podmínek a ve výši stanovených prováděcím předpisem vydaným podle § 23. Po dobu poskytování tohoto příplatku nenáleží

^{6a)} § 9 odst. 3 zákoníku práce.“.

zaměstnanci příplatek za noční práci (§ 7), příplatek za práci v sobotu a v neděli (§ 8), plat a náhradní volno za práci přesčas (§ 10), příplatek za dělenou směnu (§ 11a), plat a náhradní volno za práci ve svátek (§ 14) a odměna za pracovní pohotovost (§ 19).“.

13. § 14 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 11c) zní:

„§ 14

Plat a náhradní volno za práci ve svátek

(1) Zaměstnanci, který nepracoval proto, že svátek^{11c)} připadl na jeho obvyklý pracovní den, se plat nekrátí.

(2) Za práci ve svátek poskytne zaměstnavatel zaměstnanci náhradní volno v rozsahu práce konané ve svátek, a to nejpozději do konce třetího kalendářního měsíce následujícího po výkonu práce ve svátek nebo v jinak dohodnuté době. Za dobu čerpání náhradního volna se plat nekrátí. Zaměstnavatel se může se zaměstnancem dohodnout na poskytnutí příplatku ve výši průměrného hodinového výdělku za hodinu práce ve svátek místo náhradního volna.

^{11c)} Zákon č. 93/1951 Sb., o státních svátcích, o dnech pracovního klidu a o památných a významných dnech, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 204/1990 Sb., o prohlášení šestého července, dne upálení mistra Jana Husa, za státní svátek České republiky.“.

Dosavadní poznámka pod čarou č. 11c) se označuje jako poznámka pod čarou č. 11d), a to včetně odkazu na poznámku pod čarou.

14. V § 15 odst. 1 písmeno b) zní:

„b) karantény nařízené podle předpisů o opatřeních proti přenosným nemocem,“.

15. V § 15 odst. 1 se slovo „nejméně“ a slova „ , nejdéle však po dobu 12 po sobě následujících měsíců ode dne převedení“ zrušují.

16. § 16 včetně nadpisu zní:

„§ 16

Splatnost platu

(1) Plat je splatný po vykonání práce, a to nejpozději v kalendářním měsíci následujícím po měsíci, ve kterém vznikl zaměstnanci nárok na plat nebo na některou jeho složku.

(2) V rámci období uvedeného v odstavci 1 určí zaměstnavatel po projednání s příslušným odborovým orgánem pravidelný termín výplaty platu, není-li tento termín sjednán v kolektivní smlouvě.

(3) Zaměstnavatel vyplatí zaměstnanci před na-

stoupením dovolené na zotavenou plat splatný během dovolené, pokud se se zaměstnancem nedohodli jinak.

(4) Při skončení pracovního poměru vyplatí zaměstnavatel zaměstnanci na jeho žádost plat splatný za měsíční období v den skončení pracovního poměru. Jestliže to neumožňuje technika výpočtu mezd, vyplatí mu plat nejpozději v nejbližším pravidelném termínu výplaty platu následujícím po dni skončení pracovního poměru.“.

17. V § 17 odst. 1 se slova „do výše 50 haléřů včetně na celé koruny směrem dolů a část přesahující tuto částku“ a věta druhá zrušují.

18. V § 17 odst. 2 se slova „popřípadě pracuje-li na vzdáleném pracovišti,“ zrušují.

19. V § 17 se odstavec 4 zrušuje.

Dosavadní odstavce 5 a 6 se označují jako odstavce 4 a 5.

20. V § 17 odst. 5 se slova „na jeho účet u peněžního ústavu“ nahrazují slovy včetně poznámek pod čarou č. 12a) a 12b) „na svůj náklad a nebezpečí na jeden účet zaměstnance u banky nebo pobočky zahraniční banky^{12a)} nebo spořitelního či úvěrního družstva^{12b)} v pravidelném termínu výplaty platu, pokud se se zaměstnancem nesjedná písemně jiný termín

^{12a)} Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

^{12b)} Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 100/2000 Sb.“.

21. V § 17 se doplňují odstavce 6 a 7, které znějí:

„(6) Zaměstnancům s místem výkonu práce v zahraničí lze s jejich souhlasem poskytovat plat nebo jeho část v dohodnuté cizí měně, pokud je k této měně vyhlášen Českou národní bankou kurz devizového trhu nebo přepočítací poměr. Ustanovení o zaokrouhlování podle odstavce 1 se použije přiměřeně.

(7) Pro přepočet platu nebo jeho části na cizí měnu se použije kurz devizového trhu nebo přepočítací poměr vyhlášený Českou národní bankou platný v den, ve kterém zaměstnavatel nakupuje cizí měnu pro účel výplaty platu.“.

22. § 18 včetně nadpisu zní:

„§ 18

Srážky z platu

(1) Srážky z platu lze provést jen na základě dohody o srážkách z platu. Jinak může zaměstnavatel srazit z platu jen

a) zálohu na daň z příjmů fyzických osob,

- b) pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné veřejného zdravotního pojištění,
- c) zálohu na plat, kterou je zaměstnanec povinen vrátit proto, že nebyly splněny podmínky pro přiznání tohoto platu,
- d) částky postižené výkonem rozhodnutí nařízeným soudem, správním úřadem nebo orgánem zmocněným k tomu zákonem,
- e) nevyúčtovanou zálohu na cestovní náhrady,
- f) náborové nebo jiné příspěvky, které byly zaměstnanci vyplaceny v náboru a které je zaměstnanec povinen podle právních předpisů vrátit,
- g) náhradu mzdy za dovolenou na zotavenou, na niž zaměstnanec ztratil nárok, popřípadě na niž mu nárok nevznikl,
- h) přeplatky na dávkách nemocenského pojištění, důchodového pojištění a státní sociální podpory a neprávem přijaté částky dávek sociálního zabezpečení, pokud je zaměstnanec povinen tyto přeplatky a neprávem přijaté částky vrátit na základě vykonatelného rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů.

(2) Pořadí srážek z platu stanoví vláda nařízením.“

23. V § 19 odstavce 1 a 2 včetně poznámky pod čarou č. 13) znějí:

„(1) Za hodinu pracovní pohotovosti¹³⁾ na pracovišti mimo pracovní dobu zaměstnance přísluší zaměstnanci odměna ve výši 50 %, a jde-li o den pracovního klidu, ve výši 100 % poměrné části platového tarifu, osobního příplatku a zvláštního příplatku, připadající na jednu hodinu práce bez práce přesčas v kalendářním měsíci, na který připadla pracovní pohotovost.

(2) Za hodinu pracovní pohotovosti mimo pracoviště mimo pracovní dobu zaměstnance přísluší zaměstnanci odměna ve výši 15 %, a jde-li o den pracovního klidu, ve výši 25 % poměrné části platového tarifu, osobního příplatku a zvláštního příplatku, připadající na jednu hodinu práce bez práce přesčas v měsíci, na který připadla pracovní pohotovost.

¹³⁾ § 95 zákoníku práce.“

24. V § 20 se na začátek vkládá nová věta, která zní: „Zaměstnavatel je povinen umožnit zaměstnanci nahlížet do právních předpisů, které upravují poskytování platu.“

25. Za § 20 se vkládá nový § 20a, který zní:

„§ 20a

Zaměstnavatel je povinen vydat zaměstnanci nejpozději v den nástupu do práce platový výměr. Plato-

vým výměrem se rozumí písemná informace o platové třídě, do které je zaměstnanec zařazen, a o výši platového tarifu a ostatních pravidelně měsíčně poskytovaných složek platu. Dojde-li ke změně výše některé složky platu uvedené v platovém výměru, je zaměstnavatel povinen tuto skutečnost zaměstnanci písemně oznámit včetně zdůvodnění, a to nejpozději v den, kdy změna nabývá platnosti.“

26. § 21 zní:

„§ 21

Pro minimální mzdu příslušníků ozbrojených sil a bezpečnostních sborů a služeb ve služebním poměru platí obdobně § 111 zákoníku práce.“

27. V § 21a větě první se slova „ , za práci přesčas“ zrušují a věta druhá se nahrazuje touto větou: „Obdobně postupuje při poskytování platu za práci přesčas a odměny za pracovní pohotovost.“

28. § 22 zní:

„§ 22

Ustanovení § 3 odst. 3 a § 16, 17 a 18 se vztahují obdobně na odměnu za pracovní pohotovost a náhradu platu, pokud jde o jejich rovné poskytování mužům a ženám, splatnost, výplatu a provádění srážek.“

29. Za § 22 se vkládá nový § 22a, který včetně poznámky pod čarou č. 14) zní:

„§ 22a

Informační systém o platech

(1) Pro hodnocení a rozvoj platového systému vede Ministerstvo financí Informační systém o platech. Informačním systémem o platech se rozumí shromažďování, zpracovávání a uchovávání údajů o prostředcích na platy a na odměny za pracovní pohotovost, průměrných výdělcích a o osobních údajích¹⁴⁾ zaměstnanců ovlivňujících výši platů.

(2) Zaměstnavatelé jsou povinni poskytovat do Informačního systému o platech údaje uvedené v odstavci 1 v rozsahu a způsobem stanoveným prováděcím předpisem vydaným podle § 23.

¹⁴⁾ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.“

30. V § 23 písm. f) se slova „ , příplatku za dělnou směnu podle § 11a“ zrušují.

31. V § 23 se písmena e) a j) zrušují.

Dosavadní písmena f), g), h), i) se označují jako písmena e), f), g), h).

32. V § 23 se na konci písmene h) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno i), které zní:

„i) rozsah a způsob poskytování údajů do Informačního systému o platech podle § 22a.“.

33. V § 23 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Stupnice platových tarifů podle odstavce 1 písm. b) stanoví vláda nařízením zpravidla s účinností od počátku kalendářního roku.“.

34. § 25 zní:

„§ 25

Pokud tento zákon nestanoví jinak, řídí se pracovní vztahy zákoníkem práce.“.

35. § 26a se zrušuje.

36. Označení dosavadní přílohy zní: „Příloha k zákonu č. 143/1992 Sb., účinná do 31. prosince 2001“.

37. Příloha zní:

„Příloha k zákonu č. 143/1992 Sb., účinná od 1. ledna 2002

Charakteristiky platových tříd

1. platová třída

Práce sestávající z jednoznačných opakujících se pracovních operací. Práce s jednotlivými předměty, jednoduchými pomůckami a ručními nástroji bez vazeb na další procesy a činnosti. Provádění jednotlivých manipulačních operací s jednotlivými kusy a předměty malé hmotnosti (do 5 kg). Běžné nároky na smyslové funkce. Práce v příznivých vnějších podmínkách.

2. platová třída

Práce stejného druhu konané podle přesného zadání a s přesně vymezenými výstupy, s malou možností odchylky a s rámcovými návaznostmi na další procesy. Práce s více prvky (předměty) tvořícími celek, například manipulace s předměty vyžadujícími zvláštní zacházení (křehké, těžké, vznětlivé, s nebezpečím nárazy). Provádění dílčích prací, které jsou součástí širších procesů.

Dlouhodobé a jednostranné zatížení drobných svalových skupin (prstů, zápěstí) a ve vnuceném pracovním rytmu a při mírně zhoršených (například klimatických) vnějších podmínkách. Práce s případným rizikem pracovního úrazu.

3. platová třída

Práce s přesně vymezenými vstupy a výstupy a obecně vymezeným postupem s rámcovými návaznostmi na další procesy. Práce s celky a sestavami s logickým (účelovým) uspořádáním bez vazeb na jiné celky (sestavy). Případná odpovědnost za ohrožení zdraví a bezpečnosti spolupracovníků v rámci jednoho kolektivu.

4. platová třída

Stejnorodé práce s rámcovým zadáním a s přesně vymezenými výstupy, s větší možností volby jiného postupu a s rámcovými návaznostmi na další procesy (dále jen „jednoduché odborné práce“). Práce s celky a sestavami několika jednotlivých prvků (předmětů) s logickým (účelovým) uspořádáním s dílčími vazbami na jiné celky (sestavy). Práce předpokládající jednoduché pracovní vztahy.

Dlouhodobé a jednostranné zatížení větších svalových skupin. Mírně zvýšené psychické nároky spojené se samostatným řešením skupiny stejnorodých časově ustálených pracovních operací podle daných postupů.

5. platová třída

Jednoduché odborné práce vykonávané s mnoha vzájemně provázanými prvky, které jsou součástí určitého systému. Usměrnování jednoduchých rutinních a manipulačních prací a procesů v proměnlivých skupinách, týmech a jiných nestálých organizačních celcích a bez podřízenosti skupiny zaměstnanců spojené s odpovědností za škody, které nelze odstranit vlastními silami a v krátké době.

Zvýšené psychické nároky vyplývající ze samostatného řešení úkolů, kde jsou převážně zastoupeny konkrétní jevy a procesy různorodějšího charakteru s nároky na dlouhodobější paměť, dílčí představivost a předvídatelnost, schopnost srovnávání, pozornost a operativnost. Přesné smyslové rozlišování drobných detailů. Dlouhodobé, jednostranné a nadměrné zatížení svalových skupin předměty různých hmotností nad 25 kg.

6. platová třída

Různorodé, rámcově vymezené práce se zadáním podle obvyklých postupů, se stanovenými výstupy, postupy a vazbami na další procesy (dále jen „odborné práce“). Práce s ucelenými systémy složenými z mnoha prvků s dílčími vazbami na malý okruh dalších systémů. Koordinace prací v proměnlivých skupinách.

Zvýšené psychické nároky vyplývající ze samostatného řešení úkolů s různorodými konkrétními jevy a procesy a s nároky na představivost a předvídatelnost, schopnost srovnávání, pozornost a operativnost. Značná smyslová náročnost. Značná zátěž velkých svalových skupin ve velmi ztížených pracovních podmínkách.

7. platová třída

Odborné práce konané s ucelenými samostatnými

systémy s případným členěním na dílčí subsystémy a s vazbami na další systémy. Usměrnování a koordinace jednoduchých odborných prací. Odpovědnost za zdraví dalších osob nebo za škody odstranitelné pouze skupinou dalších zaměstnanců nebo za škody osob jednajících na základě chybných příkazů nebo opatření odstranitelné za delší období.

Psychická námaha vyplývající ze samostatného řešení úkolů, kde jsou rovnoměrně zastoupeny konkrétní a abstraktní jevy a procesy různorodého charakteru. Nároky na aplikační schopnosti a přizpůsobivost různým podmínkám, na logické myšlení a určitou představivost. Vysoká náročnost na identifikaci velmi malých detailů, znaků nebo jiných zrakově důležitých informací a zvýšené nároky na vestibulární aparát. Nadměrné zatížení velkých svalových skupin v extrémních pracovních podmínkách.

8. platová třída

Zajišťování širšího souboru odborných prací s rámcově stanovenými vstupy a způsobem vykonávání a vymezenými výstupy, které jsou organickou součástí širších procesů (dále jen „odborné specializované práce“). Práce v rámci komplexních systémů s vnitřním členěním na ucelené subsystémy s úzkými vazbami na další systémy a s vnitřním členěním i mimo rámec organizace.

9. platová třída

Odborné specializované práce, ve kterých je předmětem komplexní samostatný systém složený z několika dalších sourodých celků nebo nejsložitější samostatné celky. Koordinace a usměrnování odborných prací.

Zvýšená psychická námaha vyplývající ze samostatného řešení soustavy úkolů, kde jsou více zastoupeny abstraktní jevy a procesy, s nároky na poznávání, chápání a interpretaci jevů a procesů. Vysoké nároky na paměť, flexibilitu, schopnosti analýzy, syntézy a obecného srovnávání. Vysoké nároky na vestibulární aparát. Mimořádná zátěž nervové soustavy.

10. platová třída

Zajišťování komplexu činností s obecně vymezenými vstupy, rámcově stanovenými výstupy, značnou variantností způsobu řešení a postupů a specifickými vazbami na široký okruh procesů (dále jen „systémové práce“). Předmětem práce je komplexní systém složený ze samostatných různorodých systémů se zásadními určujícími vnitřními a vnějšími vazbami. Koordinace a usměrnování odborných specializovaných prací.

11. platová třída

Systémové práce, jejichž předmětem činnosti jsou dílčí obory činností se širokou působností.

S výkonem prací je spojena značná psychická námaha vyplývající z velké složitosti kognitivních pro-

cesů a vyššího stupně abstraktního myšlení, představivosti, generalizace a z nutnosti rozhodování podle různých kritérií.

12. platová třída

Komplex systémových činností s variantními obecnými vstupy, rámcově stanovenými výstupy a předem nespecifikovanými způsoby a postupy se širokými vazbami na další procesy (dále jen „systémové specializované práce“), kde jsou předmětem obory činnosti složené ze systémů s rozsáhlými vnějšími a vnitřními vazbami.

13. platová třída

Systémové specializované práce, jejichž předmětem činnosti je soubor oborů nebo obor s rozsáhlou vnitřní strukturou a vnějšími vazbami. Komplexní koordinace a usměrnování systémových prací.

Vysoká psychická námaha vyplývající z vysokých nároků na tvůrčí myšlení. Objevování nových postupů a způsobů a hledání řešení netradičním způsobem. Přenos a aplikace metod a způsobů z jiných odvětví a oblastí. Rozhodování v rámci značně kombinovatelných spíše abstraktních a různorodých jevů a procesů z různých odvětví a oborů.

14. platová třída

Činnosti s nespecifikovanými vstupy, způsoby řešení a velmi rámcově vymezenými výstupy s velmi širokými vazbami na další procesy, tvůrčí rozvojová a koncepční činnost a systémová koordinace (dále jen „tvůrčí systémové práce“). Předmětem je soubor oborů nebo obor s rozsáhlým vnitřním členěním a s četnými vazbami na další obory a s působností a dopadem na široké skupiny obyvatelstva nebo souhrn jinak náročných oborů. Koordinace a usměrnování systémových specializovaných prací.

15. platová třída

Tvůrčí systémové práce, kdy předmětem je odvětví jako soubor vzájemně provázaných oborů nebo nejnáročnější obory zásadního významu.

Velmi vysoká psychická námaha vyplývající z vysokých nároků na tvůrčí myšlení ve vysoce abstraktní rovině při značné variabilitě a kombinovatelnosti procesů a jevů a na schopnosti nekonvenčního systémového nazírání v nejširších souvislostech.

16. platová třída

Činnosti s nespecifikovanými vstupy, způsobem řešení i výstupy s možnými vazbami na celé spektrum dalších činností, kde jsou předmětem jednotlivé vědní obory a disciplíny a jiné nejširší a nejnáročnější systémy.“

ČÁST TŘETÍ**Změna zákona o státním rozpočtu
České republiky na rok 1993****Čl. III**

Zákon č. 10/1993 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1993, o změně a doplnění některých zákonů České národní rady a některých dalších předpisů, ve znění zákona č. 166/1993 Sb., zákona č. 172/1993 Sb., zákona č. 331/1993 Sb., zákona č. 85/1994 Sb. a zákona č. 236/1995 Sb., se mění takto:

1. V § 6 čl. V se odstavce 1, 3 a 4 zrušují a zároveň se ruší označení odstavce 2.

2. V § 6 čl. V se slova „(odstavec 1)“ zrušují.

ČÁST ČTVRTÁ**Změna zákona o změně a zrušení některých zákonů
souvisejících se zákonem o krajích,
zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech
a zákonem o hlavním městě Praze****Čl. IV**

V zákoně č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zá-

konem o hlavním městě Praze, se v části druhé zrušuje čl. II.

ČÁST PÁTÁ**ZMOCNĚNÍ K VYHLÁŠENÍ
ÚPLNÝCH ZNĚNÍ ZÁKONŮ****Čl. V**

Předseda vlády se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplná znění zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, a zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, jak vyplývají z pozdějších zákonů.

ČÁST ŠESTÁ**ÚČINNOST****Čl. VI**

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001, s výjimkou čl. II bodu 8, který nabývá účinnosti prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

218

ZÁKON

ze dne 27. června 2000

o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

**ČÁST PRVNÍ
ROZPOČTOVÁ PRAVIDLA****HLAVA I
ÚVODNÍ USTANOVENÍ****§ 1****Předmět úpravy**

Tento zákon upravuje

- a) tvorbu, funkce a obsah střednědobého výhledu státního rozpočtu (dále jen „střednědobý výhled“), státního rozpočtu a státního závěrečného účtu,
- b) příjmy a výdaje státního rozpočtu,
- c) státní finanční aktiva a pasiva,
- d) finanční hospodaření organizačních složek státu¹⁾ a příspěvkových organizací zřízených organizačními složkami státu (dále jen „příspěvková organizace“),
- e) finanční kontrolu,
- f) podmínky zřizování státních fondů,
- g) způsob řízení likvidity státní pokladny a likvidity státního dluhu,
- h) hospodaření s prostředky soustředěnými v Národním fondu.

§ 2**Základní ustanovení**

(1) Vláda může financovat činnosti, kterými zajišťuje funkce státu, pouze prostřednictvím státního rozpočtu a Národního fondu, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.²⁾

(2) Rozpočtový rok je shodný s rokem kalendářním.

(3) Na peněžní prostředky státního rozpočtu není právní nárok, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.

(4) V rozpočtech organizačních složek státu, při sledování plnění státního rozpočtu, při sledování čerpání rezervního fondu organizačních složek státu, v rozpočtech státních fondů a při pohybech na účtech státních finančních aktiv a financujících položek podle § 3 písm. i) se uplatňuje jednotné třídění příjmů a výdajů (dále jen „rozpočtová skladba“), které stanoví Ministerstvo financí (dále jen „ministerstvo“) vyhláškou.

§ 3**Pojmy**

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) dotací peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel,
- b) návratnou finanční výpomocí prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté bezúročně právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel, které je povinen jejich příjemce vrátit do státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu,
- c) jinými peněžními prostředky státu peněžní prostředky státních finančních aktiv, příspěvkových organizací, státních fondů a fondů organizačních složek státu,
- d) finančním vypořádáním dotace nebo návratné finanční výpomoci, přehled o čerpání a použití prostředků a vrácení nepoužitých prostředků,
- e) neoprávněným použitím peněžních prostředků státního rozpočtu, státních finančních aktiv, příspěvkových organizací, fondů organizačních složek státu, prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu nebo Národního fondu, jejich výdej, jehož provedením byla porušena povinnost stanovená právním předpisem, smlouvou, případně rozhodnutím nebo dohodou o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci,
- f) zadržením peněžních prostředků státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu porušení povinnosti vrácení prostředků po-

¹⁾ § 3 a 7 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

²⁾ Například zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně, ve znění pozdějších předpisů.

skytnutých ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu ve stanoveném termínu,

- g) správci kapitol státního rozpočtu (dále jen „správci kapitol“) ústřední orgány státní správy a další organizační složky státu, stanoví-li zvláštní zákon, že tyto organizační složky státu mají samostatnou kapitolu ve státním rozpočtu nebo že mají postavení ústředního orgánu státní správy nebo že mají postavení ústředního orgánu státní správy pro rozpočtové účely,
- h) peněžními prostředky státní pokladny souhrn peněžních prostředků státního rozpočtu, jiných peněžních prostředků státu a peněžních prostředků na účtech finančních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy územních samosprávných celků³⁾ uložených na účtech vedených v bankách a pobočkách zahraničních bank⁴⁾ (dále jen „banka“) nebo uložených na účtech vedených v České národní bance,
- i) financujícími položkami peněžní operace spojené s řízením peněžní likvidity státního rozpočtu, zejména výnosy z prodeje státních dluhopisů, úvěry přijaté k překonání pokladního schodku státního rozpočtu, krátkodobé i dlouhodobé přijaté úvěry, umorování jistiny státního dluhu, a za účelem řízení likvidity nákup cenných papírů nebo termínované vklady.

HLAVA II

STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED, STÁTNÍ ROZPOČET A ROZPOČTOVÉ PROVIZORIUM

§ 4

Střednědobý výhled

(1) Střednědobý výhled obsahuje očekávané příjmy státního rozpočtu a odhadované výdaje státního rozpočtu v jednotlivých letech, na které je rozpočtový výhled sestavován, a to nejméně v tomto rozsahu:

- a) celkové příjmy,
- b) celkové výdaje,
- c) výdaje na vybrané programy reprodukce majetku, u nichž vyšší účasti státního rozpočtu na jejich financování schválila vláda,
- d) přehled úvěrů, na něž jsou poskytnuty státní záruky.

(2) Součástí střednědobého výhledu je analýza všech splatných závazků státu.

(3) Pokud střednědobý výhled očekává schodek

státního rozpočtu, obsahuje i předpokládaný způsob jeho financování.

(4) Střednědobý výhled se sestavuje na období 2 let následujících po roce, na který je předkládán státní rozpočet; jeho součástí jsou ukazatele podle odstavce 1 za rok, na který se předkládá státní rozpočet. U programů reprodukce majetku uvedených v odstavci 1 písm. c) odpovídá období střednědobého výhledu době jejich financování. V případě úvěrů, na které byla poskytnuta státní záruka, odpovídá období střednědobého výhledu stanovené době jejich splácení.

(5) Střednědobý výhled vypracovává ministerstvo v součinnosti se správci kapitol, územními samosprávnými celky a státními fondy a předkládá jej vládě společně s návrhem státního rozpočtu. Termín pro předání podkladů pro vypracování střednědobého výhledu, jejich rozsah a strukturu stanoví ministerstvo vyhláškou.

(6) Vláda projedná návrh střednědobého výhledu současně s návrhem státního rozpočtu. Schválený střednědobý výhled předkládá vláda samostatně na vědomí Poslanecké sněmovně současně s návrhem zákona o státním rozpočtu.

§ 5

Státní rozpočet

(1) Státní rozpočet představuje finanční vztahy, které zabezpečují financování některých funkcí státu v rozpočtovém roce. K tomuto účelu státní rozpočet soustřeďuje rozpočtové příjmy vymezené tímto nebo zvláštním zákonem.

(2) Státní rozpočet obsahuje očekávané příjmy, jakož i odhadované výdaje státního rozpočtu v rozpočtovém roce a financující položky.

(3) Státní rozpočet jako souhrn finančních dokumentů zahrnuje zákon o státním rozpočtu, rozpis ukazatelů státního rozpočtu, podrobné rozpočty organizačních složek státu a změny těchto dokumentů.

(4) Příjmy a výdaje státního rozpočtu se člení na kapitoly státního rozpočtu (dále jen „kapitola“).

(5) Státní rozpočet vychází ze střednědobého výhledu.

(6) Státní rozpočet obsahuje i dotační vztahy k rozpočtům územních samosprávných celků a státních fondů.

(7) Závazné ukazatele státního rozpočtu stanoví zákon o státním rozpočtu na příslušný rok.

³⁾ Čl. 99 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

⁴⁾ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

§ 6

Příjmy státního rozpočtu

(1) Příjmy státního rozpočtu tvoří, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak,

- a) výnosy daní včetně příslušenství,⁵⁾
- b) pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti včetně penále,
- c) výnosy cel včetně sankcí a úhrad exekučních nákladů v celním řízení,
- d) příjmy z činnosti organizačních složek státu a odvody příspěvkových organizací,
- e) odvod zbývajících zisku České národní banky,⁶⁾
- f) sankce za porušení rozpočtové kázně,
- g) správní a soudní poplatky,
- h) úhrady spojené s realizací státních záruk,
- i) příjmy z prodeje a pronájmu majetku České republiky, se kterým hospodaří organizační složky státu, a příjmy z prodeje a pronájmu nemovitého majetku České republiky, se kterým hospodaří příspěvkové organizace; to neplatí pro příjmy z prodeje nemovitého majetku České republiky nabytého darem a děděním,
- j) splátky návratných finančních výpomocí poskytnutých ze státního rozpočtu,
- k) peněžní dary poskytnuté organizačním složkám státu použité v běžném rozpočtovém roce,
- l) výnosy z majetkových účastí státu,
- m) výnosy z cenných papírů, jejichž nákup byl realizován z prostředků státního rozpočtu,
- n) penále za neoprávněné použití nebo zadržené prostředky poskytnuté z Národního fondu,
- o) prostředky získané od Národního fondu za prostředky vydané ze státního rozpočtu podle § 38,
- p) pokuty,
- r) další příjmy stanovené zvláštním právním předpisem.

(2) Pro účely tohoto zákona se příspěvky a dotace poskytnuté ze zahraničí organizačním složkám státu (dále jen „prostředky poskytnuté ze zahraničí“) použité v běžném rozpočtovém roce považují za příjmy státního rozpočtu.

§ 7

Výdaje státního rozpočtu

(1) Ze státního rozpočtu se hradí

- a) výdaje na činnost organizačních složek státu a příspěvky na provoz a dotace na financování programů a akcí (§ 12 a 13) příspěvkovým organizacím v jejich působnosti,
- b) výdaje na dávky důchodového pojištění, dávky nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče, ostatní sociální dávky, výdaje na hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání a na aktivní politiku zaměstnanosti,
- c) dotace a návratné finanční výpomoci územním samosprávným celkům na jinou než podnikatelskou činnost,
- d) dotace a návratné finanční výpomoci právníkům a fyzickým osobám na podnikatelskou činnost,⁷⁾
- e) dotace občanským sdružením⁸⁾ a příspěvky politickým stranám,⁹⁾
- f) dotace právníkům osobám, které jsou založeny nebo zřízeny k poskytování zdravotních, kulturních, vzdělávacích a sociálních služeb a k poskytování sociálně-právní ochrany dětí,¹⁰⁾ a fyzickým osobám, které takové služby nebo sociálně-právní ochranu dětí poskytují, a to výhradně na tyto účely,
- g) dotace státním fondům,
- h) dotace fyzickým osobám, které nevyvíjejí podnikatelskou činnost a zabývají se chovem včel, drží plemínky za účelem zajištění přirozené plemenitby hospodářských zvířat¹¹⁾ nebo jsou vlastníky nebo nájemci lesa,
- i) peněžité vklady státu do akciových společností,¹⁾
- j) nákup cenných papírů,
- k) peněžní dary poskytnuté do zahraničí,
- l) vklady a příspěvky mezinárodním organizacím,
- m) úhrada závazků ze státních záruk,
- n) výdaje související s plněním závazků k Evropským společenstvím,
- o) příspěvky fyzickým osobám podle zvláštního zákona,
- p) výdaje související s dluhovou službou,
- r) další výdaje stanovené zvláštním zákonem.

⁵⁾ § 58 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ § 47 odst. 2 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance.

⁷⁾ § 2 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁸⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁾ Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí.

¹¹⁾ Zákon č. 240/1991 Sb., o šlechtění a plemenitbě hospodářských zvířat, ve znění zákona č. 166/1999 Sb.

(2) Výdaje podle odstavce 1 písm. i) až l) mohou být uskutečněny pouze s předchozím souhlasem vlády.

§ 8

Vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu

(1) Návrh zákona o státním rozpočtu vypracovává ministerstvo v součinnosti se správcí kapitol, územními samosprávnými celky a státními fondy.

(2) Ministerstvo řídí práce na vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu. Správci kapitol, státní fondy, územní samosprávné celky a jiné právnické a fyzické osoby, které požadují prostředky ze státního rozpočtu nebo poskytnutí státní záruky, jsou povinni předložit ministerstvu údaje potřebné pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu v termínu, rozsahu a struktuře, které stanoví ministerstvo vyhláškou. To se netýká kapitol Poslanecká sněmovna, Senát, Ústavní soud, Nejvyšší kontrolní úřad a Kancelář Veřejného ochránce práv. Obce předkládají údaje prostřednictvím okresních úřadů krajům, které tyto údaje předkládají ministerstvu. Hlavní město Praha předkládá údaje přímo ministerstvu. Podklady pro sestavení návrhu výdajů státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku (dále jen „program“) předkládají obce vždy přímo příslušnému správci kapitoly.

(3) Návrh kapitol Poslanecká sněmovna, Senát, Ústavní soud, Nejvyšší kontrolní úřad a Kancelář Veřejného ochránce práv vypracují správci kapitol po projednání s ministerstvem, které je do návrhu zákona o státním rozpočtu zařadí.

(4) Nesouhlasí-li vláda s předloženými návrhy kapitol Poslanecká sněmovna, Senát, Ústavní soud, Nejvyšší kontrolní úřad nebo Kancelář Veřejného ochránce práv, rozhodne o číselných údajích na žádost vlády do 15. září Rozpočtový výbor Poslanecké sněmovny.

(5) Návrh zákona o státním rozpočtu předkládá ministerstvo ke schválení vládě.

§ 9

Rozpočtové provizorium

(1) Není-li Poslaneckou sněmovnou vysloven souhlas se zákonem o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok před prvním dnem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření v době od prvního dne rozpočtového roku do nabytí účinnosti zákona o státním rozpočtu na tento rozpočtový rok (dále jen „období rozpočtového provizoria“) objemem příjmů a výdajů státního rozpočtu schváleného pro předchozí rozpočtový rok. Výdaje státního rozpočtu

se uvolňují jednotlivým kapitolám státního rozpočtu do výše jedné dvanáctiny celkové roční částky v každém měsíci období rozpočtového provizoria rozhodnutím ministerstva. V případě výdajů stanovených jiným zákonem (mandatorní výdaje) je přípustné překročení objemu výdajů, pokud k němu dochází v přímé souvislosti s financováním uloženým zákonem.

(2) Je-li Poslaneckou sněmovnou vysloven souhlas se zákonem o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok před prvním dnem rozpočtového roku, avšak nenabude-li v tento den účinnosti, řídí se rozpočtové hospodaření od prvního dne rozpočtového roku do doby nabytí účinnosti zákona o státním rozpočtu Poslaneckou sněmovnou schváleným zákonem o státním rozpočtu.

(3) Nepředloží-li vláda návrh zákona o státním rozpočtu Poslanecké sněmovně před prvním dnem rozpočtového roku, postupuje se podle odstavce 1.

(4) Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stávají příjmy státního rozpočtu a výdaji státního rozpočtu nabytím účinnosti zákona o státním rozpočtu na příslušný rok.

§ 10

Kapitoly

(1) Příjmy a výdaje státního rozpočtu se člení na kapitoly, které vyjadřují okruh působnosti a odpovědnosti ústředních orgánů státní správy¹²⁾ a dalších organizačních složek státu, stanoví-li zvláštní zákon že tyto organizační složky státu mají samostatnou kapitolu ve státním rozpočtu nebo že mají postavení ústředního orgánu státní správy, popřípadě že mají postavení ústředního orgánu státní správy pro rozpočtové účely.

(2) Rozpočet kapitoly obsahuje rozpočtové příjmy a výdaje správce kapitoly, příjmy a výdaje organizačních složek státu v jeho působnosti, příspěvky a dotace na reprodukci majetku příspěvkovým organizacím a odvody příspěvkových organizací v jeho působnosti. Rozpočet kapitoly obsahuje též dotace a návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu pro fyzické a další právnické osoby na úkoly a činnosti, které jsou v působnosti správce kapitoly. V rámci závazných ukazatelů stanovených zákonem o státním rozpočtu mohou správci kapitol tvořit rozpisové rezervy.

(3) Příjmy a výdaje státního rozpočtu, které mají všeobecný charakter, a nepatří tak do okruhu působnosti určitého správce kapitoly, nebo výdaje státního rozpočtu, jejichž výše pro jednotlivé kapitoly není v době schvalování zákona o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok známa, tvoří kapitolu Všeobec-

¹²⁾ Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

ná pokladní správa. O zařazení dalšího výdaje do kapitoly Všeobecná pokladní správa může v době přípravy návrhu státního rozpočtu rozhodnout vláda, nebo v době jeho schvalování Poslanecká sněmovna. Součástí kapitoly Všeobecná pokladní správa je i vládní rozpočtová rezerva. Správcem kapitoly Všeobecná pokladní správa je ministerstvo.

(4) Výdaje státního rozpočtu spojené s obsluhou a s umořováním státního dluhu tvoří kapitolu Státní dluh. Správcem kapitoly Státní dluh je ministerstvo.

(5) Příjmy a výdaje všech okresních úřadů, příjmy a výdaje organizačních složek státu jimi zřízených a příspěvky, dotace na financování programů a odvody jimi zřízených příspěvkových organizací tvoří kapitolu Okresní úřady členěnou podle jednotlivých okresních úřadů. Správcem kapitoly Okresní úřady je ministerstvo.

(6) Peněžní operace na účtech státních finančních aktiv s výjimkou operací spojených s obsluhou a umořováním státního dluhu tvoří kapitolu Operace státních finančních aktiv, jejímž správcem je ministerstvo.

§ 11

Plnění závazků z Evropské dohody zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé

Financování programů (§ 12 a 13) a poskytování dotací a návratných finančních výpomocí podle tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů musí být v souladu se zákonem o veřejné podpoře.¹³⁾

HLAVA III

ÚČAST STÁTNÍHO ROZPOČTU NA FINANCOVÁNÍ PROGRAMU A POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ A NÁVRATNÝCH FINANČNÍCH VÝPOMOCÍ ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Díl 1

Účast státního rozpočtu na financování programu

§ 12

Programy

(1) Programem se rozumí soubor věcných, časových a finančních podmínek pro pořízení nebo technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého i krátkodobého majetku,¹⁴⁾ jeho údržbu a opravy, případně i pro jiné činnosti potřebné k dosažení stanovených cílů.

(2) Dokumentace programu obsahuje

- a) identifikační údaje programu, jeho případné členění na podprogramy a harmonogram jeho přípravy a realizace,
- b) bilanci potřeb a zdrojů financování programu a jeho jednotlivých podprogramů,
- c) specifikaci cílů programu a podprogramu spolu s jejich technicko-ekonomickým zdůvodněním a vyhodnocením efektivnosti vynaložených finančních prostředků.

(3) Věcné, časové a finanční ukazatele konkrétních akcí výstavby, technických zhodnocení a oprav budov a staveb, pořízení nemovitosti, technických zhodnocení a oprav strojů, zařízení a nehmotného majetku, úplatných převodů nemovitostí a případně i jiných činností zabezpečujících dosažení cílů programu (dále jen „akce“) se evidují v Informačním systému financování reprodukce majetku (dále jen „informační systém“).

(4) Informační systém spravuje ministerstvo, které stanovuje jeho strukturu a obsah, řídí jeho aktualizaci prováděnou správci rozpočtových kapitol a zabezpečuje datové výstupy pro vypracování návrhů státního rozpočtu, státního závěrečného účtu a střednědobého výhledu.

(5) Registraci akce v informačním systému provádí příslušný správce rozpočtové kapitoly na základě investičního záměru obsahujícího věcné, časové a finanční určení akce, její technicko-ekonomické zdůvodnění a vyjádření efektivnosti vložených prostředků spolu se specifikací požadavků na zabezpečení provozu budované nebo obnovované kapacity.

(6) Registraci akce podle odstavce 5 financované účelově určenými prostředky státního rozpočtu podle § 13 odst. 3 písm. a) nebo c), její zadání a změnu závazně určených parametrů lze provést jen se souhlasem ministerstva.

§ 13

Účast státního rozpočtu na financování programu

(1) Účastí státního rozpočtu na financování programu se rozumí

- a) výdaje na financování programů uvedené v odstavci 3,
- b) poskytování státní záruky za úvěry přijaté právníky nebo fyzickými osobami.

(2) Výši účasti státního rozpočtu na financování programu stanoví na základě posouzení dokumentace programu

¹³⁾ Zákon č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře.

¹⁴⁾ § 25 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

- a) vláda, je-li účast státního rozpočtu nejméně 5 000 000 000 Kč,
- b) ministerstvo, je-li účast státního rozpočtu nižší než 5 000 000 000 Kč.

(3) Výdaje na financování programu jsou účelově určené prostředky státního rozpočtu a člení se na

- a) individuálně posuzované výdaje organizační složky státu, které jsou účelově určené na financování konkrétní akce, zpravidla vyšší než 100 000 000 Kč,
- b) systémově určené výdaje organizačních složek státu na financování vymezeného okruhu finančních potřeb, v jejichž rámci stanoví správce kapitoly výdaje na konkrétní akce,
- c) individuální dotace právnickým a fyzickým osobám účelově určené na financování konkrétní akce, zpravidla vyšší než 100 000 000 Kč,
- d) systémové dotace stanovené na financování vymezeného okruhu finančních potřeb, v jejichž rámci poskytne správce kapitol dotaci právnickým nebo fyzickým osobám na konkrétní akce,
- e) návratné finanční výpomoci poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na financování konkrétních akcí nebo vymezeného okruhu finančních potřeb.

(4) Pravidla postupu ministerstva, správců kapitol a investorů pro přípravu, schvalování a realizaci programů a akcí v jejich evidenci v informačním systému a pro jejich závěrečné vyhodnocování stanoví ministerstvo v dohodě s Ministerstvem pro místní rozvoj vyhláškou.

Díl 2

Poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu a řízení o jejich odnětí

§ 14

(1) Na dotaci nebo na návratnou finanční výpomoc není právní nárok, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(2) Dotaci nebo návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu může poskytnout pouze ústřední orgán státní správy, Akademie věd České republiky a Grantová agentura České republiky nebo ten, koho určí zvláštní zákon, (dále jen „poskytovatel“).

(3) Dotace a návratná finanční výpomoc se poskytuje na základě žádosti. Rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci obsahuje označení příjemce dotace nebo návratné finanční výpomoci, účel, na který je dotace nebo návratná finanční výpomoc poskytována, a podmínky jejich použití. Na

toto rozhodnutí se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.¹⁵⁾

(4) Příjemce dotace je povinen ji s poskytovatelem ve stanovených termínech finančně vypořádat.

(5) Při poskytování návratných finančních výpomocí jsou poskytovatelé povinni vést evidenci podle zvláštního právního předpisu¹⁶⁾ o pohledávkách vznikajících z jejich poskytnutí, rozpočtovat a evidovat jejich splátky.

§ 15

(1) Řízení o odnětí dotace nebo návratné finanční výpomoci může být zahájeno, došlo-li po vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci

- a) k vázání prostředků státního rozpočtu,
- b) ke zjištění, že údaje, na jejichž základě byla dotace nebo návratná finanční výpomoc poskytnuta, byly neúplné nebo nepravdivé, nebo
- c) ke zjištění, že rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci bylo vydáno v rozporu se zákonem.

(2) Na řízení podle odstavce 1 se vztahují obecné předpisy o správním řízení.¹⁵⁾

(3) Bylo-li rozhodnuto o odnětí dotace nebo návratné finanční výpomoci z důvodů uvedených v odstavci 1 písm. a) a c), není možné uložit vrácení dotace nebo její části nebo předčasné vrácení návratné finanční výpomoci nebo její části, která již byla příjemci poskytnuta.

Díl 3

Způsob poskytnutí dotace a návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu

§ 16

(1) Dotace a návratná finanční výpomoc se poskytují převodem z účtu poskytovatele na bankovní účet příjemce nebo umožněním čerpání z rozpočtového výdajového účtu do výše stanoveného limitu.

(2) Výdaje státního rozpočtu určené na financování programů, které jsou

- a) účelově určené na reprodukci majetku, který není ve vlastnictví České republiky,
- b) podmínkou čerpání úvěrů se státní zárukou,
- c) podmínkou čerpání prostředků fondů Evropského společenství,

se poskytují formou zálohových výdajů jednotlivých poskytovatelů převáděných do vybraných bank na zá-

¹⁵⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.

¹⁶⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

kladě smluv uzavřených s těmito bankami ministerstvem.

(3) Postup ministerstva a poskytovatelů při uzavírání a realizaci smluv podle odstavce 2 o poskytování bankovních služeb spočívajících v provádění úhrad prací a dodávek a způsob a termíny vypořádání záloh se státním rozpočtem na konci roku stanoví po dohodě s Českou národní bankou ministerstvo vyhláškou.

Díl 4

Dohoda o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci

§ 17

Dotace nebo návratné finanční výpomoci mohou být poskytovány na základě dohod uzavíraných mezi poskytovatelem a žadatelem (dále jen „dohoda“), stanoví-li tak zvláštní zákon. Zvláštní zákon vždy také stanoví náležitosti takových dohod.

Díl 5

Poskytování informací o dotacích a návratných finančních výpomocích ministerstvem

§ 18

Na poskytování informací ministerstvu o dotacích a návratných finančních výpomocích se nevztahuje povinnost mlčenlivosti podle zvláštního právního předpisu.¹⁷⁾

Díl 6

Poskytování dotací ze státního rozpočtu do rozpočtů územních samosprávných celků

§ 19

(1) Kritéria pro výpočet výše dotace poskytované ze státního rozpočtu do rozpočtu kraje stanoví každoročně zákon o státním rozpočtu, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.

(2) Dotace ze státního rozpočtu do rozpočtů obcí se poskytují prostřednictvím kapitoly Okresní úřady, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.

HLAVA IV

HODNOCENÍ PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU, ROZPOČTŮ STÁTNÍCH FONDŮ, ROZPOČTŮ OBCÍ A ROZPOČTŮ KRAJŮ A ČASOVÉ URČENÍ A ÚČELOVOST PROSTŘEDKŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU

§ 20

Hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků

(1) Za plnění státního rozpočtu odpovídá vláda

Poslanecké sněmovně. Vláda předkládá Poslanecké sněmovně po skončení pololetí zprávu, v níž hodnotí vývoj ekonomiky a plnění státního rozpočtu; zpráva obsahuje rovněž hodnocení plnění rozpočtů územních samosprávných celků a vývoje státních finančních aktiv, stavu státních záruk, vývoje státního dluhu, jejich podrobnou analýzu, výhled plnění do konce roku a v případě odchýlení od schváleného státního rozpočtu informaci o krocích k zajištění stability rozpočtového hospodaření.

(2) Ministerstvo dále průběžně hodnotí pokladní plnění státního rozpočtu a podává o něm po uplynutí prvního a třetího kalendářního čtvrtletí informaci vládě tak, aby ji vláda předložila do konce měsíce následujícího po uplynutí kalendářního čtvrtletí rozpočtovému výboru Poslanecké sněmovny.

(3) Správci kapitol, organizační složky státu, příspěvkové organizace, územní samosprávné celky, státní fondy a ostatní příjemci prostředků státního rozpočtu jsou povinni předkládat údaje potřebné pro průběžné hodnocení plnění státního rozpočtu. Povinnost předkládat údaje potřebné pro průběžné hodnocení plnění státního rozpočtu se vztahuje i na právnické nebo fyzické osoby, za které byla poskytnuta státní záruka k zajištění splátek úvěrů. Územní samosprávné celky a státní fondy jsou povinny předkládat údaje potřebné pro průběžné hodnocení plnění svých rozpočtů. Obce předkládají údaje prostřednictvím okresních úřadů krajům. Kraje a hlavní město Praha předkládají údaje ministerstvu. Údaje týkající se financování programů reprodukce majetku předkládají obce přímo příslušnému správci kapitoly.

(4) Nesplnění povinnosti předložit údaje je důvodem, aby další poskytování rozpočtových prostředků bylo pozastaveno, a to až do splnění uvedené povinnosti. Odpovědnost podle zvláštního předpisu tím není dotčena.¹⁶⁾

(5) Způsob, termíny předkládání údajů a jejich rozsah stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 21

Časové určení a účelovost prostředků státního rozpočtu

Nestanoví-li tento zákon jinak, mohou být prostředky státního rozpočtu použity pouze v příslušném rozpočtovém roce k účelům, na které byly určeny zákonem o státním rozpočtu.

¹⁷⁾ § 22 odst. 1 zákona č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech.

HLAVA V
ÚHRADA POTŘEB ROZPOČTOVĚ
NEZAJIŠTĚNÝCH, ROZPOČTOVÁ OPATŘENÍ
A VLÁDNÍ ROZPOČTOVÁ REZERVA

§ 22

Úhrada potřeb rozpočtově nezajištěných

(1) Vznikne-li organizační složce státu v průběhu roku potřeba úhrady rozpočtově nezajištěné, zajistí ji hospodárnějším provedením jiných úkolů, odsunutím či omezením některého jiného, méně naléhavého úkolu, nebo použitím mimorozpočtových zdrojů organizační složky státu (§ 45 odst. 3). Před provedením takovéto úhrady je třeba provést rozpočtové opatření.

(2) Vznikne-li u příspěvkové organizace v průběhu roku potřeba úhrady finančně nezajištěné, je třeba ji zajistit omezeným provedením některých úkolů v daném rozpočtovém období, a to po projednání se zřizovatelem v rámci stanovených nákladů, vyššími výnosy, použitím prostředků fondů příspěvkové organizace nebo zvýšením příspěvku na činnost z rozpočtu zřizovatele.

(3) Na úhradu potřeby rozpočtově nezajištěné lze poskytnout prostředky z vládní rozpočtové rezervy (§ 27).

Rozpočtová opatření

§ 23

Rozpočtovým opatřením se rozumí

- a) přesun prostředků státního rozpočtu v rámci závazných ukazatelů a mezi závaznými ukazateli stanovenými zákonem o státním rozpočtu nebo v rámci závazných ukazatelů a mezi závaznými ukazateli stanovenými správcem kapitoly; závazné ukazatele stanovené správcem kapitoly jsou jím stanovené příjmy a výdaje podrobněji členěné v rámci závazných ukazatelů stanovených zákonem o státním rozpočtu,
- b) souvztažné zvýšení příjmů a výdajů, kterým dochází ke změně závazných ukazatelů,
- c) povolené překročení rozpočtu výdajů, kterým nedochází ke změně závazného ukazatele,
- d) vázání prostředků státního rozpočtu v rámci rozpočtu, kterým nedochází ke změně závazného ukazatele.

§ 24

(1) Vláda nebo a základě jejího pověření ministr financí může

- a) povolit uskutečnění nezbytných výdajů nezabezpečených ve státním rozpočtu, zajistí-li úhradu úsporami na jiných výdajích státního rozpočtu, a to do výše v daném roce nepřesahující 5 % celkového objemu schváleného rozpočtu výdajů ka-

pitoly, u které se úprava provádí, a nepřesahující 10 % celkového objemu závazného ukazatele v kapitole, u kterého se úprava provádí,

- b) povolit snížení některého příjmu z činnosti, a to bez omezení, za předpokladu, že se nezmění saldo rozpočtu příjmů a výdajů kapitoly.

(2) Ustanovení odstavce 1 se netýká použití vládní rozpočtové rezervy v kapitole Všeobecná pokladni správa, kapitoly Operace státních finančních aktiv a kapitoly Státní dluh.

(3) Povolit přesun mezi závaznými ukazateli státního rozpočtu v rámci kapitoly nad 10 % každého ukazatele může Rozpočtový výbor Poslanecké sněmovny.

(4) Písemnou žádost o provedení rozpočtového opatření podle odstavce 1 lze podat ministerstvu nejpozději do 30. listopadu běžného rozpočtového roku. Ministerstvo vyřídí žádost o rozpočtové opatření ve lhůtě do 30 kalendářních dnů, nejpozději do 15. prosince běžného rozpočtového roku. Po obdržení vyrozumění o vyřízení žádosti žadatel předloží oznámení limitu výdajů České národní bance nejpozději do 20. prosince běžného rozpočtového roku.

(5) Písemnou žádost o provedení rozpočtového opatření podle odstavce 1, které mění závazné ukazatele výdajů na financování programů, lze podat v termínech, které stanoví ministerstvo vyhláškou, nejpozději však do 30. listopadu běžného rozpočtového roku.

(6) O rozpočtových opatřeních podle odstavce 1 informuje vláda Poslaneckou sněmovnu ve zprávách o plnění státního rozpočtu, nebo jestliže o to Poslanecká sněmovna požádá.

(7) Rozpočtová opatření podle odstavce 1 a podle § 25 odst. 1 písm. e) týkající se kapitol Poslanecká sněmovna, Senát, Ústavní soud, Nejvyšší kontrolní úřad a Kancelář Veřejného ochránce práv mohou být provedena pouze se souhlasem Poslanecké sněmovny nebo jí určeného orgánu.

§ 25

(1) Organizační složky státu jsou

- a) oprávněny k přesunům prostředků státního rozpočtu v rámci jednotlivých závazných ukazatelů stanovených zákonem o státním rozpočtu nebo stanovených správcem kapitoly,
- b) oprávněny k překročení závazných ukazatelů výdajů o použití mimorozpočtových zdrojů (§ 45 odst. 3) a o přijatá plnění za pojistné události; změny závazných ukazatelů výdajů v jiných případech může organizační složce povolit správce kapitoly v rámci rozpočtu kapitoly,
- c) povinny vázat prostředky státního rozpočtu účelově určené závaznými ukazateli zákona o státním

rozpočtu v případě, že úkoly nebudou zcela nebo zčásti realizovány,

d) povinny vázat prostředky státního rozpočtu, jestliže neplní rozpočtované příjmy s výjimkou příjmů z výnosů daní, cel, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti; jestliže vyrovnaní úbytku příjmů nemůže organizační složka státu zajistit vázáním odpovídající části běžných výdajů, oznámí tuto skutečnost zřizovateli, který rozhodne, jakým způsobem zajistí rozpočtované saldo kapitoly,

e) povinny vázat prostředky státního rozpočtu, jestliže o tom rozhodla vláda.

(2) Ustanovení odstavce 1 písm. c) a d) se nevztahují na kapitolu Státní dluh a kapitolu Operace státních finančních aktiv.

(3) Nemůže-li organizační složka státu zajistit úhradu nutného výdaje, protože na jeho úhradu byla do jejího rozpočtu zařazena částka nepostačující nebo která nebyla rozpočtována, je povinna zajistit prostředky státního rozpočtu na úhradu tohoto výdaje přednostně přesunem prostředků uvnitř svého rozpočtu.

(4) Výdaje uskutečněné před provedením rozpočtového opatření nad výši stanovenou závazným ukazatelem jsou neoprávněným použitím prostředků státního rozpočtu. Výdaje uskutečněné před provedením rozpočtového opatření nad výši rozpočtovanou podle paragrafů a položek rozpočtové skladby jsou neoprávněným použitím prostředků státního rozpočtu.

(5) Má-li dojít ke změně závazných ukazatelů z důvodu změny podřízenosti nebo převodu úkolů mezi organizačními složkami státu, předloží organizační složky státu, kterých se takové opatření týká, svému zřizovateli oboustranně odsouhlasené protokoly obsahující návrhy na vzájemné přesuny prostředků státního rozpočtu. Pokud ke změnám závazných ukazatelů nejsou oprávněni správci kapitol, předloží je správce kapitoly ministerstvu. Ministerstvo provede požadovaná rozpočtová opatření, neshledá-li v návrzích na jejich provedení nesrovnalosti.

(6) Organizační složka státu může vázat výdaje účelově určené závaznými ukazateli zákona o státním rozpočtu pouze se souhlasem ministerstva.

(7) Organizační složka státu nesmí použít rozpočtové prostředky vázané v rozpočtu k přesunům ani k uskutečnění rozpočtových výdajů bez souhlasu orgánu, který vázání nařídil nebo odsouhlasil.

(8) Organizační složka státu může provádět přesuny prostředků státního rozpočtu ve vlastní pravomoci tak, aby výdaje mohly být realizovány nejpozději do 31. prosince běžného rozpočtového roku.

(9) Organizační složka státu je povinna vést chronologickou evidenci o všech jí v průběhu roku provedených rozpočtových opatřeních uvedených v odstavci 1 a v § 24. Přehled o rozpočtových opatřeních se u příjmů i výdajů zpracovává v celém rozsahu rozpočtové skladby.

(10) Správce kapitoly předkládá ministerstvu v termínech, které stanoví ministerstvo vyhláškou, přehled o rozpočtových opatřeních podle odstavce 9. Nedodržení této povinnosti může být důvodem pro pozastavení řešení žádostí správce kapitoly o rozpočtová opatření.

§ 26

Náležitosti žádosti o rozpočtové opatření jsou

- a) druh rozpočtového opatření podle § 23 písm. a) a b),
- b) výše částky, která je předmětem rozpočtového opatření,
- c) podrobné zdůvodnění navrhovaného rozpočtového opatření,
- d) v případě požadavku na zvýšení výdajů i návrh na jejich krytí a doložení možnosti či nemožnosti krytí v rámci rozpočtu dané kapitoly na základě dosavadního skutečného čerpání jejího rozpočtu,
- e) v případě návrhu na snížení výdajů označení organizační složky státu, které má případně být o tyto prostředky rozpočet zvýšen,
- f) v případě žádosti o souvztažné zvýšení příjmů a výdajů doklad o výši plnění příjmů dosažených nad schválený rozpočet,
- g) v případě žádosti o snížení rozpočtovaných příjmů návrh na snížení výdajů ve stejné výši,
- h) název závazných ukazatelů, kterých se navrhované rozpočtové opatření týká, včetně uvedení položky a paragrafu rozpočtové skladby,
- i) aktualizované údaje informačního systému podle § 12 odst. 4.

§ 27

Vládní rozpočtová rezerva

(1) Pro zajištění rozpočtového hospodaření se ke krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů vytváří ve státním rozpočtu vládní rozpočtová rezerva. Vládní rozpočtová rezerva se tvoří nejméně ve výši 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok.

(2) O použití vládní rozpočtové rezervy rozhoduje vláda a v rozsahu jí určeném ministr financí.

(3) O použití vládní rozpočtové rezervy podává vláda zprávu Poslanecké sněmovně ve zprávách o plnění státního rozpočtu.

HLAVA VI STÁTNÍ FONDY

§ 28

(1) Pro finanční zabezpečení zvlášť stanovených úkolů a hospodaření s prostředky pro ně určenými se zřizují státní fondy jako právnické osoby. Každý státní fond se zřizuje zákonem.

(2) V zákoně, kterým se státní fond zřizuje, musí být stanoven orgán, do jehož působnosti státní fond patří, a stanoveny finanční zdroje státního fondu, způsoby jejich použití a stanoven způsob financování správních výdajů státního fondu; správní výdaje zahrnují výdaje spojené s činností zaměstnanců státního fondu a úhrady výdajů členům orgánů státního fondu stanovené zákonem.

(3) Jsou-li správní výdaje státního fondu financovány z dotací ze státního rozpočtu, vztahují se na použití těchto prostředků právní předpisy upravující hospodaření organizačních složek státu.

(4) Zůstatky prostředků státního fondu se převádějí do následujícího rozpočtového roku.

(5) Název státního fondu musí obsahovat označení „státní fond“.

(6) Poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního fondu včetně způsobu jejich poskytnutí upraví zvláštní právní předpis.

HLAVA VII STÁTNÍ ZÁVĚREČNÝ ÚČET A VYPRACOVÁNÍ JEHO NÁVRHU

§ 29

Státní závěrečný účet

(1) Státní závěrečný účet obsahuje údaje o výsledcích rozpočtového hospodaření uplynulého rozpočtového roku.

(2) Součástí státního závěrečného účtu jsou závěrečné účty kapitol zpracovávané a předkládané Poslanecké sněmovně samostatně jejich správci.

(3) Přílohu státního závěrečného účtu tvoří souhrnné údaje o výsledcích rozpočtového hospodaření územních samosprávných celků, závěrečné účty státních fondů, přehled o státních finančních aktivech a pasivech, přehled o státních zárukách a přehled o stavech fondů organizačních složek státu.

§ 30

Návrh státního závěrečného účtu

(1) Návrh státního závěrečného účtu vypracovává

ministerstvo v součinnosti se správci kapitol, územními samosprávnými celky a státními fondy a předkládá jej vládě. Současně předkládá návrh na použití přebytku rozpočtového hospodaření nebo na úhradu jeho schodku.

(2) Správci kapitol, územní samosprávné celky a státní fondy jsou povinny předložit ministerstvu údaje potřebné pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu. Obce předkládají údaje prostřednictvím okresních úřadů krajům. Kraje a hlavní město Praha předkládají údaje ministerstvu. Údaje týkající se financování programů (§ 12) předkládají obce vždy přímo příslušnému správci kapitoly. Strukturu, termíny a rozsah předkládaných údajů potřebných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu stanoví ministerstvo vyhláškou.

(3) Ministerstvo řídí práce na vypracování návrhů státního závěrečného účtu a závěrečných účtů kapitol, územních samosprávných celků a státních fondů.

(4) Správci kapitol sestavují o výsledcích rozpočtového hospodaření uplynulého rozpočtového roku návrh závěrečného účtu své kapitoly v rozsahu a termínech, které stanoví ministerstvo vyhláškou ve shodném členění, v jakém byl sestaven státní rozpočet. Správce kapitoly jej projednává v příslušných výborech Poslanecké sněmovny před projednáváním návrhu státního závěrečného účtu Poslaneckou sněmovnou.

(5) Návrh státního závěrečného účtu podává vláda Poslanecké sněmovně nejpozději do 30. dubna roku následujícího po hodnoceném rozpočtovém roce.

(6) Je-li saldo hospodaření státního rozpočtu odlišné od salda stanoveného v zákoně o státním rozpočtu, rozhodne o použití přebytku nebo o úhradě schodku na návrh vlády Poslanecká sněmovna. Pokud Poslanecká sněmovna při projednávání návrhu státního závěrečného účtu rozhodne, že přebytek, případně jeho část se použije k financování výdajů státního rozpočtu v běžném rozpočtovém roce, převedou se tyto prostředky do příjmů státního rozpočtu běžného rozpočtového roku.

HLAVA VIII MIMOŘÁDNÝ STÁTNÍ ZÁVĚREČNÝ ÚČET, NOUZOVÝ STÁTNÍ ROZPOČET A VÁLEČNÝ STÁTNÍ ROZPOČET

§ 31

Vypracování návrhu mimořádného státního závěrečného účtu a návrhu nouzového státního rozpočtu po vyhlášení stavu ohrožení státu

(1) Po vyhlášení stavu ohrožení státu¹⁸⁾ vypraco-

¹⁸⁾ Čl. 7 odst. 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.

vává ministerstvo návrh mimořádného státního závěrečného účtu a návrh nouzového státního rozpočtu na zbytek roku. Při sestavování návrhu mimořádného státního závěrečného účtu postupuje podle ustanovení § 29 a 30 a při vypracování návrhu nouzového státního rozpočtu postupuje podle ustanovení § 8 s přihlédnutím k možnému nebezpečí časového prodlžení.

(2) Návrh mimořádného státního závěrečného účtu za období do nabytí účinnosti zákona o nouzovém státním rozpočtu vypracovává ministerstvo ve spolupráci se správcí kapitol a předkládá jej vládě.

(3) Návrh nouzového státního rozpočtu vypracovává ministerstvo ve spolupráci se správcí kapitol a do 15 dnů ode dne vyhlášení stavu ohrožení státu jej předloží vládě.

§ 32

Vypracování návrhu mimořádného státního závěrečného účtu a návrhu válečného státního rozpočtu po vyhlášení válečného stavu

(1) Po vyhlášení válečného stavu¹⁹⁾ vypracovává ministerstvo návrh mimořádného státního závěrečného účtu a návrh válečného státního rozpočtu na zbytek roku.

(2) Při zpracování návrhu mimořádného státního závěrečného účtu a návrhu válečného rozpočtu postupuje ministerstvo obdobně podle § 31.

HLAVA IX

ŘÍZENÍ LIKVIDITY STÁTNÍ POKLADNY A STÁTNÍHO DLHU A STÁTNÍ FINANČNÍ AKTIVA A PASIVA

Díl 1

Řízení likvidity státní pokladny a státního dluhu

§ 33

Správa peněžních prostředků státní pokladny

(1) Ke správě peněžních prostředků státní pokladny vede Česká národní banka ministerstvu souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny (dále jen „souhrnný účet“). Na tomto účtu jsou evidovány všechny příjmy a výdaje státního rozpočtu, výnosy z prodeje státních dluhopisů a z přijatých úvěrů určených k překonání pokladního schodku státního rozpočtu, jiné peněžní prostředky státu a příjmy územních samosprávných celků³⁾ spravované finančními úřady.

(2) Peněžní prostředky státní pokladny jsou odděleně sledovány na

- a) příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu,

- b) účtech státních finančních aktiv,
- c) souhrnných zůstatcích na účtech finančních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny ostatním veřejným rozpočtům,
- d) účtu řízení likvidity státní pokladny,
- e) účtech mimorozpočtových prostředků organizačních složek státu,
- f) účtech státních právnických osob,
- g) účtech státních fondů,
- h) účtech dalších fondů, pokud tak stanoví zvláštní zákon,

(dále jen „účty podřízené státní pokladně“). Účty podřízené státní pokladně si zřizují subjekty, které mají finanční vztah ke státní pokladně.

(3) Účty podle odstavce 2 písm. a) až h) vede Česká národní banka. Celkový součet netermínovaných prostředků na těchto účtech nesmí být záporný.

(4) Účty podle odstavce 2 písm. e) až h) vede Česká národní banka, pokud není dále stanoveno jinak. Zůstatky těchto jednotlivých účtů nesmí být záporné.

(5) Obsah a rozsah činností týkajících se vedení souhrnného účtu a účtů podřízených státní pokladně vymezuje smlouva mezi ministerstvem a Českou národní bankou.

(6) Pokud by vedení účtů podřízených státní pokladně bránilo důvody na straně České národní banky, rozhodne ministerstvo na základě veřejné obchodní soutěže o vedení těchto účtů v jiné bance.

(7) Zůstatky účtů podřízených státní pokladně jsou součástí vládní finanční statistiky a jejich evidenci zajišťuje ministerstvo.

(8) Organizační složky státu a právnické osoby, které mají finanční vztah ke státní pokladně, jsou povinny poskytovat ministerstvu informace pro průběžné sledování vývoje peněžních prostředků a pro kontrolu jejich použití, a to podle pravidel stanovených ministerstvem. Tyto organizační složky státu a právnické osoby jsou dále povinny udělit České národní bance a bankám, které vedou jejich účty podřízené státní pokladně, souhlas s poskytováním informací o stavu a pohybech na těchto účtech ministerstvu.

(9) Peněžní prostředky státní pokladny nesmějí být umístěny mimo účty podřízené státní pokladně. Ministerstvo má právo kontrolovat, zda organizační složky státu a právnické osoby, které mají finanční vztah ke státní pokladně, nevkládají peněžní prostředky mimo účty podřízené státní pokladně.

¹⁹⁾ Čl. 43 odst. 1 ústavního zákona č. 1/1993 Sb.

§ 34

Řízení likvidity státní pokladny

(1) Ministerstvo provádí opatření potřebná k překonání pokladního nesouladu mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu až do výše 6 % celkových výdajů státního rozpočtu, schválených zákonem o státním rozpočtu, nebo rozpočtového provizoria, přijetím úvěru nebo prodejem státních dluhopisů. Oprávnění k překonání pokladního nesouladu mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu se zvyšuje v případě zákonem schváleného schodku státního rozpočtu, a to o výši tohoto schodku.

(2) Ministerstvo je oprávněno řešit krytí schodku státního rozpočtu předchozího roku vydáním státních dluhopisů až do doby konečného rozhodnutí Poslanecké sněmovny o způsobu řešení tohoto schodku.

(3) Ministerstvo může k překlenutí nedostatku peněžních prostředků na souhrnném účtu použít i jiné peněžní prostředky státu podle § 33 odst. 2 písm. g) a h) formou dočasné finanční výpomoci. Tato výpomoc nesmí ohrozit úhrady závazků z těchto účtů a musí být vrácena do 31. prosince roku, ve kterém byla poskytnuta. Úrok z dočasné finanční výpomoci uhradí ministerstvo.

(4) Přebytky prostředků na účtech podřízených státní pokladně uvedených v § 33 odst. 2 písm. a) až d) může ministerstvo krátkodobě investovat na peněžním trhu do likvidních státních dluhopisů nebo cenných papírů České národní banky. Tyto operace musí být vypořádány do 31. prosince běžného rozpočtového roku. Tyto operace nesmějí ohrozit činnosti finančních úřadů podle zvláštních právních předpisů.

§ 35

Řízení likvidity státního dluhu

(1) Ministerstvo je v rámci řízení likvidity státního dluhu oprávněno nabývat, zcizovat a právně zatěžovat státní dluhopisy a nabývat a zcizovat dluhopisy vydávané Českou národní bankou. Za tímto účelem může ministerstvo přímo provádět operace na sekundárním trhu nákupy a prodeji státních dluhopisů nebo dluhopisů vydaných Českou národní bankou, pokud jejich provádění nedohodne s Českou národní bankou nebo jiným subjektem; přitom postupuje podle zvláštního právního předpisu.²⁰⁾

(2) Ministerstvo při financování státního dluhu vytváří rezervu peněžních prostředků z výnosů emisí státních dluhopisů jako zdroje ministerstva pro vyloučení úrokových rizik a rizik z neumístění primárních emisí státních dluhopisů. Tyto peněžní prostředky

a operace s nimi podléhají evidenci ve státních finančních aktivech.

Díl 2

Státní finanční aktiva a pasiva

§ 36

(1) Ministerstvo vykonává správu státních finančních aktiv a pasiv.

(2) Státními finančními aktivy jsou

- a) peněžní prostředky převedené z výsledků rozpočtového hospodaření minulých let na základě rozhodnutí Poslanecké sněmovny a další peněžní prostředky, o kterých tak rozhodla vláda nebo Poslanecká sněmovna, nebo peněžní prostředky stanovené zvláštním zákonem,²¹⁾
- b) majetkové účasti státu v obchodních společnostech a cenné papíry, jejichž majitelem je stát, se kterými není oprávněn hospodařit některý správce kapitoly,
- c) pohledávky státu z poskytnutých úvěrů, návratných finančních výpomocí poskytnutých z kapitoly Všeobecná pokladní správa nebo ze státních finančních aktiv, jakož i pohledávky z realizovaných státních záruk.

(3) Součástí státních finančních aktiv je „Zvláštní účet důchodového pojištění“, na kterém se vedou peněžní prostředky převedené ve výši kladného rozdílu mezi příjmy z pojistného na důchodové pojištění a výdaji na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění podle stavu ke dni 31. prosince běžného rozpočtového roku. Prostředky tohoto účtu lze použít pouze na zvýšení dávek důchodového pojištění a na úhradu záporného salda pojistného na důchodové pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění.

(4) Státní finanční aktiva vytvořená z výsledků rozpočtového hospodaření minulých let lze použít pouze se souhlasem Poslanecké sněmovny. O použití ostatních státních finančních aktiv rozhoduje vláda nebo na základě jejího zmocnění ministr financí. To platí i pro poskytnutí dotace a návratné finanční výpomoci ze státních finančních aktiv. Na poskytnutí dotací a návratných finančních výpomocí ze státních finančních aktiv a jejich odnětí se vztahuje § 14 odst. 1 a 3 až 5 a § 15.

(5) Peněžní operace státních finančních aktiv jsou operacemi státního rozpočtu.

(6) Státními finančními pasivy jsou

²⁰⁾ Zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

²¹⁾ Zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění zákona č. 220/2000 Sb.

- a) závazky státu vzniklé ze státem přijatých zahraničních půjček, úvěrů od bank a z vydaných státních dluhopisů,
- b) jiné závazky státu.

(7) Souhrn státních finančních pasiv tvoří státní dluh.

(8) Vláda předkládá Poslanecké sněmovně zprávu o očekávaném vývoji státních finančních aktiv a pasiv spolu s návrhem zákona o státním rozpočtu.

HLAVA X HOSPODAŘENÍ S PROSTŘEDKY NÁRODNÍHO FONDU

§ 37

Národní fond

(1) Národní fond je souhrn peněžních prostředků, které svěřují Evropská společenství České republice k realizaci společných programů v České republice, a peněžních prostředků, které se zavázaly pro realizaci těchto programů poskytnout jiné zahraniční zdroje, státní rozpočet, rozpočty územních samosprávných celků a další veřejné zdroje a soukromé zdroje, pokud není prokázáno užití těchto peněžních prostředků na stanovený účel.

(2) Ministerstvo prostřednictvím Národního fondu koordinuje řízení finančních toků a dodržování postupů upravujících realizaci společných programů České republiky a Evropských společenství.

(3) O peněžních prostředcích soustředěných v Národním fondu rozhoduje ministerstvo v souladu se závazky spojenými s přijímáním těchto peněžních prostředků.

(4) Peněžní prostředky soustředěné prostřednictvím Národního fondu se používají v souladu s principy rozpočtového výhledu a závazky vyplývajícími pro Českou republiku z mezinárodní smlouvy.

(5) Hospodaření a kontrola peněžních prostředků soustředěných prostřednictvím Národního fondu se řídí ustanoveními tohoto zákona vztahujícími se k rozpočtovému hospodaření a kontrole, nestanoví-li tento zákon nebo mezinárodní smlouva, jíž je Česká republika vázána, jinak.

(6) Účty peněžních prostředků Národního fondu vede ministerstvu Česká národní banka, pokud ministerstvo nerozhodne jinak.

(7) Úroky vzniklé z uložení peněžních prostředků na účtech jsou zdrojem Národního fondu.

(8) Zůstatky peněžních prostředků na účtech Národního fondu se převádějí do následujícího roku.

§ 38

Důsledky porušení kázně při hospodaření s peněžními prostředky Národního fondu

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se při porušení kázně při hospodaření s peněžními prostředky v Národním fondu podle § 44.

(2) Částky neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků poskytnutých z Národního fondu je ten, kdo je neoprávněně použil nebo zadržel, povinen odvést do Národního fondu. Penále z neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků Národního fondu je příjmem státního rozpočtu.

(3) Požádá-li Komise Evropských společenství o vrácení neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků Evropských společenství, převedou se tyto prostředky z Národního fondu do rozpočtu Evropských společenství. Nejsou-li tyto prostředky v Národním fondu, odvedou se ze státního rozpočtu; po vrácení neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků do Národního fondu jsou odvedeny z Národního fondu do státního rozpočtu.

(4) Ze státního rozpočtu se hradí úrok uložený Komisí Evropských společenství za nesplnění povinnosti podle odstavce 3.

(5) Je-li splněna povinnost podle odstavce 3 a zbývají-li peněžní prostředky odvedené do Národního fondu podle odstavce 2, převedou se z Národního fondu na ostatní zdroje společného financování v poměru, v jakém se tyto zdroje na společném financování podílely.

HLAVA XI FINANČNÍ KONTROLA

§ 39

Působnost ministerstva a územních finančních orgánů

(1) Finanční kontrolou se pro účely tohoto zákona rozumí souhrn činností ověřujících

- a) skutečnosti rozhodné pro poskytnutí prostředků ze státního rozpočtu nebo jiných peněžních prostředků státu, ze státního fondu nebo z Národního fondu,
- b) oprávněnost, efektivnost a hospodárnost při nakládání s prostředky státního rozpočtu, s jinými peněžními prostředky státu nebo s prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu, ze státního fondu, ze státních finančních aktiv nebo z Národního fondu,
- c) skutečnosti rozhodné pro poskytnutí státní záruky.

(2) Ministerstvo nebo územní finanční orgány provádějí finanční kontrolu

- a) u organizačních složek státu, státních fondů a příspěvkových organizací,
- b) u příjemců prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státního fondu, státních finančních aktiv nebo z Národního fondu nebo žadatelů o tyto prostředky,
- c) u právnických nebo fyzických osob, jimž byly poskytnuty státní záruky.

(3) Ministerstvo nebo územní finanční orgány mohou provádět finanční kontrolu podle odstavce 1 před rozhodnutím o poskytnutí těchto prostředků nebo poskytnutí státní záruky, v průběhu použití prostředků i po jejich použití, a to podle účetnictví.

(4) Ministerstvo metodicky řídí a koordinuje systém finanční kontroly u správců kapitol.

§ 40

Působnost správce kapitoly

(1) Správce kapitoly je odpovědný za hospodaření s prostředky státního rozpočtu a jinými peněžními prostředky státu ve své kapitole. K tomu je povinen vytvořit systém finanční kontroly, kterým zajistí finanční kontrolu jak svého hospodaření, tak i hospodaření organizačních složek státu a příspěvkových organizací ve své působnosti.

(2) Poskytovatel provádí u žadatele nebo příjemce dotace nebo návratné finanční výpomoci finanční kontrolu v celém rozsahu hospodaření podle účetnictví.

§ 41

Působnost okresního úřadu

Okresní úřad provádí ve svém územním obvodu finanční kontrolu u obcí a jimi zřízených organizací.

§ 42

Na provádění finanční kontroly podle § 39, § 40 odst. 2 a § 41 se vztahuje zvláštní právní předpis.²²⁾

§ 43

Finanční kontrola prostředků poskytnutých ze zahraničí

Jsou-li prostředky ze zahraničí poskytovány prostřednictvím státního rozpočtu, postupuje se při jejich kontrole obdobně podle § 39 až 42.

HLAVA XII PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ

§ 44

(1) Porušením rozpočtové kázně je

- a) neoprávněné použití peněžních prostředků státního rozpočtu a jiných peněžních prostředků státu,
- b) neoprávněné použití nebo zadržení peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státního fondu, Národního fondu nebo státních finančních aktiv jejich příjemcem,
- c) neprovedení odvodu příspěvkovou organizací podle § 53 odst. 6,
- d) neuložení odvodu zřizovatelem podle § 54 odst. 3,
- e) neprovedení odvodu stanoveného zřizovatelem příspěvkové organizací podle § 54 odst. 3,
- f) porušení ustanovení § 45 odst. 2 organizační složkou státu,
- g) neprovedení odvodu podle § 45 odst. 8 a § 52 odst. 4.

(2) Fyzické osoby, právnické osoby nebo organizační složky státu, které porušily rozpočtovou kázeň, jsou povinny odvést do státního rozpočtu, státního fondu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu odvod za porušení rozpočtové kázně ve stejné výši, v jaké byla porušena rozpočtová kázeň. Zároveň jsou povinny zaplatit do státního rozpočtu, státního fondu nebo státních finančních aktiv penále ve výši 1 % denně z částky, které se týká porušení rozpočtové kázně, nejvýše však do výše této částky. Penále se počítá ode dne, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne, kdy byly prostředky odvedeny. Odpovědnost podle zvláštního právního předpisu není tímto ustanovením dotčena.²³⁾

(3) Odvod za porušení rozpočtové kázně, jakož i penále uloží finanční úřad, v jehož obvodu územní působnosti má fyzická osoba, právnická osoba nebo organizační složka státu trvalý pobyt nebo sídlo, v řízení podle zvláštního právního předpisu.²⁴⁾ Odvod za porušení rozpočtové kázně a penále lze vyměřit nejpozději do deseti let počítaných od 1. ledna roku následujícího po roce, v němž došlo k porušení rozpočtové kázně.

(4) Penále, které v jednotlivých případech nepřesáhne 3 000 Kč, se neuloží.

(5) Prominutí nebo částečné prominutí povinnosti odvodu za porušení rozpočtové kázně nebo pe-

²²⁾ Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

²³⁾ § 250b odst. 2 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 253/1997 Sb.

²⁴⁾ Zákon č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

nále, jejichž výše v jednotlivém případě nepřesahuje 5 000 000 Kč, může povolit v odůvodněných případech finanční ředitelství. Prominutí nebo částečné prominutí povinnosti odvodu za porušení rozpočtové kázně nebo penále, jejichž výše v jednotlivém případě přesahuje 5 000 000 Kč, může povolit ministerstvo. Prominutí nebo částečné prominutí povinnosti odvodu v případě neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků státních finančních aktiv a penále může povolit pouze ministerstvo.

(6) O prominutí nebo částečné prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně a penále může požádat po vyčerpání řádných opravných prostředků podle zvláštního právního předpisu²⁵⁾ pouze fyzická osoba, právnická osoba nebo organizační složka státu, která se porušení rozpočtové kázně dopustila. Ministerstvu se žádost podává prostřednictvím toho územního finančního orgánu, který tento odvod a penále uloží.

HLAVA XIII

HOSPODAŘENÍ ORGANIZAČNÍCH SLOŽEK STÁTU A PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

Díl 1

Hospodaření organizačních složek státu

§ 45

(1) Organizační složka státu hospodář s prostředky státního rozpočtu, které jí stanoví správce kapitoly v rámci rozpočtu kapitoly, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, minimálně v rozsahu členění závazných ukazatelů daných zákonem o státním rozpočtu. Její příjmy jsou příjmy státního rozpočtu a výdaje jsou výdaji státního rozpočtu, nestanoví-li tento zákon jinak. Rozpočet organizační složky státu může zahrnovat pouze příjmy a výdaje související s činnostmi vymezenými ve zřizovací listině, případně stanovenými jí zákonem, kterým byla zřízena.

(2) Organizační složka státu je povinna dbát, aby dosahovala příjmů stanovených rozpočtem a plnila určené úkoly nejehospodárnějším způsobem. Prostředky, kterými disponuje, může používat na krytí nezbytných potřeb a na opatření zakládající se na právních předpisech. Prostředky může čerpat jen do výše závazných ukazatelů stanovených jí zákonem o státním rozpočtu nebo správcem kapitoly v rámci rozpočtu kapitoly a v souladu s věcným plněním, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 24, 25 a 47).

(3) Organizační složka státu dále hospodář s mimorozpočtovými zdroji, kterými jsou prostředky fondů organizační složky státu, zisk získaný hospodářskou činností vykonávanou na základě zvláštního zá-

kona, peněžité dary a prostředky poskytnuté ze zahraničí podle jejich vymezení na základě právního aktu, kterým byly poskytnuty. Mimorozpočtové zdroje se používají prostřednictvím rozpočtu. Prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb se s výjimkou prostředků určených na financování reprodukce dlouhodobého hmotného majetku používají přímo.

(4) Organizační složka státu sestavuje rozpočet příjmů a výdajů v členění podle rozpočtové skladby. Veškeré rozpočtové příjmy dosažené v rámci svého hospodaření soustřeďuje na příslušném příjmovém rozpočtovém účtu a uhrazuje všechny rozpočtové výdaje z příslušných výdajových rozpočtových účtů.

(5) Organizační složky státu dále zřizují účty fondů tvořených podle tohoto zákona, účet cizích prostředků, účet sdružených prostředků, účty pro vnitřní organizační jednotky, o kterých vedoucí organizační složky státu rozhodl, že hospodář se zálohou, a účty, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis nebo z povahy příjmů a výdajů dané právním předpisem vyplývá, že nejsou součástí příjmů nebo výdajů státního rozpočtu.²⁵⁾

(6) Účty podle odstavce 5 jsou vedeny tam, kde jsou vedeny příjmové a výdajové účty státního rozpočtu. Zůstatky na těchto účtech koncem roku nepropadají. Úroky z těchto účtů jsou příjmem státního rozpočtu a úroky za bankovní služby jsou výdajem státního rozpočtu.

(7) Účet cizích prostředků se zřizuje pro oddělené uložení cizích peněžních prostředků, zejména pro omylem došlé peněžní prostředky, mzdy pracovníků organizační složky státu a s nimi související výdaje za měsíc prosinec, vyplácené v lednu následujícího roku, prostředky, které správci kapitol soustřeďují v rámci finančního vypořádání od příjemců prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, příspěvky účastníků konferencí, které byly složeny v běžném rozpočtovém roce na konferenci pořádané začátkem následujícího roku, peněžní částky pacientů a chovanců v léčebných a jiných ústavech a pro prostředky kulturních fondů obyvatel ústavů sociální péče.

(8) Soustřeďovat příjmy na jiných účtech a uhrazovat výdaje z jiných účtů může organizační složka státu jen v případech stanovených tímto zákonem. Příjmy státního rozpočtu soustředěné na jiných než příjmových rozpočtových účtech je organizační složka státu povinna do 3 pracovních dnů po připsání částky na její účet odvést do státního rozpočtu, pokud tento zákon nestanoví jinak.

²⁵⁾ Nařízení vlády č. 137/1989 Sb., o závodním stravování.

§ 46

(1) Organizační složka státu může hradit z rozpočtu běžného roku jen ty výdaje, které se hospodářsky týkají tohoto roku a které Česká národní banka provede nejpozději do 31. prosince. Výdaje, které Česká národní banka nejpozději k tomuto dni neprovede, zatěžují rozpočet organizační složky následujícího roku, i když se hospodářsky týkají běžného roku.

(2) Organizační složka státu převede do 31. prosince běžného roku

a) prostředky na výplatu mezd za měsíc prosinec včetně výdajů s nimi souvisejících a včetně cestovního vypláceného současně se mzdou na účet cizích prostředků. Za výdaje související s výplatou mezd se považují pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na veřejné zdravotní pojištění a přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb. Případně nevyčerpané prostředky převede organizační složka státu z účtu cizích prostředků na svůj příjmový účet v den výplatního termínu mezd za měsíc prosinec,

b) úspory rozpočtových prostředků podle § 47.

§ 47

Organizační složka státu může převést do výše 2 % objemu rozpočtu výdajů po provedených rozpočtových opatřeních podle § 23 písm. a) a b) a sníženého o vázání prostředků státního rozpočtu podle § 23 písm. d) prostředky nevyčerpané na plnění úkolů v běžném rozpočtovém roce do rezervního fondu a použít je v letech následujících. Prostředky nevyčerpané na výplatu mezd, ostatních odměn za práci, náhrad mezd a výdajů s nimi souvisejících se nepřevádějí. Nevyčerpané prostředky rozpočtované na systémově určené výdaje na financování vymezeného okruhu finančních potřeb a na systémové dotace stanovené na financování vymezeného okruhu finančních potřeb se převádějí do výše 5 % příslušného závazného ukazatele. Nevyčerpané prostředky rozpočtované na individuálně posuzované výdaje na financování konkrétních akcí a na individuální dotace se převádějí ve výši příslušného závazného ukazatele po celou dobu financování konkrétní akce.

§ 48

(1) Organizační složka státu tvoří tyto peněžní fondy:

- a) rezervní fond,
- b) fond kulturních a sociálních potřeb.

(2) Zdrojem rezervního fondu jsou nevyčerpané rozpočtové prostředky převedené podle § 47, přijaté peněžní dary, prostředky poskytnuté ze zahraničí, pokud je organizační složka státu nepoužije v běžném rozpočtovém roce, a příjmy z prodeje nemovitého ma-

jetku, který byl darován organizační složce státu nebo který organizační složka státu nabyla dědictvím.

(3) Prostředky rezervního fondu lze použít jen

- a) k úhradě rozpočtem nezajištěných provozních potřeb,
- b) na reprodukci majetku ve výši částek převedených podle § 47 a výnosů z prodeje nemovitého majetku, který organizační složka státu nabyla darem nebo dědictvím. Prostředky, které byly rozpočtovány na systémově určené výdaje a systémové dotace stanovené na financování vymezeného okruhu finančních potřeb a na individuálně posuzované výdaje na financování konkrétních akcí a individuální dotace se mohou použít pouze ve struktuře ukazatelů, podle kterých byly převedeny,
- c) k jiným výdajům, které v mimořádných případech schválí vláda.

(4) Účelově určené dary a prostředky poskytnuté ze zahraničí se použijí v souladu s jejich určením.

(5) Prostředky, které byly převedeny ve struktuře ukazatelů a nebyly v rámci těchto ukazatelů použity, podléhají finančnímu vypořádání se státním rozpočtem za rozpočtový rok, kdy byl program ukončen.

(6) Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přidělem z rozpočtu organizační složky státu z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za práci vykonávanou v rámci odborného výcviku na produktivních činnostech žákům učilišť a na stipendia interním vědeckým aspirantům a zaměstnancům na studijních pobytech. Fond kulturních a sociálních potřeb je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Vyúčtování skutečného základního přidělu se provede v rámci účetní závěrky. Je tvořen k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k zaměstnavateli, příslušníkům ve služebním poměru, soudcům, žákům středních odborných učilišť a učilišť, interním vědeckým aspirantům, důchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního nebo plného invalidního důchodu pracovali u zaměstnavatele, případně rodinným příslušníkům zaměstnanců a jiným právnickým nebo fyzickým osobám. Další příjmy, výši tvorby a hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 49

(1) Organizační složka státu není, pokud tento zákon nestanoví jinak, oprávněna přijímat ani poskytovat úvěry, přijímat půjčky, vystavovat směnky ani je přijímat. Půjčky může poskytovat pouze z fondu kul-

turních a sociálních potřeb nebo na základě zvláštního právního předpisu.²⁶⁾

(2) Organizační složka státu může poskytovat dodavatelům zálohy nejvýše na období jednoho čtvrtletí, a to v závislosti na věcném plnění dodávek výrobků a služeb. Ke konci běžného rozpočtového roku musí být zálohy vyúčtovány, a pokud výše zálohy přesahují výši měsíčního plnění, musí být vráceny do rozpočtu. Vyúčtování ke konci rozpočtového roku nemusí být provedeno u záloh za dodávky elektřiny, plynu, vody, tepla, u záloh na pohonné hmoty poskytovaných prostřednictvím platebních karet a u předplatného novin a časopisů. Při financování potřeb programů je výše záloh stanovena správcem rozpočtové kapitoly.

(3) Z rozpočtu běžného roku kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí lze poskytnout České poště zálohu na výplatu důchodů v prvních lednových dnech roku následujícího.

(4) Organizační složka státu hradí odvod za porušení rozpočtové kázně a penále ze svého rozpočtu, a pokud jde o porušení pravidel hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb, z tohoto fondu.

(5) Organizační složka státu poskytuje peněžní dary pouze z fondu kulturních a sociálních potřeb, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(6) Organizační složka státu může vynakládat peněžní prostředky na peněžní a věcná ocenění pouze v případě, stanoví-li tak právní předpis.

(7) Organizační složka státu může kompenzovat výdaje přijatými příjmy, jen jde-li o

- a) prostředky poskytnuté z rozpočtu a v tomtéž rozpočtovém roce do rozpočtu vrácené,
- b) dodatečnou náhradu dříve vynaložených výdajů v tomtéž rozpočtovém roce, kterou jsou nahrazeny organizační složce státu výdaje, které organizační složka státu zaplatila z provozně technických důvodů, zejména úhradu telefonních poplatků, elektřiny, vodného a stočného,
- c) náhradu mezd za práci prováděnou zaměstnanci organizační složky pro jinou organizační složku nebo jiný subjekt.

(8) Kompenzovat lze jen konkrétní podle rozpočtové skladby přesně identifikovaný výdaj, jehož úhrada vyplývá ze smluvních vztahů.

(9) Kompenzovat nelze výdaje, které organizační složka státu vynaložila při poskytování služeb, které

jsou předmětem činnosti, pro kterou byla zřízena, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

§ 50

(1) Organizační složka státu financuje reprodukci majetku ze svého rozpočtu v rámci stanovených závazných ukazatelů financování programů.

(2) Organizační složka státu může k posílení prostředků podle odstavce 1 použít prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb, prostředky rezervního fondu a prostředky přijaté od právnických a fyzických osob, pokud jsou poskytnuté na reprodukci majetku. Tyto prostředky převede organizační složka státu na zvláštní příjmový účet zřízený pro správce kapitoly a o výši převedených prostředků jí zvýší správce kapitoly limit výdajů na financování reprodukce majetku. Správce kapitoly vrátí nepoužitý zůstatek takto převedených prostředků nejpozději do 31. prosince běžného rozpočtového roku na účet, ze kterého byly tyto prostředky poukázány.

§ 51

Zúčtování příjmů ve prospěch státního rozpočtu

(1) Ve prospěch státního rozpočtu na běžný rozpočtový rok se zúčtují jen platby, které Česká národní banka obdrží nejpozději do 31. prosince běžného rozpočtového roku.

(2) Organizační složka státu složí příjmy přijaté v hotovosti tak, aby nejpozději do 31. prosince běžného rozpočtového roku byly připsány na její příjmový rozpočtový účet.

(3) Nedoplatky z minulého roku a z let dřívějších přijaté po 1. lednu běžného rozpočtového roku jsou rozpočtovým příjmem běžného rozpočtového roku. Totéž platí, i když půjde o náhradu rozpočtového výdaje z minulého roku.

§ 52

(1) Vedoucí organizační složky státu je oprávněn určit vnitřní organizační jednotky organizační složky státu, kterým se poskytuje záloha na financování jejich provozních činností z rozpočtu. Zálohy se poskytují na období jednoho měsíce v hotovosti nebo na běžné účty u bank.

(2) Vnitřní organizační jednotky jsou povinny zálohu vyúčtovat po ukončení období, na něž je záloha poskytnuta, nejpozději k 31. prosinci rozpočtového roku. K tomuto dni vrátí organizační složce státu nevyčerpané zálohy poskytnuté podle odstavce 1.

²⁶⁾ Zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Vedoucí, který určil vnitřní organizační jednotky hospodařící se zálohou, musí též určit zaměstnance, kteří odpovídají za hospodaření, vedení pokladní služby a účetnictví, a uzavřít s těmito zaměstnanci písemné dohody o hmotné odpovědnosti podle zvláštního právního předpisu.²⁷⁾

(4) Vnitřní organizační jednotka, která vybírá jiné rozpočtové příjmy, než jsou výnosy daní, cel, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, je povinna je odvést na příjmový účet zřízený pro organizační složku státu nejpozději koncem každého měsíce. Vedoucí organizační složky státu může nařídit odvod i v kratších lhůtách, a to stanovením termínu nebo stanovením částky, při jejímž dosažení musí být příjmy odvedeny.

(5) Jestliže je vnitřní organizační jednotka oprávněna vybírat příjmy státního rozpočtu, nesmí z nich hradit výdaje.

Díl 2

Hospodaření příspěvkových organizací

§ 53

(1) Příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými hlavní činností a s peněžními prostředky přijatými ze státního rozpočtu pouze v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem. Dále příspěvková organizace hospodaří s prostředky svých fondů, s prostředky získanými jinou činností, s peněžitými dary od fyzických a právnických osob a s peněžními prostředky poskytnutými ze zahraničí. Hlavní činností je činnost vymezená zřizovateli příspěvkové organizace zvláštním zákonem²⁸⁾ a vykonávaná příspěvkovou organizací. V případě příspěvkové organizace zřízené zvláštním zákonem je hlavní činností činnost vymezená zvláštním zákonem.

(2) Hospodaření příspěvkové organizace se řídí jejím rozpočtem, který po zahrnutí příspěvku ze státního rozpočtu nebo stanovení odvodu do státního rozpočtu musí být sestaven jako vyrovnaný. Rozpočet příspěvkové organizace může zahrnovat pouze náklady a výnosy související jen s jí poskytovanými službami, které jsou předmětem její hlavní činnosti.

(3) Při sestavení rozpočtu nákladů a výnosů se použití prostředků rezervního fondu podle § 57 odst. 2 a peněžních prostředků poskytnutých ze zahraničí v průběhu roku vždy rozpočtuje.

(4) Příspěvková organizace je povinna dbát, aby plnila určené úkoly nejhospodárnějším způsobem a do-

držela stanovené finanční vztahy ke státnímu rozpočtu. Peněžní prostředky, kterými disponuje, může používat jen k účelům, na které jsou určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a na krytí opatření nutných k zabezpečení nerušeného chodu organizace. Úhrady, ke kterým se příspěvková organizace zaváže v běžném roce, nesmí překračovat její rozpočet na tento rok.

(5) Jestliže skutečná výše nákladů a výnosů v průběhu rozpočtového roku neodpovídá jejich rozpočtované výši a je předpoklad, že může být zhoršen rozpočtovaný hospodářský výsledek, je příspěvková organizace povinna učinit opatření, která zajistí jeho vyrovnaní.

(6) Příspěvková organizace je povinna do 3 pracovních dnů po připsání částky na její účet odvést do státního rozpočtu příjmy z prodeje a pronájmu nemovitého majetku České republiky, se kterým hospodaří, s výjimkou příjmů z prodeje nemovitého majetku, který příspěvková organizace nabyла darem nebo děděním.

§ 54

(1) Finanční vztahy stanovené zřizovatelem jsou

- a) příspěvek na provoz ze státního rozpočtu nebo odvod z provozu do státního rozpočtu,
- b) individuální a systémové dotace na financování programů a akcí,
- c) návratná finanční výpomoc,
- d) odvod z odpisů.

(2) Příspěvek na provoz se stanoví v případě, že rozpočtované náklady bez příspěvku ze státního rozpočtu překračují rozpočtované výnosy. Odvod z provozu stanoví zřizovatel příspěvkové organizaci v případě, že její rozpočtované výnosy překračují rozpočtované náklady. Výše příspěvku na provoz nebo výše odvodu z provozu se stanoví jako rozdíl objemu rozpočtovaných nákladů a výnosů hlavní činnosti. Výši příspěvku na provoz a jeho čerpání během roku může zřizovatel vázat na předem stanovené ukazatele, a to zpravidla na jednotku výkonů zabezpečovaných příspěvkovou organizací. Pokud není příspěvek vázán na jednotku výkonů, je organizace oprávněna čerpat příspěvek na činnost do výše závazně stanovené zřizovatelem.

(3) Při významné změně podmínek, za nichž byl stanoven finanční vztah ke státnímu rozpočtu, krátí zřizovatel příspěvkové organizaci stanovený příspěvek nebo uloží nerozpočtovaný odvod z provozu nebo

²⁷⁾ § 176 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

²⁸⁾ Například zákon č. 2/1969 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky, ve znění pozdějších předpisů.

může zvýšit stanovený příspěvek. Příspěvková organizace je povinna takovouto změnu podmínek zřizovateli neprodleně oznámit. V případě stanovení nerozpočtovaného odvodu z provozu stanoví zřizovatel termín splatnosti odvodu.

(4) Návratnou finanční výpomoc lze poskytnout v případě, že zřizovatel rozhodne o úhradě zhoršeného hospodářského výsledku podle § 55 odst. 2 písm. c). Návratná finanční výpomoc poskytnutá v případě, že zřizovatel rozhodne o úhradě zhoršeného hospodářského výsledku podle § 55 odst. 2 písm. c), musí být vrácena do konce rozpočtového roku, v němž měl být zhoršený hospodářský výsledek uhrazen.

(5) Odvod odpisů může zřizovatel stanovit

- a) jestliže nepočítá s dalším rozvojem činnosti příspěvkové organizace a postupně omezuje její činnost,
- b) jestliže uvažuje o jejím zrušení,
- c) v případě, kdy objem odpisů výrazně převyšuje reálné potřeby příspěvkové organizace v oblasti reprodukce dlouhodobého majetku; v tomto případě nesmí celkový odvod odpisů převyšovat objem odpisů z nemovitého majetku.

(6) Odvody odpisů lze nařídit vždy pouze v běžném roce, a to do výše zdrojů v tomto roce vytvořených.

§ 55

(1) Hospodářský výsledek příspěvkové organizace je tvořen výsledkem hospodaření z hlavní činnosti a ziskem vytvořeným v jiné činnosti po zdanění.

(2) Jestliže hospodaření příspěvkové organizace za běžný rok skončí ztrátou po zahrnutí příspěvku (dále jen „zhoršený hospodářský výsledek“), je zřizovatel povinen projednat s příspěvkovou organizací zabezpečení jeho úhrady do konce následujícího rozpočtového roku. Úhrada zhoršeného hospodářského výsledku se zajistí

- a) z rezervního fondu příspěvkové organizace,
- b) z rozpočtu kapitoly zřizovatele, není-li dostatek prostředků v rezervním fondu příspěvkové organizace,
- c) ze zisku po zahrnutí příspěvku na provoz nebo odvodu z provozu (dále jen „zlepšený hospodářský výsledek“) příspěvkové organizace v následujícím rozpočtovém roce, není-li dostatek prostředků ani v rozpočtu kapitoly.

(3) Není-li zhoršený hospodářský výsledek uhrazen ani ze zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace podle odstavce 2 písm. c), zruší zřizovatel příspěvkovou organizaci do konce roku následujícího po roce, z jehož výsledku hospodaření měl být uhrazen zhoršený hospodářský výsledek, pokud jej neuhradí z rozpočtu kapitoly. Je-li to nezbytné, zajistí

činnost doposud zajišťovanou příspěvkovou organizací organizační složkou státu. K tomu není zapotřebí souhlasu ministerstva.¹⁾

(4) V případě, že hospodaření příspěvkové organizace skončí zlepšeným hospodářským výsledkem, použije se přednostně k úhradě jejího zhoršeného hospodářského výsledku podle odstavce 2 písm. c) a dále k úhradě zhoršeného hospodářského výsledku vzniklého před nabytím účinnosti tohoto zákona.

(5) Ustanovení odstavců 2 a 3 se nevztahují na příspěvkové organizace, které jsou financovány z veřejného zdravotního pojištění, a na příspěvkové organizace zabezpečující specializované úkony hygienické a protiepidemické, které jsou podkladem pro výkon státní kontroly v ochraně veřejného zdraví.

§ 56

(1) Příspěvková organizace tvoří tyto peněžní fondy:

- a) rezervní fond,
- b) fond reprodukce majetku,
- c) fond odměn,
- d) fond kulturních a sociálních potřeb.

(2) Příspěvková organizace může rozdělovat do fondů zlepšený hospodářský výsledek, jen pokud byl uhrazen případný zhoršený hospodářský výsledek předchozího roku, popřípadě let, a to takto:

- a) do fondu odměn do výše 20 % zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace, nejvýše však do výše 20 % limitu prostředků na platy nebo přípustného objemu prostředků na platy,
- b) do fondu reprodukce majetku do výše 25 % zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace,
- c) do rezervního fondu bez omezení.

(3) Tvorbu jednotlivých fondů podle odstavce 2 provede příspěvková organizace na základě schválení výše zlepšeného hospodářského výsledku zřizovatelem v roce následujícím po roce, kdy byl zlepšený hospodářský výsledek vytvořen.

(4) Zůstatky fondů k 31. prosinci se převádějí do následujícího rozpočtového roku.

§ 57

(1) Rezervní fond se tvoří ze zlepšeného hospodářského výsledku podle § 56 odst. 2 písm. c), z přijatých peněžních darů a z peněžních prostředků poskytnutých ze zahraničí, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Prostředků rezervního fondu lze použít

- a) k úhradě zhoršeného hospodářského výsledku,
- b) k úhradě sankcí,

- c) k doplnění fondu oběžných aktiv, který je zdrojem krytí oběžných aktiv příspěvkové organizace, zejména v případě potřeby zvýšení stavu oběžných aktiv v důsledku provozování jiné činnosti,
- d) k úhradě zhoršených hospodářských výsledků vzniklých před nabytím účinnosti tohoto zákona podle § 55 odst. 4,
- e) k doplnění fondu reprodukce majetku se souhlasem zřizovatele,
- f) k překlenutí časového nesouladu mezi výnosy a náklady.

(3) K úhradě potřeb nezajištěných výnosy příspěvkové organizace nebo příspěvkem zřizovatele na provoz lze rezervní fond použít v průběhu roku pouze v případě, že jeho použití bylo rozpočtováno. V tomto případě se jeho použití účtuje do výnosů příspěvkové organizace. Nespotebovaná část rozpočtovaná na krytí potřeb a převedená do výnosů příspěvkové organizace se vrátí před zpracováním roční účetní závěrky do rezervního fondu.

(4) Účelově určené peněžní dary a peněžní prostředky poskytnuté ze zahraničí se použijí v souladu s jejich určením.

§ 58

(1) Fond reprodukce majetku se tvoří

- a) z odpisů hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku,¹⁶⁾
- b) z přídělů ze zlepšeného hospodářského výsledku,
- c) výnosy z prodeje dlouhodobého movitého hmotného a nehmotného majetku,
- d) z darů a z výnosů povolených veřejných sbírek určených na pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku,
- e) výnosy z prodeje nemovitého majetku, který příspěvková organizace nabyla ve prospěch státu darem nebo děděním,
- f) prostředky poskytnutými ze zahraničí určenými účelově na pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku.

(2) Prostředků fondu reprodukce majetku se používá

- a) na financování pořízení a technického zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku,
- b) jako doplňkového zdroje financování oprav a udržování hmotného a nehmotného dlouhodobého i krátkodobého majetku a na pořízení hmotného a nehmotného krátkodobého majetku,
- c) k úhradě úvěrů přijatých podle § 62 odst. 3.

(3) Prostředky fondu reprodukce majetku použité pro financování oprav a údržby majetku podle odstavce 2 písm. b) se účtují do výnosů příspěvkové organizace.

(4) Příspěvková organizace může při bezúplatném převodu nemovitého majetku na organizační složku státu nebo příspěvkovou organizaci převést současně z fondu reprodukce majetku prostředky ve výši opravek vytvořených k tomuto majetku.

§ 59

(1) Fond odměn je tvořen přídělem ze zlepšeného hospodářského výsledku.

(2) Z fondu odměn se hradí případné překročení prostředků na platy, jehož výše se zjišťuje podle zvláštního právního předpisu.²⁹⁾

§ 60

Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přídělem na vrub nákladů příspěvkové organizace z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za práci vykonávanou v rámci odborného výcviku na produktivních činnostech žákům učilišť a na stipendia interním vědeckým aspirantům a zaměstnancům na studijních pobytech. Fond kulturních a sociálních potřeb je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Vyúčtování skutečného základního přídělů se provede v rámci účetní závěrky. Je tvořen k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k zaměstnavateli, příslušníkům ve služebním poměru, soudcům, žákům středních odborných učilišť a učilišť, interním vědeckým aspirantům, důchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního nebo plného invalidního důchodu pracovali u zaměstnavatele, případně rodinným příslušníkům zaměstnanců a jiným právníckým nebo fyzickým osobám. Další příjmy, výši tvorby a hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 61

Příspěvkové organizace hradí odvod za porušení rozpočtové kázně a penále

- a) z rezervního fondu; není-li v rezervním fondu dostatek prostředků, mohou být odvod a penále uhrazeny na vrub nákladů hlavní činnosti,
- b) z příslušného fondu, jde-li o porušení pravidel hospodaření s tímto fondem; není-li v příslušném

²⁹⁾ Nařízení vlády č. 48/1995 Sb., o usměrňování výše prostředků vynakládaných na platy a odměny za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

fondu dostatek prostředků, mohou být odvod a penále uhrazeny na vrub nákladů hlavní činnosti.

§ 62

(1) Příspěvková organizace může poskytnout peněžní dary pouze z fondu kulturních a sociálních potřeb.

(2) Příspěvková organizace může vynakládat peněžní prostředky na peněžní a věcná ocenění pouze v případě, že tak stanoví zvláštní právní předpis.

(3) Příspěvková organizace nesmí přijímat ani poskytovat půjčky a úvěry a vystavovat směnky. Výjimku tvoří dodavatelské úvěry na financování programů, které mohou být přijaty pouze se souhlasem ministerstva, a u zdravotnických zařízení úvěry, které mohou být přijaty na překlenutí dočasného nedostatku peněžních prostředků, pokud je tento nedostatek způsoben opožděnými úhradami zdravotnických výkonů od zdravotních pojišťoven.

§ 63

(1) Jiná činnost musí být sledována odděleně od hlavní činnosti. Pokud příspěvková organizace vykonává jinou činnost, musí být její předmět a rozsah doplněn do zřizovací listiny před jejím započatím.

(2) Jestliže je hospodářským výsledkem jiné činnosti k 30. září ztráta, je statutární orgán příspěvkové organizace povinen zajistit, aby byla do konce rozpočtového roku vyrovnána, nebo učinit opatření k ukončení jiné činnosti tak, aby v této činnosti nebylo pokračováno po skončení rozpočtového roku.

Díl 3

Společná ustanovení pro hospodaření organizačních složek státu a příspěvkových organizací

§ 64

(1) Jestliže organizační složka státu nebo příspěvková organizace vznikne ze zákona a tento zákon nestanoví, kdo vůči ní plní funkci zřizovatele, plní tuto funkci správce kapitoly, na jehož rozpočet je napojena finančními vztahy.

(2) Je-li k některé úhradě organizační složky státu třeba souhlasu zřizovatele a potřeba úhrady vznikne právě zřizovateli, je k souhlasu příslušný správce kapitoly, a je-li tímto zřizovatelem správce kapitoly, je k souhlasu příslušné ministerstvo.

§ 65

Rozpočtové limity

(1) Rozpočtovým limitem se rozumí v průběhu rozpočtového roku stanovená výše výdajů, do které je na základě oznámení limitu výdajů bance možné čerpat peněžní prostředky z výdajových účtů státního

rozpočtu. Oznámení limitu výdajů na tiskopise schváleném bankou podepisuje a opatří razítkem správce kapitoly a organizační složka státu, případně právnická osoba mající oprávnění k čerpání prostředků. Pro manipulaci s tímto tiskopisem platí podmínky banky. Změna limitu se provádí stejným způsobem.

(2) Správce kapitoly vystavuje rozpočtové limity pro vlastní rozpočtové hospodaření, rozpočtové limity organizačním složkám státu a příspěvkovým organizacím v jeho působnosti a dále zvlášť limity pro čerpání výdajů na financování programů podle § 13 odst. 3 písm. c), d) a e) a zvlášť limity pro čerpání ostatních dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu pro ostatní právnické osoby. Správce kapitoly může své oprávnění vystavit rozpočtové limity organizačním složkám státu a příspěvkovým organizacím přenést na organizační složku státu, která ekonomicky zajišťuje jinou organizační složku státu nebo příspěvkovou organizaci.

(3) Organizační složce státu se vždy otevírají limity na čerpání prostředků

- a) na běžné výdaje mimo výdajů, na které se otevírají limity podle písmen b), c) a d),
- b) na platy zaměstnanců, ostatní platby za provedenou práci a pojistné,
- c) na individuálně posuzované výdaje podle § 13 odst. 3 písm. a) určené na financování konkrétních akcí,
- d) na systémově určené výdaje podle § 13 odst. 3 písm. b) určené na financování konkrétního programu.

(4) Příspěvkové organizaci se otevírají limity

- a) na čerpání příspěvku zřizovatele na provoz organizace,
- b) na čerpání individuálních dotací podle § 13 odst. 3 písm. c) poskytnutých na konkrétní akce,
- c) na čerpání systémových dotací podle § 13 odst. 3 písm. d) poskytnutých na konkrétní akce,
- d) na čerpání návratných finančních výpomocí podle § 13 odst. 3 písm. e) poskytnutých na konkrétní akce.

(5) Pro čerpání dávek sociálního zabezpečení a pro čerpání výdajů z kapitoly Všeobecná pokladní správa se limity neotevírají.

(6) Ministerstvo může vystavit limity výdajů podle odstavců 2 až 4 samo, je-li to třeba k zajištění pokladní rovnováhy státního rozpočtu nebo dojde-li v oboru působnosti správce kapitoly k porušování právních předpisů.

(7) Rozpočtové limity se otevírají zpravidla nejvýše na období jednoho čtvrtletí. Příspěvková organizace převádí příspěvek na činnost na svůj účet do výše limitu stanoveného zřizovatelem. Dotace poskytnuté

na financování reprodukce majetku čerpá příspěvková organizace přímou úhradou potřeb akce financované formou individuální dotace a okruhu potřeb financovaných v rámci systémové dotace z příslušného rozpočtového výdajového účtu.

(8) Změna limitu výdajů se provádí i na povolené překročení rozpočtu výdajů a při vázání prostředků státního rozpočtu.

(9) Limity pozbývají platnosti 31. prosince běžného rozpočtového roku.

§ 66

Některé finanční vztahy organizačních složek státu a příspěvkových organizací

(1) Organizační složky státu v působnosti jednoho správce kapitoly si při plnění svého předmětu činnosti navzájem neposkytují peněžitá plnění. To platí také pro organizační složku státu a jí zřízenou příspěvkovou organizaci.

(2) Organizační složky státu neposkytují náhrady za užívání nemovitosti, se kterou hospodář jiná organizační složka státu nebo příspěvková organizace.

§ 67

Poskytování záloh zaměstnancům

(1) Organizační složky státu a příspěvkové organizace poskytují vlastním zaměstnancům v odůvodněných případech na drobné a neodkladné výdaje vynakládané v zájmu organizační složky státu nebo příspěvkové organizace v hotovosti zálohy k vyúčtování

- a) v předpokládané výši výdajů jako zálohy jednorázové, které musí být vyúčtovány nejpozději do 10 pracovních dnů po splnění účelu, na který byly poskytnuty, nebo
- b) ve výši odpovídající předpokládané měsíční potřebě jako zálohy stálé, které musí být vyúčtovány nejpozději do 10 pracovních dnů po uplynutí kalendářního měsíce.

(2) Zaměstnanci, jimž byly jednorázové nebo stálé zálohy poskytnuty, musí vyúčtování předložit tak, aby výdaje uskutečněné ze zálohy mohly být zahrnuty ještě do nákladů roku, v němž byly zálohy poskytnuty; zaměstnanci organizačních složek státu musí zálohy vyúčtovat tak, aby nepoužité prostředky nezatěžovaly rozpočet roku, v němž byly zálohy poskytnuty.

(3) Nelze-li uskutečnit výdaj, na který byla jednorázová záloha poskytnuta, musí zaměstnanec vrátit zálohu nejpozději příští pracovní den po zjištění této skutečnosti. Vydat zaměstnanci pro týž účel jednorázovou zálohu lze jen po vyúčtování předchozí zálohy.

Dodatečné zvýšení jednorázové zálohy se za další zálohu nepovažuje.

(4) Zálohy podle odstavce 1 lze poskytovat pouze zaměstnancům, se kterými zaměstnavatel uzavřel písemnou dohodu o hmotné odpovědnosti podle zvláštního právního předpisu.²⁷⁾

(5) Odstavce 1 a 4 se nevztahují na poskytování záloh na cestovní náhrady podle zvláštního právního předpisu.³⁰⁾

§ 68

Zařízení sloužící ke vzdělávání a ubytování

(1) Organizační složka státu nebo příspěvková organizace hradí ve vlastních zařízeních sloužících ke vzdělávání a ubytování

- a) pořízení a technické zhodnocení majetku,
- b) výdaje, případně náklady související s provozem těchto zařízení, včetně údržby a oprav.

(2) Pokud se vlastní zařízení podle odstavce 1 využívají i k rekreačním nebo sportovním účelům, hradí se poměrná úhrada výdajů, případně nákladů podle odstavce 1 písm. b) pro tuto činnost z fondu kulturních a sociálních potřeb.

(3) V ubytovacích zařízeních musí úhrada za ubytování odpovídat výdajům a poměrné části odpisů, případně nákladům souvisejícím s poskytovanou službou podle písmene b).

(4) Vlastnímu zaměstnanci může organizační složka státu nebo příspěvková organizace uhradit částku až do výše 50 %, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

§ 69

Stravování a stravovací služby

Závodní stravování zabezpečuje organizační složka státu nebo příspěvková organizace ve vlastních zařízeních závodního stravování nebo prostřednictvím jiné organizační složky státu, právnické nebo fyzické osoby pro své zaměstnance, žáky středních odborných učilišť nebo speciálních odborných učilišť, odborných učilišť a učilišť, pokud není jejich stravování zajištěno podle zvláštních právních předpisů, žákům, studentům a vědeckým aspirantům po dobu jejich činnosti v organizační složce státu nebo příspěvkové organizaci, pokud není jejich stravování zajištěno podle zvláštních právních předpisů. Organizační složka státu nebo příspěvková organizace může v souladu s kolektivní smlouvou zabezpečit závodní stravování ve vlastních stravovacích zařízeních též důchodcům, kteří v ní pracovali při odchodu do důchodu, a zaměstnancům činným u organizační složky státu nebo příspěvkové organizace na základě dohod o pracích konaných

³⁰⁾ Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.

mimo pracovní poměr. Organizační složka státu nebo příspěvková organizace může poskytnout závodní stravování též občanům, k jejichž stravování se zavázala smlouvou o závodním stravování s jinou organizační složkou státu, právnickou nebo fyzickou osobou, a zaměstnancům jiných zaměstnavatelů, kteří jsou u ní na pracovní cestě nebo pro ni jinak činní. Náklady na závodní stravování a jejich úhradu upraví ministerstvo vyhláškou.

§ 70

Pojištění

(1) Organizační složka státu může pojistit pouze majetek České republiky, a to se souhlasem zřizovatele.

(2) Příspěvková organizace může pojistit pouze majetek České republiky, se kterým hospodáří.

(3) Příjmy z pojistné události může organizační složka státu použít pouze k likvidaci škod způsobených pojistnou událostí. Nepoužitý zůstatek pojistného plnění převede v závěru roku do rezervního fondu a použije ho ke stejnému účelu stejným způsobem v následujících letech.

(4) Jiné pojištění než podle odstavců 1 a 2 může organizační složka státu a příspěvková organizace uzavřít, jen stanoví-li tak zvláštní zákon.³¹⁾

§ 71

Konference a další odborné akce

(1) Organizační složka státu nebo příspěvková organizace hradí výdaje spojené s účastí svých zaměstnanců na odborných konferencích a dalších odborných akcích (dále jen „konference“), pokud jejich program souvisí s činností organizační složky státu nebo příspěvkové organizace.

(2) Konference pořádaná organizační složkou státu nebo příspěvkovou organizací musí být schválena zřizovatelem a obsažena ve schváleném rozpočtu organizační složky státu nebo příspěvkové organizace. Rozpočet konference musí být vyrovnán příspěvky účastníků. Na úhradu příspěvků účastníků konferencí se nevztahuje § 66.

(3) Pokud konference má mezinárodní charakter a je pořádána podle stanov mezinárodní organizace, již je Česká republika členem, musí být částka ve výši stanového podílu účasti organizační složky státu nebo příspěvkové organizace na této konferenci stanovena jako závazný ukazatel kapitoly na příslušný rozpočtový rok. Vznikne-li potřeba úhrady podílu účasti

organizační složky státu nebo příspěvkové organizace, která nemohla být rozpočtována, schvaluje rozpočtové opatření zabezpečující tyto peněžní prostředky vláda.

§ 72

Sdružování prostředků

(1) Smlouvy o sdružení podle zvláštního právního předpisu³²⁾ může organizační složka státu nebo příspěvková organizace uzavřít pouze za účelem zabezpečení provozní činnosti, k níž je oprávněna organizační složka státu nebo příspěvková organizace a pro kterou má v rozpočtu určeny potřebné prostředky.

(2) Ve smlouvě o sdružení je třeba zabezpečit, aby organizační složka státu nebo příspěvková organizace využila zařízení, výkonů, případně jiného prospěchu přiměřeně svému podílu vložených prostředků.

(3) Organizační složka státu vede přijaté sdružené prostředky do doby jejich použití na zvláštním účtu, jehož nepoužité zůstatky se koncem roku převádějí do dalších let. Úroky z tohoto účtu jsou příjmem tohoto účtu a úhrady za bankovní služby jsou výdajem tohoto účtu.

HLAVA XIV

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A PŘECHODNÁ

§ 73

Poskytování státních záruk

Česká republika je oprávněna poskytovat státní záruky, jen stanoví-li tak zvláštní zákon.

§ 74

Ručení státu

Za závazky příspěvkových organizací vzniklé v souvislosti s provozováním hlavní činnosti ručí stát.

§ 75

Organizační složky státu, příspěvkové organizace a příjemci dotací provádějí finanční vypořádání vztahů se státním rozpočtem v termínech a podle zásad, které stanoví ministerstvo vyhláškou.

Přechodná ustanovení

§ 76

O použití zůstatků fondů rezerv a rozvoje okresních úřadů vykázaných ke dni účinnosti tohoto zákona rozhodne vláda.

³¹⁾ Například § 205d zákoníku práce, zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla).

³²⁾ § 829 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 509/1991 Sb.

§ 77

(1) Na prostředky státního rozpočtu poskytnuté před účinností tohoto zákona a na státní záruky poskytnuté před účinností tohoto zákona se vztahují dosavadní právní předpisy.

(2) V případě, že celkový objem státních záruk poskytnutých před účinností tohoto zákona je větší než 40 % celkových výdajů státního rozpočtu schválených zákonem o státním rozpočtu na příslušný rok, je možné poskytnout státní záruku až po snížení objemu záruk pod tuto hranici.

§ 78

Porušení rozpočtové kázně, ke kterému došlo před účinností tohoto zákona a které bylo zjištěno za jeho účinnosti, se posuzuje podle dosavadních právních předpisů. Penále, které v jednotlivých případech nepřesáhne 3 000 Kč, se neuloží.

§ 79

Splátky vládních úvěrů poskytnutých před účinností tohoto zákona a splácených za jeho účinnosti jsou příjmem státního rozpočtu.

§ 80

Státní fondy vzniklé podle dosavadních právních předpisů jsou povinny upravit své právní poměry v souladu s tímto zákonem do dvou let od nabytí jeho účinnosti.

HLAVA XV ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

§ 81

Zrušují se:

1. Zákon č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky),
2. zákon č. 166/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona České národní rady č. 579/1991 Sb.,
3. zákon č. 57/1995 Sb., kterým se mění zákon České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů,
4. zákon č. 154/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpoč-

tová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů,

5. zákon č. 160/1997 Sb., kterým se mění zákon České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů

§ 82

V § 1 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění zákona č. 35/1993 Sb. a zákona č. 255/1994 Sb., se slova „částek neoprávněně použitých nebo zadržovaných rozpočtových prostředků“¹⁾ nahrazují slovy „odvodů za porušení rozpočtové kázně“¹⁾ a poznámka pod čarou č. 1) zní:

¹⁾ § 44 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů

§ 83

V § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění zákona č. 311/1999 Sb., se slova „neoprávněně použitých nebo zadržovaných rozpočtových prostředků“ nahrazují slovy „odvodů za porušení rozpočtové kázně“ a poznámka pod čarou č. 1a) zní:

^{1a)} § 44 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona č. 579/1991 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1992 a o změně a doplnění zákona České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona č. 516/1992 Sb.

§ 84

V zákoně č. 579/1991 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1992 a o změně a doplnění zákona České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hos-

podaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona č. 516/1992 Sb., se část druhá zrušuje.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona č. 321/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů

§ 85

V zákoně č. 321/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění zákona České národní rady č. 266/1991 Sb. a zákona České národní rady č. 542/1991 Sb., se čl. III zrušuje.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona č. 10/1993 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1993, o změně a doplnění některých zákonů České národní rady a některých dalších předpisů, ve znění pozdějších předpisů

§ 86

V zákoně č. 10/1993 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1993, o změně a doplnění některých zákonů České národní rady a některých dalších předpisů, ve znění zákona č. 166/1993 Sb., zákona č. 172/1993 Sb., zákona č. 331/1993 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 117/1995 Sb., zákona č. 236/1995 Sb. a zákona č. 48/1997 Sb., se část čtvrtá zrušuje.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona č. 189/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů

§ 87

V zákoně č. 189/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona č. 579/1991 Sb., zákona č. 166/1992 Sb., zákona č. 516/1992 Sb. a zákona č. 10/1993 Sb., a doplňuje zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění zákona č. 468/1991 Sb. a zákona č. 68/1993 Sb., se čl. I zrušuje.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona č. 160/1995 Sb., kterým se mění a doplňují některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

§ 88

V zákoně č. 160/1995 Sb., kterým se mění a doplňují některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 48/1997 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 225/1999 Sb. a zákona č. 360/1999 Sb., se čl. XV zrušuje.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona č. 360/1999 Sb., kterým se mění a doplňují některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o sociálně-právní ochraně dětí

§ 89

V zákoně č. 360/1999 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o sociálně-právní ochraně dětí, se čl. VII zrušuje.

ČÁST DESÁTÁ ÚČINNOST

§ 90

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

219

ZÁKON

ze dne 27. června 2000

o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Tento zákon upravuje způsoby a podmínky hospodaření s majetkem České republiky (dále jen „stát“), vystupování státu v právních vztazích, jakož i postavení, zřizování a zánik organizačních složek státu.

§ 2

(1) Hospodaření s majetkem státu se řídí tímto zákonem a působnost tohoto zákona nelze omezit nebo vyloučit dohodou stran,¹⁾ pokud zvláštní právní předpis,²⁾ vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nebo všeobecně uznávaná pravidla mezinárodního práva nestanoví jinak.

(2) Ustanovení odstavce 1 a dále ustanovení § 14 odst. 1, 2, 3 a 4, § 17, 25, § 26 odst. 2 a § 55 odst. 1 věta druhá a třetí platí obdobně i pro správu majetku státu,³⁾ kterou v rámci stanoveného předmětu činnosti vykonává Pozemkový fond České republiky.⁴⁾

(3) Tento zákon se nevztahuje na právní úkony a postupy příslušných orgánů v rámci trestního, občanskoprávního nebo správního řízení, řízení před mezinárodními soudními a rozhodčími orgány a při navrhování nebo schvalování právních předpisů.

Organizační složky státu

§ 3

(1) Organizačními složkami státu (dále jen „organizační složka“) jsou ministerstva a jiné správní úřady⁵⁾ státu, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky a jiná zařízení, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis anebo tento zákon (§ 51); obdobné postavení jako organizační složka státu má Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu.

(2) Organizační složka není právnickou osobou. Tím není dotčena její působnost nebo výkon předmětu činnosti podle zvláštních právních předpisů a její jednání v těchto případech je jednáním státu.

(3) Organizační složka je účetní jednotkou, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis anebo tento zákon (§ 4 a 51).

(4) Pravidla financování organizačních složek upravují zvláštní právní předpisy.

§ 4

(1) K plnění úkolů v rámci své působnosti může organizační složku podle tohoto zákona jménem státu zřídit i ministerstvo (dále jen „zřizovatel“). Pro tyto účely zřizovatel použije majetek státu, se kterým je příslušný hospodařit (§ 9) on sám anebo jiná organizační složka jím zřízená. Ke zřízení organizační složky je třeba předchozího souhlasu Ministerstva financí. O zřízení rozhoduje zřizovatel opatřením (§ 20), jehož

¹⁾ § 262 obchodního zákoníku.

²⁾ Například zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 17 zákona č. 219/1995 Sb., devizový zákon, zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

³⁾ § 17 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 183/1993 Sb.

⁴⁾ Zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Čl. 79 odst. 1 Ústavy.

součástí je zřizovací listina. Takto zřízená organizační složka je vždy účetní jednotkou.

(2) Podmínky pro podání žádosti o předchozí souhlas podle odstavce 1 a náležitosti zřizovací listiny organizační složky upraví prováděcí právní předpis.

§ 5

(1) Zřizovatel může rozhodnout opatřením (§ 20) o změně zřizovací listiny organizační složky a s tím souvisejících dílčích změnách v jejím předmětu činnosti, organizačním uspořádání a rozsahu majetku státu, s nímž je příslušná hospodařit (§ 9). Má-li přitom dojít k převodu části organizační složky do jiné organizační složky, může se tato změna týkat pouze organizačních složek zřízených týměž zřizovatelem.

(2) Organizační složka zřízená podle ustanovení § 4 zaniká uplynutím doby, na kterou byla zřízena, anebo opatřením zřizovatele (§ 20), jímž rozhodl o zrušení organizační složky. Práva a závazky státu, které vykonávala organizační složka ke dni svého zániku, vykonává nadále zřizovatel, pokud současně nerozhodne, že výkon těchto práv a závazků převezme jiná organizační složka jím zřízená. Zřizovatel rovněž rozhodne o naložení s dalším majetkem státu, s nímž byla organizační složka ke dni svého zániku příslušná hospodařit (§ 9 a 11); neučiní-li tak, řídí se příslušnost k hospodaření s tímto majetkem ustanovením § 9.

(3) Vznik, změny a zánik organizační složky zřízené podle ustanovení § 4 se oznamují v Ústředním věstníku České republiky. Zřizovatel je povinen sdělit vydavateli potřebné údaje do jednoho měsíce ode dne, kdy ke vzniku, změně nebo zániku organizační složky došlo; rozsah potřebných údajů upraví prováděcí předpis. Oznámení se neprovede, jde-li o organizační složku zřízenou k zajišťování úkolů spojených s obranou a bezpečností státu.

Vystupování státu v právních vztazích

§ 6

Pokud stát vystupuje jako účastník právních vztahů, je právnickou osobou.

§ 7

(1) Jménem státu činí právní úkony vedoucí organizační složky, již se tyto právní úkony týkají, pokud zvláštní právní předpis nebo tento zákon (§ 28 odst. 2) nestanoví jinak. Vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny a vedoucí Kanceláře Senátu mohou činit právní úkony jménem státu se souhlasem příslušného orgánu Poslanecké sněmovny nebo příslušného orgánu Senátu.

(2) Vedoucí organizační složky může pro určité právní úkony písemně pověřit jednáním jiného vedoucího zaměstnance této organizační složky. Další zaměstnanci organizační složky mohou jménem státu činit právní úkony pouze v rozsahu stanoveném vnitřním předpisem organizační složky. Obdobně postupuje vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny a vedoucí Kanceláře Senátu.

ČÁST DRUHÁ

HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM STÁTU

§ 8

Majetek státu

(1) Majetek státu (dále jen „majetek“) využívá stát zejména

- a) k plnění svých funkcí anebo v souvislosti s plněním těchto funkcí,
- b) k zajišťování veřejně prospěšných činností anebo pro účely podnikání.⁶⁾

(2) Zvláštní zákon stanoví, které věci a jiné hodnoty nezbytné k zabezpečování potřeb celé společnosti, rozvoje národního hospodářství a veřejného zájmu směřují být jen ve vlastnictví státu.⁷⁾

Příslušnost

§ 9

(1) Hospodaření s určitým majetkem přísluší té organizační složce, která je účetní jednotkou a potřebuje jej k plnění funkcí státu nebo jiných úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti, popřípadě přísluší zřizovateli organizační složky, nerozhodl-li v souvislosti s jejím zánikem (§ 5 odst. 2) o jiném způsobu naložení s majetkem. Není-li dále stanoveno jinak (§ 20), příslušná organizační složka s majetkem rovněž nakládá, a to způsoby a za podmínky podle tohoto zákona.

(2) Vzniknou-li pochybnosti o příslušnosti organizační složky podle odstavce 1, odstraní tyto pochybnosti na žádost anebo z vlastního podnětu Ministerstvo financí svým opatřením (§ 20). Týkají-li se pochybnosti také příslušnosti Kanceláře Poslanecké sněmovny nebo Kanceláře Senátu, vydá Ministerstvo financí toto opatření v dohodě s příslušným orgánem Poslanecké sněmovny nebo s příslušným orgánem Senátu. Týkají-li se pochybnosti pouze příslušnosti Kanceláře Poslanecké sněmovny a Kanceláře Senátu, odstraní tyto pochybnosti na žádost anebo z vlastního podnětu svým opatřením (§ 20) příslušný orgán Poslanecké sněmovny.

⁶⁾ § 2 odst. 1 obchodního zákoníku.

⁷⁾ Čl. 11 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

(3) Jednání a rozhodování ve věcech podle odstavce 2 nespadá do pravomoci soudů.

§ 10

S majetkem,

- a) u něhož při jeho nabytí státem není patrné, které organizační složce přísluší hospodaření s tímto majetkem,
- b) o němž se zjistí, že s ním žádná organizační složka podle tohoto zákona nehospodář,

hospodář organizační složky příslušné podle ustanovení § 11; není-li dále stanoveno jinak (§ 20), tyto organizační složky s majetkem rovněž nakládají, a to způsoby a za podmínek podle tohoto zákona.

§ 11

(1) Hospodaření

- a) s majetkem, který v souvislosti s porušením celně právních předpisů anebo na základě těchto předpisů připadl státu, přísluší celnímu orgánu,⁸⁾
- b) s radioaktivními odpady přísluší Správě úložišť radioaktivních odpadů,⁹⁾
- c) s propadlými nebo zabranými neznačenými cigaretami¹⁰⁾ přísluší České zemědělské a potravinářské inspekci nebo České obchodní inspekci,
- d) s věcmi propadlými státu z rozhodnutí územního finančního orgánu¹¹⁾ přísluší územnímu finančnímu orgánu,
- e) s jedinci (exempláři) rostlin a živočichů odebranými podle zvláštních právních předpisů¹²⁾ přísluší Ministerstvu životního prostředí,
- f) se zbraněmi,¹³⁾ střelivem,¹³⁾ výbušninami,¹⁴⁾ telekomunikační a radiokomunikační technikou, záznamovou technikou, výpočetní technikou a dopravními prostředky, propadlými nebo zabranými v trestním řízení nebo řízení o přestupku anebo při výkonu dozoru,¹⁵⁾ přísluší Ministerstvu vnitra.

(2) V ostatních případech s majetkem uvedeným v ustanovení § 10 hospodář okresní úřad, v jehož ob-

vodu se tento majetek nachází, a nelze-li takto příslušnost určit anebo se majetek nachází v cizině, okresní úřad, v jehož obvodu měl předchozí majitel poslední bydliště nebo sídlo, popřípadě v jehož obvodu měla sídlo organizační složka naposledy příslušná s majetkem hospodařit, jde-li o majetek uvedený v ustanovení § 10 písm. b).

(3) Zjistí-li okresní úřad, v jehož obvodu měl předchozí majitel poslední bydliště nebo sídlo, popřípadě v jehož obvodu měla sídlo organizační složka naposledy příslušná hospodařit s majetkem uvedeným v ustanovení § 10 písm. b), že určitý majetek se nachází v obvodu jiného okresního úřadu, neprodleně o tom tento okresní úřad vyrozumí.

(4) Úkoly příslušného okresního úřadu podle odstavců 2 a 3 plní

- a) pro územní obvod hlavního města Prahy Ministerstvo financí,
- b) pro územní obvod okresu Brno-město Okresní úřad Brno-venkov,
- c) pro územní obvod okresu Ostrava-město Okresní úřad Opava,
- d) pro územní obvod okresu Plzeň-město Okresní úřad Plzeň-jih.

(5) Pokud nelze příslušnost podle předchozích odstavců určit anebo budou-li v jednotlivém případě dány závažné důvody pro změnu příslušnosti organizačních složek uvedených v odstavcích 2, 3 a 4, určí, popřípadě změni příslušnost Ministerstvo financí svým opatřením (§ 20). Ustanovení § 9 odst. 2 a 3 zde platí obdobně.

Nabývání majetku

§ 12

(1) Je-li majetek nabýván smlouvou, musí být smlouva písemná a s podpisy na jedné listině i v případě, že to právní předpisy nevyžadují, pokud použití písemné formy nevyklučuje zákon anebo povaha právního úkonu, popřípadě okolnosti, za kterých k němu do-

⁸⁾ Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁾ § 26 odst. 1 písm. k) zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů.

¹⁰⁾ § 4 zákona č. 303/1993 Sb., o zrušení státního tabákového monopolu a o opatřeních s tím souvisejících, ve znění zákona č. 106/1995 Sb.

¹¹⁾ § 15 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění zákona č. 255/1994 Sb.

¹²⁾ Například § 89 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 16/1997 Sb., § 27 zákona č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹³⁾ Zákon č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁾ § 21 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění zákona č. 542/1991 Sb.

¹⁵⁾ § 67 a násl. zákona č. 288/1995 Sb.

chází. Darovací nebo jinou smlouvu, jíž se bezúplatně převádí ve prospěch státu majetek bez určení příslušné organizační složky (§ 9), uzavírá za stát organizační složka, jejíž příslušnost se určí podle ustanovení § 11.

(2) Darovací smlouva, kterou se do vlastnictví státu nabývá nemovitá věc, byt nebo nebytový prostor, a smlouva, kterou se ve prospěch státu bezúplatně převádí majetková účast v jiné obchodní společnosti než akciové, vyžaduje schválení Ministerstvem financí.

(3) Za úplatu lze nabývat pouze majetek, který splňuje předpoklady stanovené v ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) a b) a příslušné organizační složce (§ 9) bude sloužit pro zabezpečení výkonu její působnosti anebo její činnosti, pokud nejde o nabytí ve veřejném zájmu. Ve veřejné dražbě lze nabývat pouze umělecké, historické nebo sbírkové předměty a kulturní památky.

(4) Při úplatném nabývání majetku lze cenu sjednat¹⁶⁾ pouze do výše rovnající se ocenění tohoto majetku podle zvláštního právního předpisu.¹⁷⁾ Ve veřejném zájmu může Ministerstvo financí dát předchozí souhlas ke sjednání ceny vyšší.

(5) Pokud sjednaná cena překročí výši přípustnou podle odstavce 4, je dohoda o ceně neplatná v rozsahu rozdílu, o který sjednaná cena přípustnou výši překročila. Je-li úplatné nabytí majetku předmětem veřejné zakázky podle zvláštního právního předpisu, platí odstavec 4 pouze v případě uzavření smlouvy na základě výzvy zasláné jednomu zájemci o veřejnou zakázku k podání nabídky.¹⁸⁾

(6) Zřizovatel si může zcela nebo zčásti vyhradit schvalování smluv o úplatném nabytí nemovité věci, bytu nebo nebytového prostoru státem, uzavíraných jím zřízenými organizačními složkami. Nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, může si schvalování uvedených smluv takto vyhradit věcně příslušný

ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí.

(7) Ministerstva mohou s předchozím souhlasem vlády ve prospěch státu nabývat za úplatu cenné papíry. Ostatní organizační složky nemohou ve prospěch státu nabývat za úplatu ani cenné papíry, ani majetkové účasti v jiných obchodních společnostech než akciových.

(8) Organizační složky nemohou uzavírat smlouvu o poskytnutí věci, bytu nebo nebytového prostoru (dále jen „věc“) do užívání spojenou se smlouvou o následném převodu této věci do vlastnictví státu. Za účelem nákupu nemovité věci v zahraničí pro potřebu zastupitelských úřadů tak lze učinit pouze s předchozím souhlasem Ministerstva financí.

§ 13

(1) Stát nabývá majetek též zákonem,¹⁹⁾ na základě zákona,²⁰⁾ děděním ze závěti,²¹⁾ rozhodnutím příslušného orgánu²²⁾ a na základě mezinárodní smlouvy, kterou je stát vázán, popřípadě na základě jiných skutečností stanovených zákonem.

(2) Pokud má být pro nabytí majetku děděním ze závěti založena příslušnost určité organizační složky (§ 9), musí být při ustanovení státu dědicem²³⁾ tato organizační složka výslovně označena.

(3) Není-li den nabytí majetku státem podle odstavce 1 přímo stanoven, je jím den, kdy o nabytí majetku státem bylo příslušným orgánem pravomocně rozhodnuto anebo kdy bylo toto nabytí příslušným orgánem pravomocně potvrzeno,²⁴⁾ popřípadě den, kdy rozhodná skutečnost platně nastala. Nelze-li rozhodný den ani takto určit, je jím den, kdy se příslušná organizační složka (§ 11) ujala výkonu povinností podle tohoto zákona.

¹⁶⁾ Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁾ Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).

¹⁸⁾ § 50 zákona č. 199/1994 Sb., ve znění zákona č. 148/1996 Sb.

¹⁹⁾ Například ústavní zákon č. 541/1992 Sb., o dělení majetku České s Slovenské Federativní Republiky mezi Českou republikou a Slovenskou republikou a jeho přechodu na Českou republiku a Slovenskou republiku, zákon č. 597/1992 Sb., o zrušení Československého rozhlasu, Československé televize a Československé tiskové kanceláře.

²⁰⁾ Například § 134, 135, 456 a 462 občanského zákoníku, § 52, 55 a 73 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, § 15 a 18 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, § 233, 296a, 300, 303 a 315 zákona č. 13/1993 Sb., ve znění zákona č. 113/1997 Sb., § 9 odst. 4 zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), § 8 odst. 3 zákona č. 303/1993 Sb., ve znění zákona č. 106/1995 Sb., § 185g zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 263/1992 Sb.

²¹⁾ § 461 odst. 1 občanského zákoníku.

²²⁾ Například § 175u odst. 2 občanského soudního řádu, § 15 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění zákona č. 255/1994 Sb.

²³⁾ § 477 odst. 1 občanského zákoníku.

²⁴⁾ § 175q odst. 1 písm. b) občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Základní povinnosti při hospodaření s majetkem**§ 14**

(1) Majetek musí být využíván účelně a hospodárně k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností; jiným způsobem lze majetek použít nebo s ním naložit pouze za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem anebo tímto zákonem. Organizační složka si počíná tak, aby svým jednáním majetek nepoškozovala a neodůvodněně nesnižovala jeho rozsah a hodnotu anebo výnos z tohoto majetku.

(2) Příslušná organizační složka vede majetek v účetnictví a provádí jeho inventarizace podle zvláštních právních předpisů,²⁵⁾ pokud tento zákon (§ 15) anebo jiný zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

(3) Příslušná organizační složka pečuje o zachování majetku a jeho údržbu, a pokud to připouští jeho povaha, i o jeho zlepšení nebo rozmnožení. Chrání jej před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím.

(4) Příslušná organizační složka důsledně využívá všechny právní prostředky při uplatňování a hájení práv státu jako vlastníka a při ochraně majetku před neoprávněnými zásahy a včas uplatňuje právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení. Zvláštní právní předpis může stanovit, ve kterých případech a za jakých podmínek v řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku vystupuje za stát jiná než příslušná organizační složka.

(5) Příslušná organizační složka průběžně sleduje, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zejména včasným uplatněním a vymáháním práv státu zajišťuje, aby nedošlo k promlčení nebo zániku těchto práv. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, požaduje od dlužníků úroky z prodlení (poplatek z prodlení) ve výši stanovené zvláštním právním předpisem a sjednané smluvní sankce.

(6) U pohledávek, kde peněžité plnění ve prospěch státu uložil dlužník příslušný orgán bez návrhu a přitom nesplnění této platební povinnosti nelze postihnout sankcí podle zvláštního právního předpisu, požaduje příslušná organizační složka od dlužníka úrok z prodlení v roční výši dvojnásobku diskontní sazby stanovené Českou národní bankou a platné k prvnímu dni prodlení, pokud úrok z prodlení v úhrnu přesáhne částku 5 000 Kč.

(7) Stane-li se majetek nepotřebným a o nepotřeb-

nosti rozhodl písemně vedoucí příslušné organizační složky, popřípadě jím písemně pověřený jiný vedoucí zaměstnanec organizační složky, naloží příslušná organizační složka s majetkem způsobem a za podmínek podle tohoto zákona. Za nepotřebný se pro tyto účely považuje majetek, který přesahuje potřeby příslušné organizační složky, anebo majetek, na jehož ponechání státu přestal být veřejný zájem, v případě věcí též takové věci, které pro ztrátu, popřípadě zastarání svých technických a funkčních vlastností nebo pro nepřiměřenou nákladnost provozu nemohou sloužit svému účelu.

§ 15

(1) Majetek uvedený v ustanovení § 10 příslušná organizační složka (§ 11) určí a sepiše neprodleně poté, kdy se o takovém majetku dozvěděla; v případě věcí, které se evidují v katastru nemovitostí České republiky,²⁶⁾ současně zajistí, aby byl proveden zápis do katastru nemovitostí. Pro účely provedení záznamu²⁷⁾ do katastru nemovitostí je listinou osvědčující příslušnost organizační složky²⁸⁾ její ohlášení.

(2) Majetek podle odstavce 1 je třeba bez zbytečného odkladu rozmístit u organizačních složek (§ 19), pokud to zvláštní povaha majetku vyžaduje anebo jej tyto potřebují pro zabezpečení výkonu své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti. Z těchto důvodů anebo ve veřejném zájmu si může příslušná organizační složka (§ 11) majetek ponechat u sebe. V ostatních případech věci převede do vlastnictví právnických nebo fyzických osob, práva uplatní a další majetek účelně zpeněží v souladu s tímto zákonem. Se zbylým majetkem, o který neprojeví zájem jiné organizační složky ani právnické nebo fyzické osoby, naloží postupem, který upraví prováděcí právní předpis.

(3) Majetek podle odstavce 1 vede příslušná organizační složka (§ 11) v operativní evidenci způsobem a za podmínek, které upraví prováděcí právní předpis, a to až do doby konečného naložení s majetkem. Ponechá-li si majetek u sebe podle odstavce 2 věty druhé anebo nepodaří-li se jí s majetkem naložit konečným způsobem do 2 let poté, kdy začala plnit úkoly podle odstavce 1, operativní evidenci ukončí a postupuje podle ustanovení § 14 odst. 2; její příslušnost se pak nadále řídí podle ustanovení § 9.

§ 16

(1) Se spornými nároky třetích osob k majetku,

²⁵⁾ Například zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

²⁶⁾ § 2 odst. 1 a 2 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

²⁷⁾ § 7 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 90/1996 Sb.

²⁸⁾ § 2 odst. 4 písm. b) zákona č. 344/1992 Sb., ve znění zákona č. 89/1996 Sb. a zákona č. 220/2000 Sb.

který stát nabyt způsoby uvedenými v ustanovení § 13 tohoto zákona, odkáže příslušná organizační složka (§ 11) tyto osoby na soud. Současně je vyzve, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení výzvy prokázaly, že svůj nárok u soudu uplatnily. Byla-li podána žaloba, vyčká právní moci rozhodnutí soudu. V případě marného uplynutí této lhůty pokračuje organizační složka v postupu podle ustanovení § 15 odst. 2 tohoto zákona; možnost následného uplatnění nároků třetích osob u soudu tím není dotčena.

(2) Nabude-li stát v důsledku výroku, jímž soud uložil trest propadnutí majetku,²⁹⁾ věci a prostředky, u nichž mohou vzniknout pochybnosti, zda je jich nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený povinen pečovat,³⁰⁾ a jsou-li předpoklady, že by mohla být podána žádost o jejich vynětí,³¹⁾ příslušná organizační složka (§ 11) provádějící trest propadnutí majetku naloží s těmito věcmi a prostředky až po uplynutí 3 měsíců ode dne, kdy rozsudek nabyt právní moci, a jde-li o věci nebo prostředky, které byly prováděním trestu propadnutí majetku postiženy teprve později, po uplynutí jednoho měsíce od doby, kdy k postižení došlo. Byla-li v uvedených lhůtách žádost o vynětí podána, vyčká právní moci rozhodnutí o této žádosti.

ČÁST TŘETÍ NAKLÁDÁNÍ S MAJETKEM

§ 17

Nakládá-li se s majetkem na základě smlouvy, musí mít smlouva písemnou formu a podpisy na jedné listině i v případě, že to právní předpisy nevyžadují, pokud použití písemné formy nevylučuje zákon anebo povaha právního úkonu, popřípadě okolnosti, za kterých k němu dochází.

§ 18

S majetkem uvedeným v ustanovení § 10 nemůže příslušná organizační složka naložit, s výjimkou prodeje věcí podle § 24 odst. 2 a prodeje živých zvířat, ve prospěch

- a) soudců a přísedících, státních zástupců, příslušníků Policie České republiky, znalců, tlumočnicků a notářů, jakož i zaměstnanců soudů, státního za-

stupitelství, Policie České republiky a notářských kancelářů,

- b) přednostů a dalších zaměstnanců okresních úřadů, celníků a občanských zaměstnanců celních orgánů, jakož i vedoucích a dalších zaměstnanců jiných organizačních složek příslušných hospodařit s tímto majetkem podle ustanovení § 11,
- c) starostů, zástupců starosty, tajemníků a dalších zaměstnanců příslušných obecních úřadů³²⁾ a obdobně příslušných úřadů měst a městských částí, jakož i osob jim blízkých,³³⁾ pokud se osoby uvedené pod písmeny a) až c) v jednotlivých případech podílely na úkonech souvisejících s nabytím takového majetku státem a na hospodaření s ním.

Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami

§ 19

(1) Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami navzájem se uskutečňuje na základě zápisu. Náležitosti zápisu, podmínky úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a další pravidla pro nakládání s majetkem mezi organizačními složkami upraví prováděcí právní předpis.

(2) Nakládají-li organizační složky podle odstavce 1 s věcmi, které se evidují v katastru nemovitostí České republiky,²⁶⁾ zajistí též, aby byl proveden záznam²⁷⁾ do katastru nemovitostí. Pro tyto účely je zápis podle odstavce 1 listinou osvědčující příslušnost přejímající organizační složky.²⁸⁾

(3) Příslušné organizační složky (§ 9 a 11) nakládají s majetkem ve prospěch právnických a fyzických osob podle dalších ustanovení tohoto zákona teprve poté, neprojeví-li o majetek ani na základě širší nabídky zájem jiná organizační složka. Postup při nakládání s majetkem, o který neprojeví zájem jiné organizační složky ani jiné právnické nebo fyzické osoby, upraví prováděcí právní předpis.

§ 20

(1) Pokud to tento zákon připouští, lze s majetkem nakládat také jednostranným opatřením. Opatření je vždy písemné. Musí obsahovat určení organizačních složek, kterých se týká, jakož i určení majetku, s nímž se nakládá, a musí v něm být stanoven den, jímž nastávají účinky opatření. Opatření se doručuje dotčeným organizačním složkám a jejich zřizovatelům, a na-

²⁹⁾ § 51 trestního zákona.

³⁰⁾ § 52 trestního zákona.

³¹⁾ § 346 odst. 1 trestního řádu, ve znění zákona č. 558/1991 Sb.

³²⁾ § 13 zákona č. 102/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související s vydáním zákona č. 509/1991 Sb., kterým se mění, doplňuje a upravuje občanský zákoník.

³³⁾ § 116 občanského zákoníku.

kládá-li se jím s věcí, která se eviduje v katastru nemovitostí České republiky,²⁶⁾ rovněž příslušnému katastrálnímu úřadu.

(2) Opatření podle odstavce 1 mohou vydávat zřizovatelé organizačních složek při výkonu funkce zřizovatele podle tohoto zákona a příslušné orgány Poslanecké sněmovny a Senátu v souvislosti s rozhodováním o příslušnosti (§ 9).

(3) Ministerstvo financí může vydat opatření podle odstavce 1 v souvislosti s rozhodováním o příslušnosti (§ 9 a 11) nebo v rámci kontroly (§ 49 odst. 5); opatření musí obsahovat odůvodnění.

(4) Na vydání opatření podle tohoto zákona se nevztahují předpisy o správním řízení³⁴⁾ a opatření nepodléhají přezkoumání soudem.

(5) Opatření podle tohoto zákona se pro účely katastrálních právních předpisů²⁷⁾ považuje za rozhodnutí státního orgánu.

Převody vlastnictví

§ 21

(1) Nejde-li o prodej zboží v obchodě nebo jiný smluvní převod v rámci stanoveného předmětu činnosti, lze do vlastnictví právnické nebo fyzické osoby smlouvou převést pouze věc, která je pro stát trvale nepotřebná (§ 14 odst. 7, § 19 odst. 3).

(2) Ze závažných důvodů a po předchozím vyjádření Ministerstva financí může vláda povolit výjimku z podmínky trvalé nepotřebnosti podle odstavce 1. Tím není dotčen postup podle ustanovení § 22 odst. 1 a 2; ustanovení § 22 odst. 3 až 6 a § 23 se však nepoužijí.

§ 22

(1) Při úplatném převodu věci se cena sjednává¹⁶⁾ nejméně ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.³⁵⁾ Zásady postupu při zjišťování zájemců o koupi, nepůjde-li o přímý prodej vybrané osobě, upraví prováděcí právní předpis.

(2) Bezúplatně lze věc převést pouze ve veřejném zájmu, anebo je-li bezúplatný převod hospodárnější než jiný způsob naložení s věcí nebo stanoví-li tak zvláštní právní předpis.

(3) Schválení Ministerstvem financí vyžadují

smlouvy o převodu nemovitých věcí, bytů a nebytových prostorů, nejde-li o převod

- a) pozemku zastavěného stavbou pro bydlení nebo stavbou pro individuální rekreaci³⁶⁾ ve vlastnictví nabyvatele a pozemku s ním přímo souvisejícího do výměry nepřesahující v souhrnu 1 000 m² tomuto nabyvateli,
- b) spoluvlastnického podílu na pozemku vlastníkovu bytu nebo nebytového prostoru podle zvláštního právního předpisu,³⁷⁾
- c) nemovitě věci podle odstavce 4,
- d) pozemku podle odstavce 5,
- e) společného zařízení realizovaného v rámci pozemkových úprav.³⁸⁾

(4) Schválení Ministerstvem kultury vyžadují smlouvy o převodu uměleckých děl, sbírek a movitých i nemovitých věcí prohlášených za kulturní památku, nejde-li o prodej zboží v obchodě nebo jiný smluvní převod movité věci v rámci stanoveného předmětu činnosti.

(5) Schválení Ministerstvem životního prostředí vyžadují smlouvy o převodu pozemků ve zvláště chráněných územích.

(6) Nejde-li o prodej zboží v obchodě nebo jiný smluvní převod v rámci stanoveného předmětu činnosti a nejedná-li se ani o postup podle ustanovení § 15 odst. 2, může si zřizovatel zcela nebo zčásti vyhradit schvalování smluv o převodu movitých věcí, nepodléhajících schválení podle odstavce 4, které uzavírají jím zřízené organizační složky. Nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, může si schvalování uvedených smluv takto vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí.

§ 23

Při převodu věci mající strategickou povahu nebo značnou peněžitou anebo jinou hodnotu si může schválení podle ustanovení § 22 odst. 3, 4 a 5 tohoto zákona vyhradit vláda.

§ 24

(1) Organizační složka nemůže jako pronajímatel uzavřít smlouvu o poskytnutí věci za úplatu do užívání, spojenou se smlouvou o následném převodu

³⁴⁾ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.

³⁵⁾ Například § 1 odst. 6, § 3 a násl. zákona č. 526/1990 Sb.

³⁶⁾ § 3 písm. b), c) a d) vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu.

³⁷⁾ § 21 zákona č. 72/1994 Sb., ve znění zákona č. 103/2000 Sb.

³⁸⁾ § 9a odst. 4 zákona č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech, ve znění zákona č. 38/1993 Sb.

vlastnictví této věci, a nemůže uzavřít smlouvu o prodeji podniku nebo jeho části.³⁹⁾

(2) Při prodeji věci ve veřejné dražbě postupuje podle zvláštního právního předpisu;⁴⁰⁾ tím není dotčeno ustanovení odstavce 1 ani ustanovení § 21 odst. 2, § 22 odst. 3, 4, 5, 6 a § 23.

Jiné způsoby nakládání

§ 25

K věci nelze smlouvou zřídit zástavní právo.

§ 26

(1) Nemovitě věci lze smluvně zatížit věcným břemenem pro účely zřízení nebo provozu sítě technického vybavení,⁴¹⁾ v ostatních případech může ze závažných důvodů výjimku povolit Ministerstvo financí.

(2) Věcné břemeno se sjednává za úplaty a pouze v takovém rozsahu, aby organizační složce nebránilo ve výkonu její činnosti.

§ 27

(1) Věc nebo její část, kterou organizační složka dočasně nepotřebuje k plnění funkcí státu nebo jiných úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti, lze přenechat do užívání právnické nebo fyzické osoby. Obdobně lze postupovat v případě, že tak bude dosaženo účelnějšího nebo hospodárnějšího využití věci při zachování hlavního účelu, ke kterému organizační složce slouží.

(2) Užívání podle odstavce 1 lze sjednat⁴²⁾ pouze na dobu určitou v trvání nejdéle 5 let pro jednoho uživatele. Pokud jsou podmínky podle odstavce 1 splněny i nadále, lze užívání témuž uživateli prodloužit anebo sjednat znovu, avšak opět pouze na dobu v trvání nejdéle 5 let. Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak,⁴³⁾ musí smlouva obsahovat ujednání o možnosti ukončit užívací vztah výpovědí a rovněž odstoupením od smlouvy, pokud uživatel neplní řádně a včas své povinnosti anebo pokud přestanou být plněny podmínky podle odstavce 1.

(3) V případě užívání podle odstavce 1 nesmí být nájemné sjednáno v nižší částce, než kterou jako nej-

vyšší možné nájemné stanoví zvláštní právní předpis,⁴⁴⁾ není-li nájemné upraveno zvláštním právním předpisem, sjedná se nejméně ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá. Bezúplatné užívání lze sjednat jen s osobami, které nejsou podnikateli, a pouze pro účely sociální, humanitární, vzdělávací, vědecké, kulturní, sportovní a tělovýchovné.

(4) Výjimku z důvodů pro přenechání věci nebo její části do užívání, stanovených v odstavci 1, z podmínek doby užívání stanovených v odstavci 2 a dále z okruhu uživatelů a účelu užívání stanovených pro případ bezúplatného užívání v odstavci 3 může ze závažných důvodů povolit Ministerstvo financí.

(5) Souhlas pronajímající organizační složky s přenecháním věci nájemcem do podnájmu vyžaduje schválení zřizovatele, a nemá-li organizační složka zřizovatele, schválení věcně příslušného ústředního správního úřadu, a není-li ho, schválení Ministerstva financí, pokud si takové schvalování zřizovatel, věcně příslušný ústřední správní úřad nebo Ministerstvo financí vyhradí. To platí obdobně v případě, sjednává-li organizační složka s vypůjčitelem možnost přenechat věc za úplaty k užívání jinému.

Účast státu v jiných právnických osobách a sdruženích

§ 28

(1) Stát může založit pouze akciovou společnost⁴⁵⁾ nebo se může jejího založení zúčastnit, a to jen v případech, kdy tak stanoví zvláštní právní předpis; zvláštní právní předpis současně určí, zda akcie budou znít na jméno nebo na majitele. Stát může být akcionářem i akciové společnosti, kterou nazaložil nebo jejíhož založení se nezúčastnil; pro nabývání akcií platí ustanovení § 12 a 13.

(2) Jménem státu funkci zakladatele akciové společnosti vykonává a majetek do takové společnosti vkládá ministerstvo, do jehož působnosti spadá předmět podnikání akciové společnosti, popřípadě další vládou určené ministerstvo, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Pro tyto účely ministerstvo použije majetek, se kterým je příslušné hospodařit ono samo, anebo na základě svého opatření (§ 20) majetek, s nímž je příslušná hospodařit organizační složka

³⁹⁾ § 476 a násl. obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁰⁾ Zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách.

⁴¹⁾ § 3 písm. k) vyhlášky č. 137/1998 Sb.

⁴²⁾ § 659 a násl., § 663 a násl. občanského zákoníku.

⁴³⁾ § 685 odst. 1, § 711 odst. 1 občanského zákoníku.

§ 9 odst. 2 zákona č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁴⁾ § 10 zákona č. 526/1990 Sb.

⁴⁵⁾ Obchodní zákoník.

jím zřízená (§ 4). Práva akcionáře v založené akciové společnosti jménem státu vykonává vládou písemně pověřený zaměstnanec zakládajícího ministerstva; postupuje přitom v souladu s právními předpisy a podle písemných pokynů ministra, jemuž o své činnosti podává v jím určených pravidelných intervalech písemné zprávy.

(3) S majetkovými účastmi státu v obchodních společnostech lze nakládat pouze s předchozím souhlasem vlády; tím není dotčeno ustanovení § 37 odst. 3. Stane-li se majetková účast v obchodní společnosti součástí majetku podle ustanovení § 10 anebo ji stát nabude podle ustanovení § 12 odst. 2, popřípadě ustanovení § 13, naloží s ní příslušná organizační složka (§ 9, 11) v souladu s tímto zákonem.

§ 29

Založit obecně prospěšnou společnost⁴⁶⁾ a zřídit nadaci nebo nadační fond⁴⁷⁾ anebo účastnit se na takovém založení a zřízení může stát, jen stanoví-li tak zvláštní právní předpis. Zvláštní právní předpis současně stanoví, kdo bude jménem státu vykonávat funkci zakladatele, popřípadě zřizovatele.

§ 30

(1) Stát se nemůže zúčastnit založení družstva⁴⁸⁾ ani do něj vstoupit anebo členství v něm nabýt převodem, ani se neúčastní jeho zřízení a nemůže uzavřít smlouvu o tichém společenství.⁴⁹⁾ Smlouvu o sdružení⁵⁰⁾ lze uzavřít pouze v případech a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.

(2) Stát se může zúčastnit založení zájmového sdružení právnických osob⁵¹⁾ anebo se stát jeho členem, pokud se prostřednictvím tohoto zájmového sdružení zapojí do činnosti mezinárodních a nadnárodních nevládních organizací. Zakladatelská a členská oprávnění pro tyto účely po předchozím souhlasu vlády vykonává příslušná organizační složka (§ 9), jejíž působnost nebo stanovený předmět činnosti věcně souvisí s předmětem činnosti zájmového sdružení.

(3) Stanou-li se práva vyplývající z členství a smluv podle odstavců 1 a 2 součástí majetku podle ustanovení § 10 anebo je stát nabude podle ustanovení § 12 odst. 2, popřípadě ustanovení § 13, naloží s nimi příslušná organizační složka (§ 9 a 11) v souladu s tímto zákonem.

Nakládání s pohledávkami, jinými právy, cennými papíry a ostatními majetkovými hodnotami

§ 31

(1) Plnění ve splátkách lze sjednat pouze výjimečně, pokud budoucí dlužník předem prokáže schopnost svůj závazek včas splnit a nebude ani z jiných okolností zřejmé, že splnění závazku je tímto ujednáním ohroženo. Současně musí být dohodnuta splatnost celé pohledávky pro případ nesplnění kterékoli ze splátek.⁵²⁾

(2) Ze závažných důvodů lze dohodnout s dlužníkem splátky i u splatného dluhu. Dluh přitom musí být dlužníkem písemně uznán co do důvodu a výše, popřípadě přiznán pravomocným rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu. Současně musí být dohodnuta splatnost celé pohledávky pro případ nesplnění kterékoli ze splátek,⁵³⁾ jakož i to, že dlužník bude ve splátkách plnit též úroky z prodlení⁵³⁾ a že stát je v případě prokazatelného zlepšení majetkových poměrů dlužníka oprávněn od ujednání o dalších splátkách odstoupit.⁵⁴⁾

§ 32

Postoupit pohledávku⁵⁵⁾ právnické nebo fyzické osobě lze zásadně jen za úplatu. Pokud sjednaná cena nedosahuje alespoň 60 % jmenovité hodnoty postupované pohledávky včetně příslušenství, popřípadě postupuje-li se pohledávka bezúplatně, lze pohledávku postoupit jen se schválením zřizovatele, a nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, se schválením věcně příslušného ústředního správního úřadu, a není-li ho, Ministerstva financí. To platí i v případě, má-li být pohledávka předmětem veřejné dražby podle zvláštního právního předpisu.⁴⁰⁾

⁴⁶⁾ Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů.

⁴⁷⁾ Zákon č. 227/1997 Sb.

⁴⁸⁾ § 221 a násl. obchodního zákoníku, ve znění zákona č. 142/1996 Sb.

⁴⁹⁾ § 673 a násl. obchodního zákoníku.

⁵⁰⁾ § 829 občanského zákoníku.

⁵¹⁾ § 20f a násl. občanského zákoníku.

⁵²⁾ § 565 občanského zákoníku.

⁵³⁾ § 521 občanského zákoníku.

⁵⁴⁾ § 48 občanského zákoníku.

⁵⁵⁾ § 524 a násl. občanského zákoníku.

§ 33

Na poměrné uspokojení pohledávky je možno přistoupit pouze v rámci vyrovnání.⁵⁶⁾

§ 34

(1) S dlužníkem, je-li fyzickou osobou, lze na jeho žádost dohodnout, že se mu dluh zcela nebo zčásti promíjí,⁵⁷⁾ odůvodňují-li to tíživé sociální poměry dlužníka.

(2) Prominout nelze dluh, který vznikl v souvislosti s trestnou činností dlužníka anebo má-li dlužník z jakéhokoliv důvodu pohledávku vůči státu, pokud sám do výše svého dluhu nepřistoupí k jejímu prominutí, anebo má-li dlužník majetek, z něhož lze dosáhnout uspokojení pohledávky státu.

(3) Výjimku z odstavců 1 a 2 může ze závažných důvodů povolit Ministerstvo financí.

§ 35

(1) Od vymáhání pohledávky lze jednostranně upustit, jestliže

- a) dlužník zemřel a pohledávka nemohla být uspokojena ani vymáháním na jeho dědicích, nebo
- b) dlužník odmítá dluh dobrovolně splnit a přitom se pohledávka promlčela, nebo nelze prokázat, že pohledávka trvá, anebo nelze prokázat její výši a není podklad pro to, aby soud nebo jiný orgán určil výši podle úvahy, nebo
- c) je ze všech okolností případu zřejmé, že další vymáhání pohledávky by nebylo úspěšné.

(2) Lze rovněž upustit od vymáhání pohledávky, jejíž jmenovitá hodnota včetně příslušenství nepřesahuje 1 000 Kč a dlužník odmítá dluh dobrovolně splnit. U téhož dlužníka lze v průběhu jednoho kalendářního roku upustit od vymáhání takové pohledávky jen jednou, ledaže by součet jmenovitých hodnot takových pohledávek včetně příslušenství, od jejichž vymáhání již bylo nebo má být upuštěno, nepřesáhl 1 000 Kč.

(3) Upuštění od vymáhání pohledávky musí být písemné a dlužník se o něm nevyrozumívá. Upuštěním od vymáhání pohledávka nezaniká.

§ 36

(1) Právní úkony podle ustanovení § 34 a § 35 odst. 1 vyžadují schválení Ministerstvem financí, pokud jmenovitá hodnota jednotlivé pohledávky (dluhu) včetně příslušenství přesahuje 500 000 Kč.

(2) U pohledávek, jejichž jmenovitá hodnota včetně příslušenství nepřesahuje částku uvedenou v odstavci 1, si může schvalování právních úkonů podle ustanovení § 34 a § 35 odst. 1 zcela nebo zčásti vyhradit zřizovatel. Nemá-li příslušná organizační složka zřizovatele, může si schvalování vyhradit věcně příslušný ústřední správní úřad, a není-li ho, Ministerstvo financí.

§ 37

(1) K pohledávce nelze smlouvou zřídit zástavní právo.

(2) Pro nakládání s nepeněžitými pohledávkami, jinými právy a majetkovými hodnotami platí předchozí ustanovení obdobně, pokud to jejich povaha připouští anebo zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Pro účely postupu podle ustanovení § 32, 35 a 36 se vychází z ocenění podle zvláštního právního předpisu.¹⁷⁾

(3) Pro převody cenných papírů platí přiměřeně ustanovení § 21 odst. 1 a § 22 odst. 1 a 2; tím není dotčeno ustanovení § 28 odst. 3 věta první, nejde-li o převod cenných papírů v rámci postupu podle ustanovení § 15 odst. 2. Nelze uzavírat smlouvy o půjčce a o zastavení cenných papírů, jejichž majitelem je stát, ani převádět jeho práva ze smluv o převodu cenných papírů podle zvláštního právního předpisu.⁵⁸⁾

ČÁST ČTVRTÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Závazky

§ 38

Závazky vzniklé z činnosti organizačních složek jsou závazky státu. Závazek v účetnictví vede a jménem státu jako nositele závazku závazek plní ta organizační složka, z jejíž činnosti závazek vznikl nebo s ní souvisí, anebo které přísluší hospodařit (§ 9 a 11) s majetkem, s nímž závazek souvisí. Nelze-li v případě peněžitého závazku organizační složku takto určit a nemá-li plnit tyto úkoly po zániku organizační složky ani její zřizovatel (§ 5 odst. 2), zabezpečuje tyto úkoly Ministerstvo financí.

§ 39

(1) Stát může přijímat a sjednávat závazky anebo uznávat vůči němu uplatněné nároky pouze v rozsahu a za podmínek, které odpovídají povaze státem plněných úkolů a vykonávaných činností. Pokud by v dů-

⁵⁶⁾ Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁷⁾ § 574 občanského zákoníku.

⁵⁸⁾ § 14, 15, 16a a § 39 a násl. zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.

sledku přijetí závazku nebo uznání nároku stát mohl pozbyť, popřípadě by pozbyl anebo naopak nenabyl majetek, jehož převod či jiné zcizení je podle tohoto zákona vázáno na povolení výjimky, schválení nebo předchozí souhlas, lze tyto úkony učinit pouze s povolením výjimky, schválením nebo s předchozím souhlasem. Ustanovení § 44 zde platí obdobně.

(2) Podle odstavce 1 druhé a třetí věty se postupuje rovněž v případě smíru uzavíraného před soudy a jinými orgány, při odmítnutí dědictví a při vypořádání dědictví dohodou, jakož i při uzavření dohody o vydání věci nebo při poskytování náhrad podle zvláštních právních předpisů.⁵⁹⁾

§ 40

(1) Stát se může zavázat k uzavření budoucí smlouvy⁶⁰⁾ nebo k provedení jiného úkonu, pokud sjednaný obsah budoucí smlouvy nebo takový úkon je v souladu s tímto zákonem a platné uzavření budoucí smlouvy nebo provedení úkonu není podmíněno povolením výjimky, schválením nebo předchozím souhlasem podle tohoto zákona.

(2) Další pravidla zavazování státu, jakož i poskytování státních záruk upravuje zvláštní právní předpis.

§ 41

(1) Pokud stát nabyl majetek způsobem uvedenými v ustanovení § 13, závazky předchozího majitele na stát nepřecházejí a zástavní práva k věcem a právům, které stát takto nabyl, okamžikem přechodu na stát zanikají, nestanoví-li jinak zvláštní právní předpis,⁶¹⁾ rozhodnutí příslušného orgánu nebo mezinárodní smlouva, kterou je stát vázán.

(2) Případně-li dědictví státu a stát odpovídá za přiměřené náklady pohřbu zůstavitele,⁶²⁾ považují se tyto náklady za přiměřené nejvýše v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem.⁶³⁾

§ 42

(1) Pohledávka dlužníka za státem zaniká započtením tehdy, kryje-li se vzájemně s pohledávkou, s níž je příslušná hospodařit (§ 9 a 11) organizační složka, která má plnit závazek státu (§ 38) odpovídající pohledávce dlužníka.

(2) Započtení proti pohledávce státu je přípustné

pouze na základě dohody, nestanoví-li zvláštní právní předpis, že započtení proti pohledávce státu je vyloučeno.

§ 43

(1) Majetek, se kterým hospodaří příslušné organizační složky (§ 9 a 11), nemůže být předmětem konkursu ani vyrovnání podle zvláštního právního předpisu.⁵⁶⁾

(2) Výkon rozhodnutí ukládajícího státu zaplacení peněžité částky lze vést na majetek, s nímž je příslušná hospodařit (§ 9 a 11) organizační složka, z jejíž činnosti závazek vznikl, anebo které přísluší hospodařit s majetkem, s nímž závazek souvisí; to platí obdobně v případě veřejné dražby.⁴⁰⁾ Nepostačuje-li tento majetek k uspokojení oprávněné osoby, lze výkon rozhodnutí ve zbytku provést příkázáním pohledávky z účtu Ministerstva financí.

Postup při povolování výjimek, schvalování a poskytování předchozích souhlasů

§ 44

(1) Výjimky se povolují a schválení a předchozí souhlas podle tohoto zákona se poskytují pouze pro jednotlivé případy a jsou součástí projevu vůle a právního úkonu státu (§ 7). Na toto rozhodování se nevztahují předpisy o správním řízení³⁴⁾ a učiněná rozhodnutí nepodléhají přezkoumání soudem.

(2) O povolení výjimky (§ 21 odst. 2, § 26 odst. 1, § 27 odst. 4 a § 34 odst. 3), schválení (§ 12 odst. 2 a 6, § 22 odst. 3 až 6, § 23, 32 a 36) i předchozím souhlasu (§ 4 odst. 1, § 12 odst. 4, 7 a 8, § 28 odst. 3 a § 30 odst. 2) se rozhoduje písemně a na základě zdůvodněné a doložené žádosti příslušné organizační složky (§ 9 a 11). Má-li organizační složka svého zřizovatele anebo spadá pod věcně příslušný ústřední správní úřad, předkládá její žádost se svým vyjádřením tento zřizovatel nebo ústřední správní úřad.

(3) Výjimka se povoluje a schválení se poskytuje k již uzavřené smlouvě nebo jinému provedenému právnímu úkonu, pokud to jeho povaha nebo zvláštní právní předpisy nevylučují. V případě veřejné dražby⁴⁰⁾ se výjimka povoluje a schválení se poskytuje před navržením dražby, popřípadě před uzavřením smlouvy o provedení dražby.

(4) Povolení výjimky, schválení i předchozí sou-

⁵⁹⁾ Například zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů, § 16 a 20 zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁰⁾ Například § 50a občanského zákoníku, § 289 a násl. obchodního zákoníku.

⁶¹⁾ Například § 470 a 472 občanského zákoníku.

⁶²⁾ § 470 a 472 občanského zákoníku.

⁶³⁾ § 37 nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony.

hlas jsou podmínkou platnosti⁶⁴⁾ právního úkonu, k němuž se poskytují.

(5) Povolenou výjimku, schválení a daný předchozí souhlas lze dodatečně odejmout anebo pro ty účely stanovené podmínky změnit pouze v případech, kdy po rozhodnutí v uvedených věcech vyjdou najevo závažné skutečnosti, které nebyly známy v době rozhodování a měly by na původní rozhodování podstatný vliv. Tak lze postupovat pouze do doby, než nastanou účinky právního úkonu.

§ 45

(1) Je-li platnost právního úkonu, popřípadě opatření podle tohoto zákona podmíněna povolením výjimky, schválením nebo předchozím souhlasem té organizační složky, která právní úkon, popřípadě opatření činí, považuje se podmínka bez dalšího za splněnou; ustanovení § 44 odst. 5 se nepoužije.

(2) Pokud si zřizovatel, věcně příslušný ústřední správní úřad nebo Ministerstvo financí vyhradí schvalování právních úkonů podle ustanovení § 12 odst. 6, § 22 odst. 6, § 27 odst. 5 nebo § 36 odst. 2, je povinen zabezpečit předem oznámení o tom v Ústředním věstníku České republiky. Vyhradí-li si podle ustanovení § 23 v jednotlivém případě schválení vláda, učiní tak předem usnesením.

Odpovědnost za škodu a za dodržování povinností při hospodaření s majetkem

§ 46

Škoda vzniklá v důsledku postupů a rozhodování při hospodaření s majetkem podle tohoto zákona není škodou způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.⁶⁵⁾ Odpovědnost státu za tuto škodu se řídí zvláštními právními předpisy.

§ 47

(1) Fyzické osoby, které z titulu svých funkcí nebo pracovního zařazení v organizačních složkách a v Pozemkovém fondu České republiky⁴⁾ anebo z titulu pověření vykonávat jménem státu jeho práva akcionáře činí právní a jiné úkony týkající se majetku a plní další úkoly stanovené tímto zákonem, jsou povinny provádět tuto činnost s odbornou péčí a postupovat podle tohoto zákona, dalších právních předpisů a vnitřních předpisů, jimiž se hospodaření a nakládání s majetkem, popřípadě jeho správa řídí.

(2) Osoby uvedené v odstavci 1 odpovídají za porušení stanovených povinností a za škodu, která tím státu vznikla, v rozsahu trestněprávních, pracovněprávních a občanskoprávních předpisů. Tím není dotčeno uplatňování odpovědnosti a sankcí vůči organizačním složkám podle zvláštních právních předpisů.

(3) Smluvním přenesením výkonu činností uvedených v odstavci 1 na jinou osobu se odpovědnosti podle odstavce 1 nelze zprostit.

Kontrola

§ 48

(1) Vnitřní kontrolu dodržování povinností stanovených právními předpisy a vnitřními předpisy při hospodaření s majetkem a při jeho správě (dále jen „kontrola“) u organizačních složek a Pozemkového fondu České republiky⁴⁾ provádějí věcně příslušné ústřední správní úřady a zřizovatelé těchto organizačních složek; není-li jich, provádí kontrolu Ministerstvo financí (dále jen „kontrolní orgány“). Nejvyšší kontrolní úřad podléhá kontrole podle zvláštních právních předpisů.

(2) Kontrolu v rámci organizační složky nebo Pozemkového fondu České republiky provádějí kontrolní útvary, popřípadě dozorní orgány (dále jen „kontrolní útvary“).

(3) Kontrolní orgány provádějí v rozsahu podle odstavce 1 též kontrolu činnosti kontrolních útvarů. Ministerstvo financí metodicky řídí, usměrňuje a kontroluje ostatní kontrolní orgány a jejich prostřednictvím i kontrolní útvary.

§ 49

(1) Práva a povinnosti kontrolních pracovníků a kontrolovaných organizačních složek při provádění kontroly, jakož i pořizování protokolu o kontrolním zjištění a seznamování s obsahem protokolu se řídí obdobně kontrolním řádem podle zvláštního právního předpisu a dále pravidly kontrolního postupu obsaženými ve vnitřních předpisech vydaných kontrolními orgány.

(2) Při kontrole u Pozemkového fondu České republiky se postupuje podle zvláštního právního předpisu.⁶⁶⁾

(3) Kontrolní orgány oznamují zjištěné nedostatky Ministerstvu financí.

(4) Kontrolní orgány spolupracují s orgány čin-

⁶⁴⁾ § 39 občanského zákoníku, ve znění zákona č. 509/1991 Sb.

⁶⁵⁾ Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

⁶⁶⁾ Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

nými v trestním řízení a dalšími příslušnými orgány při zjišťování a prokazování případů porušení povinností při hospodaření s majetkem nebo při jeho správě a plní oznamovací povinnost podle zvláštních právních předpisů.⁶⁷⁾

(5) Ministerstvo financí může z vlastního podnětu anebo na návrh jiného kontrolního orgánu v závažných případech nedostatků při hospodaření s určitým majetkem svým opatřením (§ 20) tento majetek organizační složce bez náhrady odejmout a určit jinou organizační složku příslušnou s majetkem hospodařit (§ 9 a 11).

(6) Ustanovení odstavce 5 se nevztahuje na majetek, s nímž jsou příslušné hospodařit Ústavní soud, soudy, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, Kancelář Senátu a Kancelář Veřejného ochránce práv.

§ 50

Odpovědnost za nedostatky na úseku kontroly na všech úrovních a za škodu, která tím státu vznikla, se řídí ustanovením § 47 tohoto zákona.

ČÁST PÁTÁ

USTANOVENÍ PŘECHODNÁ, ZRUŠOVACÍ A ZÁVĚREČNÁ

Přeměna státních organizací na organizační složky

§ 51

(1) Státní rozpočtové organizace zřízené zvláštním právním předpisem⁶⁸⁾ (včetně ministerstev a jiných správních úřadů a orgánů státu, hospodařících s rozpočtovými prostředky) nebo zřízené, popřípadě řízené podle dosavadních předpisů⁶⁹⁾ ústředními orgány, okresními úřady a školskými úřady, jakož i Úřad pro ochranu osobních údajů, Úřad pro zahraniční styky a informace a státní organizace Správa úložišť radioaktivních odpadů,⁷⁰⁾ které ve vztahu k majetku (§ 8) dosud vykonávaly právo hospodaření,⁷¹⁾ popřípadě právo

společného hospodaření⁷²⁾ nebo prozatímní správu⁷³⁾ podle dosavadních předpisů,⁷⁴⁾ jsou počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona organizačními složkami (§ 3); tímž dnem Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu nabývají obdobné postavení jako organizační složky státu. Účetními jednotkami zůstávají, pokud jimi byly do dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Jejich statutární orgán má postavení vedoucího organizační složky a jeho jednání se řídí tímto zákonem.

(2) Pokud státní organizace, na kterou se vztahuje odstavec 1 a nejde přitom o ústřední orgán, okresní úřad nebo školský úřad, na základě zvláštního právního předpisu sama zřídila přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona státní rozpočtovou organizaci nebo státní příspěvkovou organizaci, je takto zřízená státní rozpočtová organizace nebo státní příspěvková organizace vnitřní organizační jednotkou organizační složky. Postavení a právní režim státních příspěvkových organizací zřízených na základě zvláštního právního předpisu⁷⁵⁾ Kanceláři prezidenta republiky a Akademii věd České republiky upravují zvláštní právní předpisy a tento zákon (§ 54 až 56).

§ 52

(1) Pokud byly státní organizace dotčené změnami podle § 51 odst. 1 a státní organizace, které se staly vnitřní organizační jednotkou organizační složky podle § 51 odst. 2, účastníky právních vztahů vzniklých přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a účastníky soudních, správních a jiných řízení zahájených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a tyto vztahy a řízení pokračují anebo se obnoví po nabytí účinnosti tohoto zákona, je účastníkem uvedených právních vztahů a řízení stát v rozsahu a za podmíněk podle tohoto zákona.

(2) Pokud právní předpisy, smlouvy a jiné právní skutečnosti založily do dne nabytí účinnosti tohoto zákona práva a povinnosti státním organizacím podle odstavce 1 jako právnickým osobám a tato práva a po-

⁶⁷⁾ § 8 odst. 1 trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁸⁾ Například zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění zákona č. 293/1993 Sb.

⁶⁹⁾ § 31 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona č. 10/1993 Sb.

§ 5 odst. 1 písm. j) zákona č. 425/1990 Sb., ve znění zákona č. 254/1994 Sb.

§ 6 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění zákona č. 139/1995 Sb.

⁷⁰⁾ § 26 a násl. zákona č. 18/1997 Sb.

⁷¹⁾ § 64 odst. 2 hospodářského zákoníku.

⁷²⁾ § 64 odst. 3 hospodářského zákoníku.

⁷³⁾ § 65 odst. 3 hospodářského zákoníku.

⁷⁴⁾ § 761 odst. 1 obchodního zákoníku.

⁷⁵⁾ § 3 odst. 2 zákona č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky.

§ 3 odst. 2 zákona č. 283/1992 Sb., o Akademii věd České republiky.

vinnosti do dne nabytí účinnosti tohoto zákona trvaly, je nadále jejich nositelem stát v rozsahu a za podmínek podle tohoto zákona. S cennými papíry, účastmi v jiných právnických osobách a sdruženích (§ 28 až 30) a s právy z nich vyplývajících, nabytými do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se naloží v souladu s tímto zákonem.

(3) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů, jejichž nositeli dosud byly státní organizace podle odstavce 1, přecházejí dnem nabytí účinnosti tohoto zákona na stát a vykonává je příslušná organizační složka; jinak tyto pracovněprávní vztahy zůstávají nedotčeny.

(4) Pokud se v právních předpisech hovoří o státních organizacích podle odstavce 1, rozumí se tím organizační složky, popřípadě vnitřní organizační jednotky podle tohoto zákona.

§ 53

(1) Ministerstva a jiné správní úřady, které zřídily státní organizace dotčené změnami podle ustanovení § 51 odst. 1, vykonávají zřizovatelskou funkci podle tohoto zákona, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak; tím není dotčen okruh organizačních složek, které mohou být zřizovateli podle ustanovení § 4 odst. 1.

(2) Není-li zde správní úřad, který by počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával zřizovatelskou funkci vůči státní organizaci podle odstavce 1, vykonává tuto funkci věcně příslušný ústřední správní úřad; při výkonu zřizovatelské funkce se řídí zvláštními právními předpisy a tímto zákonem.

(3) Pokud se v právních předpisech hovoří o zřizovateli státních organizací podle odstavce 1, rozumí se tím organizační složky, které vykonávají zřizovatelskou funkci v souladu s odstavcem 1 nebo odstavcem 2.

Postavení ostatních státních organizací

§ 54

(1) Státní příspěvkové organizace zřízené, popřípadě řízené podle dosavadních předpisů⁷⁶⁾ ústředními orgány, okresními úřady a školskými úřady a dále státní podniky,⁷⁶⁾ Konsolidační banka Praha, státní peněžní ústav, a jiné státní organizace zřízené (založené) na základě zvláštního právního předpisu⁷⁵⁾ nebo zvláštním právním předpisem,⁷⁷⁾ které ve vztahu k majetku (§ 8) dosud vykonávaly právo hospodaření,⁷¹⁾ popřípadě právo společného hospodaření⁷²⁾ podle do-

savadních předpisů,⁷⁴⁾ anebo které ještě budou obdobně zřízeny (založeny), (dále jen „organizace“) jsou právnickými osobami a hospodaří s majetkem (§ 8). Při tom se řídí zvláštními právními předpisy a těmi ustanoveními tohoto zákona, která se vztahují na organizační složky příslušné hospodařit s majetkem podle § 9, nejde-li o úkony vyhrazené pouze ministerstvům. Dosavadní pohledávky a jiná majetková práva organizací se pro účely tohoto zákona považují za majetek (§ 8).

(2) Výkon zřizovatelských (zakladatelských) funkcí vůči organizacím se řídí tímto zákonem, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Novou organizaci lze však zřídit (založit) pouze v případech a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem; to platí rovněž pro rozhodování o rozdělení, sloučení, splynutí a jiných změnách organizace.

(3) Není-li zde správní úřad, který by počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vykonával zřizovatelskou (zakladatelskou) funkci vůči organizaci již zřízené (založené), vykonává tuto funkci věcně příslušný ústřední správní úřad; při výkonu zřizovatelské (zakladatelské) funkce se řídí zvláštními právními předpisy a tímto zákonem.

(4) Rušení a zánik organizací upravují zvláštní právní předpisy. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, může organizační složka vykonávající zřizovatelskou (zakladatelskou) funkci v souladu s odstavcem 2 nebo odstavcem 3 rozhodnout o zrušení organizace. Organizace zaniká dnem, který tato organizační složka určí. S majetkem, s nímž organizace hospodařila (odstavec 1) ke dni svého zániku, hospodaří nadále organizační složka, která o zrušení organizace rozhodla. Závazky, jejichž nositelem byla organizace ke dni svého zániku, přecházejí na stát a tato organizační složka v souvislosti s uvedenými závazky plní úkoly podle tohoto zákona (§ 38). Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů, jejichž nositelem byla organizace ke dni svého zániku, přecházejí na stát a předchozí ustanovení pro ně platí obdobně.

§ 55

(1) Organizace za podmínek stanovených tímto zákonem nabývají majetek pro stát a jejich příslušnost hospodařit s majetkem se řídí ustanovením § 9. Vlastním jménem jednájí v právních vztazích týkajících se majetku a účastní se řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku. Zvláštní právní předpis může stanovit, ve kterých případech a za jakých podmínek se řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se tohoto majetku účastní přímo stát.

⁷⁶⁾ Zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění zákona č. 220/2000 Sb.

⁷⁷⁾ Například zákon č. 113/1993 Sb., o Fondu dětí a mládeže, ve znění zákona č. 220/2000 Sb., zákon č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury České republiky.

(2) Právní úkony organizací vyžadují ke své platnosti povolení výjimky, schválení nebo předchozí souhlas v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem (§ 44 a § 45 odst. 2). S majetkem, se kterým organizace hospodaří, lze nakládat opatřením (§ 20). Ustanovení § 46, 47, 48, § 49 odst. 1, 3 a 4 a § 50 platí pro organizace obdobně.

(3) Nakládání s majetkem mezi organizačními složkami a organizacemi a mezi organizacemi navzájem se uskutečňuje na základě smlouvy,⁷⁸⁾ ustanovení § 19 odst. 2 platí pro tuto smlouvu obdobně. Náležitosti smlouvy, podmínky úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a další pravidla nakládání s majetkem v těchto případech upraví prováděcí právní předpis.

(4) Konsolidační banka Praha, státní peněžní ústav, může za podmínek stanovených tímto zákonem pro stát nabývat za úplatu cenné papíry a s předchozím souhlasem vlády i majetkové účasti v jiných obchodních společnostech než akciových. Po předchozím souhlasu vlády může založit obchodní společnost nebo se účastnit na jejím založení, vkládat do obchodní společnosti majetek, s nímž je příslušná hospodařit, převádět cenné papíry a nakládat s majetkovými účastmi v jiných obchodních společnostech než akciových. Pokud Konsolidační banka Praha, státní peněžní ústav, nakládá s peněžními pohledávkami, ustanovení § 32 a 36 se nepoužijí.

(5) S cennými papíry, účastmi v jiných právnických osobách a sdruženích (§ 28 až 30) a s právy z nich vyplývajících, které organizace nabyly do dne účinnosti tohoto zákona, se naloží v souladu s tímto zákonem.

§ 56

(1) Každá organizace vede v účetnictví závazky vzniklé ze své činnosti a závazky související s majetkem, se kterým je příslušná hospodařit. Její odpovědnost za tyto závazky a nakládání s nimi se řídí zvláštními právními předpisy a tímto zákonem.

(2) Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, může organizace smluvně převzít závazek jiné organizace pouze s předchozím souhlasem svého zřizovatele, a nemá-li zřizovatele, s předchozím souhlasem Ministerstva financí.

(3) Ustanovení § 39 až 42 platí pro závazky organizace obdobně.

(4) Převzetí závazku organizace státem a přechod závazku organizace na stát jsou přípustné pouze v případech a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.

(5) Stát ručí za závazky organizací pouze tehdy, jestliže tak stanoví zvláštní právní předpis anebo jestliže se k tomu stát výslovně zavázal. Po zániku organizace toto ručení trvá, přejde-li závazek na jinou organizaci. Jménem státu jako ručitele vystupuje zřizovatel (zakladatel) organizace a v ostatních případech Ministerstvo financí.

(6) Majetek, se kterým hospodaří organizace, za jejíž závazky stát ručí podle odstavce 5, nemůže být předmětem konkursu ani vyrovnání podle zvláštního právního předpisu.⁵⁶⁾

§ 57

(1) Dosavadní státní podniky⁷⁹⁾ a státní rozpočtové a příspěvkové organizace, u nichž byla funkce zakladatele a pravomoc tyto organizace zřizovat, řídit a zrušovat přenesena podle zvláštních právních předpisů⁸⁰⁾ na příslušná zastupitelstva obcí a které ke dni účinnosti tohoto zákona dosud nezanikly, nejsou organizačními složkami podle tohoto zákona a nevztahuje se na ně ustanovení § 54 až 56.

(2) Právní poměry státních podniků, na které se vztahuje odstavec 1, se řídí zvláštními právními předpisy a přiměřeně ustanovením § 20 odst. 3 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku; část ustanovení § 20 odst. 3 týkající se zrušení státního podniku se nepoužije. Obec, na niž byla přenesena funkce zakladatele, podnik zruší s likvidací podle zvláštních právních předpisů⁸¹⁾ anebo jej zruší bez likvidace; v tom případě je povinna učinit opatření o veškerém majetku podniku a jeho závazcích (odstavec 6).

(3) Státní rozpočtové organizace, na které se vztahuje odstavec 1, jsou počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona organizačními složkami obce podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů; přechodná ustanovení uvedeného zákona o organizační složce obce se použijí obdobně.

(4) Státní příspěvkové organizace, na které se vztahuje odstavec 1, jsou počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona příspěvkovými organizacemi obce

⁷⁸⁾ § 51 občanského zákoníku.

§ 269 odst. 2 obchodního zákoníku.

⁷⁹⁾ § 20 odst. 3 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku.

⁸⁰⁾ § 67 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

§ 36 zákona č. 418/1990 Sb., o hlavním městě Praze.

⁸¹⁾ § 761 odst. 2 obchodního zákoníku.

podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a jejich právní poměry se řídí uvedeným zákonem a zvláštními právními předpisy.

(5) Právo hospodaření⁷¹⁾ k věcem ve vlastnictví státu vykonávané státními organizacemi uvedenými v odstavci 1 podle dosavadních předpisů⁷⁴⁾ dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zaniká. Věci, k nimž právo hospodaření takto zaniklo, jsou majetkem podle § 10 písm. b) tohoto zákona. Pokud s těmito věcmi souvisejí závazky uvedených státních organizací, přecházejí takové závazky na stát.

(6) Práva a ostatní majetkové hodnoty státu, s nimiž byly státní organizace uvedené v odstavci 1 oprávněny ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona nakládat podle dosavadních předpisů, nejsou majetkem podle tohoto zákona (§ 8) a náleží

- a) podnikům podle odstavce 2; závazky dosavadních státních podniků (odstavec 1), které nepřešly na stát podle odstavce 5, zůstávají nedotčeny a jejich nositeli jsou podniky podle odstavce 2,
- b) příslušným obcím, jde-li o organizační složky obcí podle odstavce 3 anebo o příspěvkové organizace obce podle odstavce 4; na tyto obce přecházejí rovněž závazky dosavadních státních rozpočtových organizací (odstavec 1) a dosavadních státních příspěvkových organizací (odstavec 1), pokud nepřešly na stát podle odstavce 5.

(7) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů dosavadních státních podniků (odstavec 1) a dosavadních státních příspěvkových organizací (odstavec 1) zůstávají změnami podle předchozích ustanovení nedotčeny a jejich nositeli jsou podniky podle odstavce 2 a příspěvkové organizace obce podle odstavce 4. Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů dosavadních státních rozpočtových organizací (odstavec 3) přecházejí na příslušné obce.

§ 58

(1) Nedohodnou-li se organizační složky (§ 51) navzájem, organizační složky a organizace (§ 54 až 56) a nebo tyto organizace navzájem, které z nich bude nadále podle tohoto zákona příslušet hospodaření s majetkem, k němuž do dne nabytí účinnosti tohoto zákona trvalo právo společného hospodaření,⁷²⁾ postupuje se podle § 9 odst. 2.

(2) Pokud se v právních předpisech používá pojem „právo hospodaření“⁷¹⁾ „právo společného hospodaření“⁷²⁾ popřípadě „správa“⁸²⁾ a dále pojem „prozatímní správa“⁷³⁾ rozumí se tím vztahy státu

a organizací (§ 57 až 59) k majetku podle tohoto zákona.

Úprava některých užívacích vztahů k majetku

§ 59

(1) Dosavadní vztahy trvalého užívání podle § 70 hospodářského zákoníku⁸³⁾ se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mění na výpůjčku⁸⁴⁾ na dobu určitou 3 let. Po tuto dobu se výpůjčka řídí ustanoveními občanského zákoníku.

(2) Příslušné organizační složky (§ 9) během doby stanovené v odstavci 1 smluvně upraví s jednotlivými vypůjčiteli další právní vztahy k užívanému majetku. Pokud v případě tohoto majetku nebo jeho části budou splněny podmínky pro postup podle § 22 odst. 2, převedou tento majetek nebo jeho část bezúplatně do vlastnictví vypůjčitele podle tohoto zákona. V ostatních případech, anebo neprojeví-li vypůjčitel o takový převod zájem, nabídnou vypůjčiteli jinou smluvní úpravu právního vztahu k tomuto majetku podle tohoto zákona.

(3) Pokud se účastníci užívacího vztahu postupem podle odstavce 2 nedohodnou jinak, výpůjčka podle odstavce 1 zaniká uplynutím stanovené doby bez náhrady a s majetkem se naloží podle tohoto zákona.

(4) Ustanovení odstavců 1, 2 a 3 se nevztahuje na případy, kdy se právo trvalého užívání pozemku mění na vlastnictví anebo zaniká podle § 879c zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 103/2000 Sb.

§ 60

(1) Užívací vztahy právnických a fyzických osob k věcem založené smlouvou o výpůjčce přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zanikají nejpozději uplynutím jednoho roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud se účastníci užívacího vztahu za podmínek stanovených tímto zákonem nedohodnou jinak. To se nevztahuje na případy, kdy se právo výpůjčky k pozemku mění na vlastnictví podle § 879c zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 103/2000 Sb.

(2) Užívací vztahy právnických a fyzických osob k nebytovým prostorům založené smlouvou o nájmu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a sjednané na dobu určitou zanikají nejpozději uplynutím 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Nemá-li vlastník bytu nebo nebytového pros-

⁸²⁾ Čl. III bod 4 zákona č. 98/1988 Sb., kterým se mění a doplňuje hospodářský zákoník.

⁸³⁾ § 876 odst. 1 občanského zákoníku.

⁸⁴⁾ § 659 a násl. občanského zákoníku.

toru počínaje dnem nabytí účinnosti tohoto zákona upravena práva k pozemku v rozsahu svého spoluvlastnického podílu na společných částech domu,⁸⁵⁾ postupuje příslušná organizační složka (§ 9, 11) při úpravě těchto práv podle tohoto zákona.

§ 61

Smlouvy, jimiž bylo podle čl. II zákona č. 131/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje občanský zákoník a upravují některé další majetkové vztahy, zřízeno právo trvalého užívání pozemku cizím právnickým osobám, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mění na nájemní smlouvy, pokud bylo původní smlouvou dohodnuto užívání pozemku za úplat, anebo na smlouvy o výpůjčce, pokud bylo původní smlouvou dohodnuto bezúplatné užívání pozemku.

§ 62

(1) Smlouvy, jimiž byly do 1. ledna 1992 právnickým a fyzickým osobám přenechány za úplat k dočasnému užívání nemovité věci nebo jejich části podle § 397 a 398 občanského zákoníku, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona mění na nájemní smlouvy, pokud do uvedeného dne užívací vztahy jimi založené nezanikly anebo nebyly upraveny jinak.

(2) Pokud byla nemovitá věc nebo její část přenechána smlouvou podle odstavce 1 k dočasnému užívání bezúplatně, mění se tato smlouva za podmínek uvedených v odstavci 1 na smlouvu o výpůjčce na dobu určitou jednoho roku. Nedohodnou-li se účastníci užívacího vztahu za podmínek stanovených tímto zákonem jinak, výpůjčka zaniká uplynutím stanovené doby bez náhrady a s nemovitou věcí nebo její částí se naloží podle tohoto zákona.

Převzetí agendy prozatímní správy

§ 63

(1) Přenesená působnost měst Brna, Olomouce a Plzně a městských částí Praha 1 až 15 při výkonu prozatímní správy podle dosavadních předpisů⁷⁴⁾ dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zaniká. Uvedená města a městské části jsou povinny do 6 měsíců po nabytí účinnosti tohoto zákona veškerý majetek, s nímž do dne nabytí účinnosti tohoto zákona nenaložily, předat organizačním složkám příslušným podle § 11 odst. 4.

(2) Předmětem předání podle odstavce 1 budou rovněž všechny uzavřené i neuzavřené spisové materiály a pomůcky operativní evidence k agendě prozatímní správy a další listiny týkající se majetku, jakož i doklady o závazcích souvisejících s předávaným ma-

jetkem. O předání pořídí jeho účastníci zápis; přílohou zápisu budou seznamy všech předávaných položek.

(3) Po dobu do předání podle odstavců 1 a 2 jsou uvedená města a městské části oprávněny a povinny v zastoupení státu činit ohledně majetku a souvisejících závazků přiměřeně podle tohoto zákona pouze neodkladné úkony. Prokazatelné a odůvodněné náklady s tím spojené uhradí město nebo městské části na základě provedeného vyúčtování jménem státu příslušná organizační složka (§ 11 odst. 4).

(4) Příslušná organizační složka po předání podle odstavců 1 a 2 zajistí, aby u věcí, které se evidují v katastru nemovitostí České republiky,²⁶⁾ byl proveden záznam²⁷⁾ v katastru. Pro tyto účely je zápis podle odstavce 2 listinou osvědčující příslušnost přejímající organizační složky.²⁸⁾

§ 64

Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů k zaměstnancům, kteří v Praze, Brně, Olomouci a Plzni zajišťují agendu prozatímní správy předávanou podle § 63, mohou přejít na stát v rozsahu dohodnutém mezi příslušnými městy na straně jedné a státem na straně druhé. Jednotlivé dohody musí být písemné a musí v nich být stanoven den přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů.

§ 65

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo financí stanoví vyhláškou

- podmínky pro podání žádosti o předchozí souhlas se zřízením organizační složky a náležitosti zřizovací listiny (§ 4 odst. 2),
- rozsah údajů potřebných pro účely oznámení vzniku, změny nebo zániku organizační složky (§ 5 odst. 3),
- způsob a podmínky vedení operativní evidence majetku (§ 15 odst. 3),
- pravidla nakládání s majetkem mezi organizačními složkami (§ 19 odst. 1),
- postup při nakládání s majetkem, o který neprojeví zájem jiné organizační složky ani právnické nebo fyzické osoby (§ 15 odst. 2, § 19 odst. 3),
- zásady postupu při zjišťování zájemců o koupi majetku (§ 22 odst. 1),
- náležitosti smlouvy, podmínky úplatného nebo bezúplatného nakládání s majetkem a další pravidla nakládání s majetkem mezi organizačními složkami a organizacemi a mezi organizacemi navzájem (§ 55 odst. 3).

⁸⁵⁾ § 21 odst. 4 zákona č. 72/1994 Sb., ve znění zákona č. 103/2000 Sb.

§ 66

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Vyhláška Federálního ministerstva financí č. 61/1986 Sb., o prozatímní správě národního majetku, ve znění pozdějších předpisů.
2. Vyhláška Federálního ministerstva financí č. 119/

/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, ve znění pozdějších předpisů.

§ 67

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

220**ZÁKON**

ze dne 27. června 2000

**o změnách některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o majetku České republiky
a jejím vystupování v právních vztazích**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ**Změna občanského soudního řádu****Čl. I**

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 36/1967 Sb., zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 49/1973 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 133/1982 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 328/1991 Sb., zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 263/1992 Sb., zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 152/1994 Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 247/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 269/1996 Sb., zákona č. 202/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 2/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 130/2000 Sb. a zákona č. 155/2000 Sb., se mění takto:

1. § 21a zní:

„§ 21a

- (1) Za stát před soudem vystupuje organizační

složka státu příslušná podle zvláštního právního předpisu.

(2) Před soudem jménem státu jedná vedoucí organizační složky státu nebo jím pověřený zaměstnanec této anebo jiné organizační složky státu.

(3) Ustanovení § 21 odst. 4 a 5 platí obdobně.“

2. V § 85 odst. 4 se za slova „je okresní soud,“ vkládají slova „v jehož obvodu má sídlo organizační složka státu příslušná podle zvláštního právního předpisu, a nelze-li takto místně příslušný soud určit, soud,“.

ČÁST DRUHÁ

**Změna zákona,
kterým se doplňuje občanský zákoník
a upravují některé další majetkové vztahy**

Čl. II

V zákoně č. 131/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje občanský zákoník a upravují některé další majetkové vztahy, se článek II zrušuje.

ČÁST TŘETÍ

**Změna zákona o podmínkách převodu majetku
státu na jiné osoby**

Čl. III

Zákon č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění zákona č. 92/1992 Sb., zákona č. 264/1992 Sb., ústavního zákona č. 541/

/1992 Sb., zákona č. 544/1992 Sb., zákona č. 210/1993 Sb., zákona č. 306/1993 Sb., zákona č. 224/1994 Sb. a zákona č. 27/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 1 se za slova „jiné státní organizace“ vkládají slova „(dále jen „podnik“)“.

2. V § 1 odst. 1 se slova „nebo majetku státu v užívání organizací, jejichž zřizovatelem jsou obce (dále jen „podnik“), nebo který je ve správě Pozemkového fondu České republiky, včetně jejich majetkových účastí na podnikání jiných právnických osob, jakož i podmínky převodu majetkových účastí státu na tomto podnikání“ nahrazují slovy „nebo majetku státu ve správě Pozemkového fondu České republiky, jakož i podmínky převodu majetkových účastí státu na podnikání jiných právnických osob“.

3. V § 5 se vkládá odstavec 1, který zní:

„(1) O výběru majetku a majetkových účastí státu na podnikání právnických osob vhodných k privatizaci rozhoduje vláda České republiky (dále jen „vláda“)“.

Dosavadní text se označuje jako odstavec 2.

4. V § 9 odstavec 1 zní:

„(1) Orgán státní správy republiky, který vykonává práva státu týkající se majetkové účasti na podnikání právnických osob, odpovídá za vypracování návrhu privatizačního projektu těchto účastí ve lhůtě stanovené vládou a předkládá je ministerstvu.“

5. V § 11 odst. 5 se slova „a obce“ zrušují.

6. V § 45 odstavec 1 zní:

„(1) S majetkem státu a majetkovými účastmi státu na podnikání právnických osob, vybranými k privatizaci, se nakládá pouze podle tohoto zákona. Pokud byl na takový majetek předložen privatizační projekt, nelze k němu zřídit zástavní právo.“

7. V § 45 se dosavadní odstavce 2, 5, 6 a 8 včetně poznámek pod čarou č. 12) a 15) zrušují.

8. V § 45 se dosavadní odstavec 7 označuje jako odstavec 2.

Čl. IV

Přechodné ustanovení

Věci ve vlastnictví státu, k nimž podle § 57 odst. 5 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, zaniklo dnem 1. ledna 2001 právo hospodaření vykonávané dosud státními organizacemi, u kterých byla funkce zakladatele a pravomoc tyto organizace zřizovat, řídit a zrušovat přenesena podle zvláštních právních předpisů na příslušná zastupitelstva obcí, se považují za majetek podle § 1 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 224/1994 Sb. Pokud byl tento majetek vybrán jako vhodný k privatizaci, organizační složka státu příslušná hospodařit s tímto ma-

jetkem plní přiměřeně povinnosti zakladatele, popřípadě podniku podle zákona o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o katastru nemovitostí České republiky

Čl. V

Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb., zákona č. 103/2000 Sb. a zákona č. 120/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 4 písmeno b) včetně poznámky pod čarou č. 2b) zní:

„b) příslušnost organizačních složek státu a státních organizací hospodařit s majetkem státu,^{2b)}

^{2b)} Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

Zákon č. 113/1993 Sb., o Fondu dětí a mládeže, ve znění zákona č. 307/1997 Sb.“

2. Poznámka pod čarou č. 2d) zní:

„^{2d)} § 17 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 183/1993 Sb.“

Čl. VI

Přechodné ustanovení

1. Pokud bylo k věcem, popřípadě bytům a nebytovým prostorům ve vlastnictví státu, evidovaným v katastru, dosud zapsáno právo hospodaření¹⁹⁾ nebo prozatímní správa,²⁰⁾ bude k nim nadále zapsána příslušnost organizační složky státu nebo státní organizace hospodařit s majetkem státu podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

2. Pokud byla k věcem, bytům a nebytovým prostorům ve vlastnictví státu, evidovaným v katastru, dosud zapsána správa vykonávaná Fondem dětí a mládeže,²¹⁾ zapíše se k nim příslušnost této státní organizace hospodařit s majetkem státu podle zákona uvedeného v bodu 1 na základě jejího ohlášení.

3. Pokud bylo k věcem, bytům a nebytovým prostorům ve vlastnictví státu, evidovaným v katastru, dosud zapsáno právo hospodaření¹⁹⁾ a toto právo zaniká podle zákona uvedeného v bodu 1,²²⁾ zapíše se k nim příslušnost organizační složky státu hospodařit s majetkem státu podle zákona uvedeného v bodu 1 na základě jejího ohlášení.

- ¹⁹⁾ § 761 odst. 1 obchodního zákoníku.
Vyhláška č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, ve znění pozdějších předpisů.
- ²⁰⁾ § 761 odst. 1 obchodního zákoníku.
Vyhláška č. 61/1986 Sb., o prozatímní správě národního majetku, ve znění zákona č. 539/1992 Sb.
- ²¹⁾ Zákon č. 113/1993 Sb., o Fondu dětí a mládeže, ve znění zákona č. 307/1997 Sb.
- ²²⁾ § 57 odst. 5 zákona č. 219/2000 Sb.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o státní statistické službě

Čl. VII

Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění zákona č. 356/1999 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 5 se slova „právnícká nebo fyzická osoba nebo její součást a státní orgán“ nahrazují slovy „právnícká osoba, organizační složka státu nebo fyzická osoba“.

2. V § 2 odst. 7 se za slova „právnícká osoba“ vkládají slova „ , organizační složka státu“.

3. V § 22 odst. 4 se za slova „Právnícké osoby“ vkládají slova „a organizační složky státu“.

4. V § 22 odst. 5 se za slova „právníckou osobu“ vkládají slova „a organizační složku státu“.

5. V § 22 odst. 7 se za slova „právnícké osobě“ vkládají slova „ , organizační složce státu“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o Všeobecné zdravotní pojišťovně

Čl. VIII

V § 3 zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně, se slova „vykonává právo hospodaření“ zrušují.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách

Čl. IX

V § 11 zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, se slova „vykonává právo hospodaření“ zrušují.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o Kanceláři prezidenta republiky

Čl. X

V § 1 odst. 1 zákona č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky, se věta druhá zrušuje.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o Akademii věd České republiky

Čl. XI

Zákon č. 283/1992 Sb., o Akademii věd České republiky, se mění takto:

1. V § 1 se věta druhá zrušuje.

2. V § 3 odst. 2 se slova „jako taková zřizuje pracoviště jako rozpočtové nebo příspěvkové organizace“ nahrazují slovy „zřizuje pracoviště jako příspěvkové organizace“.

3. V § 10 odstavec 1 zní:

„(1) Předseda jedná ve všech věcech týkajících se Akademie.“

4. V § 10 odst. 4 se slova „jednat ve vymezených oblastech jménem Akademie“ nahrazují slovy „ve vymezených oblastech“.

5. V § 12 se odstavec 1 zrušuje a zároveň se ruší označení odstavce 2.

6. V § 13 se na konci písmene g) tečka nahrazuje středníkem a doplňují se slova „za tím účelem může s těmito institucemi uzavírat smlouvy o sdružení“.

7. V § 17 se slova „jinou rozpočtovou nebo příspěvkovou organizací“ nahrazují slovy „jiným pracovištěm“.

ČÁST DESÁTÁ

Změna zákona o státní podpoře výzkumu a vývoje

Čl. XII

V § 9 odst. 2 zákona č. 300/1992 Sb., o státní podpoře výzkumu a vývoje, ve znění zákona č. 1/1995 Sb., se slova „a právníckou osobou“ zrušují.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Změna zákoníku práce

Čl. XIII

Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 88/1968 Sb., zákona č. 153/1969 Sb., zákona č. 100/1970 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 72/1982 Sb., zákona č. 111/1984 Sb., zákona č. 22/1985 Sb., zákona č. 52/1987 Sb., zákona č. 98/1987 Sb., zákona č. 188/1988 Sb., zákona č. 3/1991 Sb., zákona č. 297/1991 Sb., zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 264/1992 Sb., zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 74/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 287/1995 Sb., zákona č. 138/1996 Sb., zákona č. 167/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb. a zákona č. 155/2000 Sb., se mění takto:

1. Za § 8a se vkládá nový § 8b, který včetně poznámky pod čarou č. 40) zní:

„§ 8b

(1) Pokud je účastníkem pracovněprávních vztahů stát, je právnickou osobou a je zaměstnavatelem; to platí rovněž pro obdobné pracovní vztahy.

(2) Za stát v pracovněprávních vztazích jedná příslušná organizační složka státu.⁴⁰⁾

⁴⁰⁾ § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.“.

2. Za § 9 se vkládá nový § 9a, který zní:

„§ 9a

(1) Právní úkony v pracovněprávních vztazích činí v případech uvedených v § 8b vedoucí organizační složky státu,⁴⁰⁾ jíž se tyto právní úkony týkají. Jiní zaměstnanci, zejména vedoucí organizačních útvarů organizační složky státu, jsou oprávněni činit právní úkony vyplývající z jejich funkcí stanovených organizačními předpisy.

(2) Vedoucí organizační složky státu může určitými právními úkony v pracovněprávních vztazích pověřit další zaměstnance, kteří pracují v této organizační složce státu.

(3) Vedoucími zaměstnanci uvedenými v odstavci 1 se rozumějí vedoucí zaměstnanci uvedení v § 9 odst. 3.“.

3. V § 10 odst. 1 se slova „(§ 9 odst. 1 a 2)“ nahrazují slovy „(§ 9 odst. 1 a 2 a § 9a odst. 1 a 2)“.

4. V § 27 odst. 5 se za větu druhou vkládá věta třetí, která zní: „Je-li zaměstnavatelem stát, jmenování a odvolání může provádět výlučně vedoucí organizační složky státu.“⁴⁰⁾“.

5. V § 205d odst. 1 se slova „zaměstnavatele, kteří mají podle zákona postavení státního orgánu“ nahrazují slovy „organizační složky státu“⁴⁰⁾“.

6. V § 251 odst. 2 větě druhé se středník nahrazuje tečkou a text za středníkem se zrušuje.

7. Za § 251a se vkládají nové § 251b, 251c a 251d, které znějí:

„§ 251b

(1) Stanoví-li zvláštní právní předpis, že organizační složka státu⁴⁰⁾ zaniká sloučením nebo splnutím s jinou organizační složkou státu, přechází výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů v plném rozsahu na přejímající organizační složku státu.

(2) Stanoví-li zvláštní právní předpis, že organizační složka státu zaniká rozdělením, přechází výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů na organizační složky státu nově vzniklé. Zvláštní právní předpis stanoví, která z nově vzniklých organizačních složek státu přejímá od dosavadní organizační složky

státu výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů, které do dne jejího rozdělení zanikly.

(3) Stanoví-li zvláštní právní předpis, že organizační složka státu se zřizuje na určitou dobu, stanoví tento předpis též, na kterou organizační složku státu přechází výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů při zániku organizační složky státu uplynutím této doby. Zanikne-li organizační složka státu zřízená podle rozhodnutí zřizovatele na určitou dobu uplynutím této doby, přechází výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů na zřizovatele, pokud zřizovatel nerozhodl, že tato práva a povinnosti bude vykonávat jiná organizační složka státu jím zřízená.

§ 251c

(1) Stanoví-li zvláštní právní předpis, že část organizační složky státu⁴⁰⁾ se převádí do jiné organizační složky státu, přechází výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů týkajících se této části organizační složky státu na přejímající organizační složku státu. Převádí-li se podle rozhodnutí zřizovatele v souvislosti se změnou zřizovací listiny část organizační složky státu do jiné organizační složky státu, přechází výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů týkajících se této části organizační složky státu na přejímající organizační složku státu.

(2) Práva a povinnosti z těch pracovněprávních vztahů vůči zaměstnancům části organizační složky státu převáděné podle odstavce 1, které do dne převodu zanikly, vykonává dosavadní organizační složka státu.

§ 251d

(1) Stanoví-li zvláštní právní předpis, že organizační složka státu se ruší,⁴⁰⁾ stanoví tento předpis též, na kterou organizační složku státu přechází výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů zaměstnanců zrušené organizační složky státu a která organizační složka státu uspokojí nároky zaměstnanců zrušené organizační složky státu, popřípadě uplatní nároky vůči těmto zaměstnancům.

(2) Ruší-li se podle rozhodnutí zřizovatele organizační složka státu, přechází výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů ze zrušené organizační složky státu na zřizovatele, pokud zřizovatel nerozhodl, že tato práva a povinnosti bude vykonávat jiná organizační složka státu jím zřízená.“.

ČÁST DVANÁCTÁ

Změna zákona o kolektivním vyjednávání

Čl. XIV

V § 3 zákona č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavce 2, který včetně poznámek pod čarou č. 17) a 18) zní:

„(2) Zaměstnavatelskou organizací podle odstav-

ce 1 písm. b) se rozumí též stát, za který jedná organizační složka státu;¹⁷⁾ uzavírat kolektivní smlouvu může vedoucí organizační složky státu nebo jiný oprávněný zástupce.¹⁸⁾

¹⁷⁾ § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.
§ 8b zákoníku práce.

¹⁸⁾ § 9a zákoníku práce.“.

ČÁST TŘINÁCTÁ

Změna zákona o cestovních náhradách

Čl. XV

Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění zákona č. 44/1994 Sb., zákona č. 125/1998 Sb., zákona č. 36/2000 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 9 se za slova „který není“ vkládají slova, která včetně poznámky pod čarou č. 3d) znějí: „státem, za který jedná organizační složka státu,^{3d)}

^{3d)} § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.
§ 8b zákoníku práce.“.

2. V § 17 větě třetí se za slova „jehož zaměstnavatelem je“ vkládají slova „stát, za který jedná organizační složka státu,^{3d)}“.

ČÁST ČTRNÁCTÁ

Změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

Čl. XVI

Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 133/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb. a zákona č. 159/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 5 se odstavec 2 zrušuje a zároveň se ruší označení odstavce 1.

2. V § 120c se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který včetně poznámky pod čarou č. 67a) zní:

„(2) Pro účely tohoto zákona má organizační složka státu^{67a)} stejné postavení jako právnická osoba.

^{67a)} § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.“.

ČÁST PATNÁCTÁ

Změna zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Čl. XVII

V § 23b zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 160/1995 Sb., se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který včetně poznámky pod čarou č. 65a) zní:

„(2) Pro účely tohoto zákona má organizační složka státu^{65a)} stejné právní postavení jako právnická osoba.

^{65a)} § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.“.

ČÁST ŠESTNÁCTÁ

Změna zákona o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

Čl. XVIII

V § 2 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se slova, která včetně poznámky pod čarou č. 1a) znějí: „jakož i organizační složka státu.^{1a)}

^{1a)} § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.“.

ČÁST SEDMNÁCTÁ

Změna zákona o důchodovém pojištění

Čl. XIX

V § 11 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 134/1997 Sb. a zákona č. 289/1997 Sb., se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se slova, která včetně poznámky pod čarou č. 16a) znějí: „jakož i organizační složka státu.^{16a)}

^{16a)} § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.“.

ČÁST OSMNÁCTÁ

Změna zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu

Čl. XX

Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění zákona č. 331/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 224/1994 Sb., zákona č. 58/1995 Sb., zákona č. 236/1995 Sb., nálezů Ústavního soudu

č. 296/1995 Sb., zákona č. 148/1998 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 3 odstavec 2 zní:

„(2) Kontrolu v rozsahu podle odstavce 1 vykonává Úřad, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, u

- a) organizačních složek státu,
- b) právnických a fyzických osob.“

Dosavadní poznámka pod čarou č. 1) se zrušuje.

2. V § 17 odst. 3 písmeno a) zní:

„a) předmět a cíle kontroly a označení kontrolováného orgánu, organizační složky státu, právnické nebo fyzické osoby (dále jen „kontrolovaná osoba“).“

3. V § 33 odstavec 2 zní:

„(2) Hospodaření Úřadu s majetkem státu včetně prostředků státního rozpočtu kapitoly Úřadu kontroluje Poslanecká sněmovna nebo orgán, který si pro tento účel zřídila nebo který tímto úkolem pověřila.“

ČÁST DEVATENÁCTÁ

Změna zákona o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky

Čl. XXI

Zákon č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění zákona č. 285/1991 Sb., zákona č. 438/1991 Sb., zákona č. 569/1991 Sb., zákona č. 282/1992 Sb., zákona č. 210/1993 Sb., zákona č. 224/1994 Sb., zákona č. 120/1995 Sb., zákona č. 135/1996 Sb., zákona č. 104/2000 Sb. a zákona č. 211/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 1 se ve větě první i druhé slova „a obce“ zrušují.

2. V § 2 odst. 2 se slova „a obce“ zrušují.

3. V § 5 odst. 5 se slova „a obce“ zrušují.

ČÁST DVACÁTÁ

Změna zákona o státním podniku

Čl. XXII

Zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění zákona č. 30/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 5 se věta druhá a věta čtvrtá zrušují.

2. V § 16 odstavec 2 zní:

„(2) Podnik založený podle tohoto zákona vykonává při hospodaření s majetkem státu práva vlastníka podle zvláštních právních předpisů.“

3. V § 16 odstavec 3 zní:

„(3) Právní úkony vztahující se k majetku učiněné podnikem bez schválení zakladatele předepsaného tímto zákonem jsou neplatné od samého počátku. Tím nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů, pokud podmiňují platnost právního úkonu povolením výjimky, schválením nebo předchozím souhlasem vlády anebo určeného ministerstva.“

4. V § 16 se za odstavec 6 vkládá nový odstavec 7, který zní:

„(7) Podnik může k majetku zřídit zástavní právo pouze se schválením zakladatele.“

Dosavadní odstavec 7 se označuje jako odstavec 8.

5. V § 17 odstavec 2 zní:

„(2) S určeným majetkem může podnik nakládat pouze se schválením zakladatele.“

ČÁST DVACÁTÁ PRVNÍ

Změna zákona o Fondu dětí a mládeže

Čl. XXIII

Zákon č. 113/1993 Sb., o Fondu dětí a mládeže, ve znění zákona č. 307/1997 Sb., se mění takto:

1. V § 3 odstavec 2 zní:

„(2) S majetkem hospodaří Fond.“

2. V § 18 odstavec 5 zní:

„(5) Při hospodaření s majetkem se Fond řídí zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, nestanoví-li tento zákon jinak.“

ČÁST DVACÁTÁ DRUHÁ

ÚČINNOST

Čl. XXIV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – Redakce: Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – Administrace: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 00421 7 525 46 28, 525 45 59. Roční předplatné se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2000 činí 2000,- Kč) – Vychází podle potřeby – Distribuce: celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. Internetová prodejna: www.sbirkyzakonu.cz – Drobný prodej – Benešov: HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; Bohumín: ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; Brno: GARANCE-Q, Koliště 39, Knihkupectví ČS, Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; České Budějovice: PROSPEKTRUM, Kněžská 18, SEVT, a. s., Krajinská 38; Hradec Králové: TECHNOR, Hořická 405; Cheb: EFREX, s. r. o., Karlova 31; Chomutov: DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; Kadaň: Knihárství – Přibíková, J. Švermy 14; Kladno: eL VaN, Ke Stadionu 1953; Klatovy: Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I.; Liberec: Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; Most: Knihkupectví Šeříková, Ilona Růžicková, Šeříková 529/1057; Napajedla: Ing. Miroslav Kuččík, Svatoplukova 1282; Olomouc: BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; Ostrava: LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Dr. Šmerala 27; Pardubice: LEJHANEC, s. r. o., Sladkovského 414, PROSPEKTRUM, nám. Republiky 1400 (objekt GRAND); Plzeň: ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; Praha 1: Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, KANT CZ, s. r. o., Hybernská 5, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moraviapress, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; Praha 2: ANAG – sdružení, Ing. Jiří Vítek, nám. Míru 9, Národní dům; NEWSLETTER PRAHA, Šafaříkova 11; Praha 4: PROSPEKTRUM, Nákupní centrum Budějovická, Olbrachtova 64, SEVT, a. s., Jihlavská 405; Praha 5: SEVT, a. s., E. Peškové 14; Praha 6: PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; Praha 8: JASIPA, Zenklova 60; Praha 10: Abonentní tiskový servis, Hájek 40, Uhřetěves, BMSS START, areál VÚ JAWA, V Korytech 20; Píseň: Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; Sokolov: KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22; Šumperk: Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; Tábor: Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; Teplice: L + N knihkupectví, Kapelní 4; Trutnov: Galerie ALFA, Bulharská 58; Ústí nad Labem: Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 047/560 38 66, fax: 047/560 38 77; Zábřeh: Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; Žatec: Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. Distribuční podmínky předplatného: jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšle v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Reklamac: informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.